



# SOCIAAL JAARVERSLAG

2023

oranje  
fonds

# oranje fonds

## Colofon

**Tekst:**

Oranje Fonds

**Eindredactie:**

Contenture

**Ontwerp:**

Contenture

**Druk:**

Aeroprint

**Oranje Fonds**

Maliebaan 18  
3581 CP Utrecht  
Postbus 20  
3500 AB Utrecht

T 030 656 45 24

F 030 656 22 04

E [info@oranjefonds.nl](mailto:info@oranjefonds.nl)

**Bankrekeningnummer**

NL58 INGB 0667 1642 00

Dit jaarverslag is een uitgave van het Oranje Fonds. De informatie uit dit verslag mag worden gebruikt, mits daarbij de bron wordt vermeld. Foto's mogen niet zonder schriftelijke toestemming van het Oranje Fonds worden gebruikt.

© 2024 Oranje Fonds,  
Utrecht

# Inhoudsopgave sociaal jaarverslag

<b>Voorwoord</b>	<b>4</b>	<b>Financieel beleid</b>	<b>38</b>
Samen maken we de samenleving mooier	4	Algemeen	38
<b>Ons profiel</b>	<b>5</b>	Saldo van financiële baten en lasten	41
Huwelijkscadeau aan Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima	5	Brutorendement	41
Statutaire doelstelling Oranje Fonds	5	Brutorendement over de afgelopen jaren	42
Why, how & what	6	Samenstelling portefeuille	42
<b>Zo meten wij onze impact</b>	<b>7</b>	Kosten van vermogensbeheer	42
<b>Onze impactdoelen</b>	<b>8</b>	Beleid vermogensbeheer en beleggingen	43
<b>Onze interventies</b>	<b>10</b>	Belastingen	43
<b>Onze pijlers</b>	<b>16</b>	<b>Vooruitblik 2024</b>	<b>44</b>
Betrokken Samenleving	16	De blik vooruit	44
Zorgen voor Elkaar	20	<b>Begroting</b>	<b>45</b>
Gelijke Kansen	26	Begroting 2024	45
Kennis, Impact & Innovatie	29	<b>Risicomanagement</b>	<b>46</b>
<b>Caribisch deel van het Koninkrijk</b>	<b>31</b>	<b>Verslag van het bestuur</b>	<b>52</b>
<b>Fondsenwerving &amp; Partnerschappen</b>	<b>32</b>	Verslag van het bestuur	52
<b>Communicatie &amp; Merk</b>	<b>35</b>	Samenstelling bestuur en bestuurlijke commissies	55
#jijdoetertoe	35	Overzicht (neven)functies bestuurders	56
<b>Medewerkers- en organisatieontwikkeling</b>	<b>36</b>	Verklaring van het bestuur	58



# Samen maken we de samenleving mooier

**T**erugkijkend op 2023, denk ik meteen aan de inspirerende mensen die ik ontmoet heb tijdens de pitchdag van Appeltjes van Oranje. Onder het thema 'Bruggenbouwers in de Buurt', vertelden tientallen organisaties hoe zij zich in hun eigen buurt inspinnen om onderlinge verbinding te creëren. De passie, kracht en bevoegenheid van de mensen in deze organisaties maakten diepe indruk op me. Terwijl we drie winnaars konden huldigen op Paleis Noordeinde, zijn we enorm verrijkt door de verhalen van alle deelnemers en hun toewijding aan een samenleving waar mensen er niet alleen voor staan en iedereen mee kan doen.

Helaas is een betrokken gemeenschap niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veel mensen worstelen met eenzaamheid, leven in armoede of zoeken meer verbinding. Gelukkig staan er talloze vrijwilligers en initiatieven klaar om zich voor deze mensen in te zetten. Zij bouwen bruggen, helpen met het opvangen van de klappen en steunen mensen om zelf verder te kunnen.



Het Oranje Fonds heeft zich in 2023 met volle overgave ingezet om de vele sociale initiatieven in Nederland en op de Caribische eilanden te versterken. We steunden meer dan 15.000 NLdoet- en Burendagactiviteiten en ruim duizend sociale initiatieven. Zij bereikten met 240.000 vrijwilligers ruim 780.000 mensen, verspreid over ons Koninkrijk. In deze uitdagende tijden is het hartverwarmend om te zien hoe mensen zich blijven inzetten voor elkaar. Dit netwerk van



**Sandra Jetten**  
Directeur Oranje Fonds

sociale initiatieven is het kloppend hart van onze samenleving.

In dit jaarverslag delen we enkele van de vele inspirerende initiatieven die het Oranje Fonds samen met zijn partners ondersteund heeft. Laten we ons, als vrijwilliger, initiatiefnemer, donateur, partner of buurtbewoner, blijven inzetten om dit waardevolle netwerk te behouden en versterken. ■





## HUWELIJKSCADEAU AAN KONING WILLEM-ALEXANDER EN KONINGIN MÁXIMA

Het Oranje Fonds is in 2002 ontstaan als huwelijkscadeau van alle Nederlanders aan Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima. Zij zijn ons beschermbaar. De Koning en Koningin zetten zich uit volle overtuiging in om onze gezamenlijke droom werkelijkheid te laten worden en daarmee de onderlinge verbondenheid en samenhang tussen alle mensen te bevorderen, zowel in Nederland als in de Caribische delen van het Koninkrijk.

## STATUTAIRE DOELSTELLING ORANJE FONDS

'Stichting Oranje Fonds heeft ten doel het verlenen van steun voor initiatieven binnen het Koninkrijk der Nederlanden op het gebied van maatschappelijk welzijn, in het bijzonder waar het gaat om projecten die sociale cohesie bevorderen, waarbij mede wordt gelet op de pluriformiteit van de samenleving.'





**WHY:**

Het Oranje Fonds wil dat niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen in onze samenleving.

**HOW:**

Daarom steunen wij sociale initiatieven die werken aan een betrokken, solidaire en inclusieve samenleving, die zorgen voor mensen die dat tijdelijk nodig hebben, en die zich inzetten voor meer gelijke kansen. Daarbij bundelen wij krachten, bouwen we mee aan netwerken, onderzoeken en delen we wat werkt, en richten wij ons op duurzame, inclusieve oplossingen.

**WHAT:**

Onze inzet is gericht op het ondersteunen van sociale initiatieven die vanuit de samenleving ontstaan met **passende financiering**. Daar ligt ons mandaat als fonds, vanuit de visie dat deze initiatieven een belangrijke actor zijn in het realiseren van sociale verandering. Deze sociale initiatieven kunnen zich met een goed idee melden bij ons open loket voor een financiële bijdrage. Waar mogelijk en relevant versterken wij de initiatieven met kennis, capaciteit en netwerken.

Daarnaast **mobiliseren** wij jaarlijks tienduizenden vrijwilligers en maatjes. We gaan daarbij uit van de grote waarde van de inzet van mensen voor elkaar, maar erkennen ook het belang van de rol en stem van mensen in hun eigen ontwikkeling. Ook brengen wij belangrijke onderwerpen actief onder de aandacht (**agenderen**) en bieden wij een **podium** aan sociale initiatieven via onder andere de Appeltjes van Oranje.

Op een aantal thema's brengen wij sociale initiatieven samen om in een afgebakende periode een specifiek probleem te adresseren, en daarop een substantieel verschil te maken. Deze aanpak noemen wij programma's. In de programma's spelen **capaciteitsversterking, kennisdeling, opbouwen van netwerken** en **themacommunicatie** een grote rol, maar ook het toetsen van oplossingen en bewijzen wat werkt. Omdat sociale problemen en hun oplossingen nooit in isolatie bestaan, bouwen we mee aan brede **netwerken** en smeden we allianties om samen het verschil te kunnen maken.

Samen met de initiatieven die we financieren via het open loket vormen de deelnemers aan de programma's een prachtig netwerk van verschilmakers die zich inzetten zodat anderen er niet alleen voor hoeven te staan.

# Zo meten wij onze impact

Missie/why  
Oranje Fonds

Een samenleving waarin niemand er alleen voor staat en iedereen kan meedoen

Langetermijn-  
effecten

Mensen zijn betrokken bij elkaars welzijn en zien om naar elkaar

Mensen zijn solidair, hulpvaardig en tonen onderlinge inzet om te zorgen voor elkaar

Een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen, praten en beslissen

Middellange-  
termijn-  
effecten

Sociale initiatieven zijn op steeds grotere schaal beter uitgerust om maatschappelijke uitdagingen in samenwerking met anderen aan te pakken

Sector van sociale initiatieven is beter gepositioneerd in het krachtenveld van overheid / bedrijfsleven

Korte-  
termijn-  
effecten

Versterkt ecosysteem: sector versterkende initiatieven en netwerken

Sociale initiatieven verduurzamen

Grotere actiebereidheid bij burgers en organisaties

Sociale initiatieven starten, experimenteren en ontwikkelen

Interventie-  
strategieën  
Oranje Fonds



## ONZE VERANDERTHEORIE

Zorgen dat niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen in de samenleving. Dat is onze maatschappelijke opdracht. Maar wat betekent dat concreet? En hoe maken we dat waar? Om onze impact te meten, maken we gebruik van onze 'verandertheorie'. Deze theorie geeft weer wat wij willen bereiken, hoe we dat verwachten te doen en wat onze rol als Oranje Fonds daarin is.

Zo kunnen we samen met sociale initiatieven, collega-fondsen, beleidsmakers en andere maatschappelijke partners al doende leren. En dus onze verwachte impact beter onderbouwen en scherpere doelen formuleren en verwezenlijken.





# Onze impactdoelen

De verandertheorie is de leidraad voor het Oranje Fonds. Daarbinnen streven we vier langetermijndoelen na. Jaarlijks zetten we een mix aan interventies in om op termijn deze doelen te kunnen behalen.

## Impactdoelen

### Impactdoel 0

#### Toegankelijke steun:

Als laagdrempelig fonds steunen we (vernieuwende) sociale initiatieven in het hele Koninkrijk en stimuleren we de diversiteit aan initiatieven.

### Impactdoel I

#### Vrijwillige inzet

De vrijwillige inzet die sociale initiatieven nodig hebben, is gemobiliseerd en de initiatieven zijn in staat deze vrijwillige energie effectief in te zetten en vast te houden.

### Impactdoel II

#### Toekomstbestendigheid

De voor de maatschappij relevante sociale initiatieven zijn in staat om toekomstbestendig hun activiteiten uit te voeren.

### Impactdoel III

#### Positionering

De sector van sociale initiatieven is beter gepositioneerd in het krachtenveld van overheid, bedrijfsleven en maatschappij. Hierdoor zijn initiatieven effectiever en komen ze beter tot hun recht.

Belangrijkste interventies

Voortgang in 2023

 <p>Kennis- en capaciteitsdeling</p>	 <p>Passende financiering</p>	<p>In 2023 kende het Oranje Fonds € 23.274.526 toe aan sociale initiatieven die opkomen vanuit de maatschappij. We hebben vorig jaar stappen gezet om aanvragen via het open loket makkelijker te maken. Bijvoorbeeld door het verbeteren van onze bekendheid bij het publiek en communicatie over thema's en aanvraagprocedures. We zijn online beter vindbaar, hebben het aanvraag- en</p>	<p>verantwoordingsproces vereenvoudigd en drempels verlaagd met 'How to'-video's. Om diversiteit onder aanvragers te stimuleren, werken we aan het beter in kaart brengen van het veld van sociale initiatieven. De kennis die we opdoen in de financiering van het brede palet van ruim 1.000 initiatieven per jaar draagt bij aan alle vier de impactdoelen.</p>
 <p>Mobiliseren netwerk</p>	 <p>Passende financiering</p>	<p>Via NLdoet, Burendag en Maatjes Gezocht hebben we bijna 140.000 vrijwilligers gemobiliseerd voor sociale initiatieven, mede dankzij verbeterde werving en communicatie. Kortdurende interventies zoals NLdoet</p>	<p>leidden ook tot langdurige betrokkenheid van vrijwilligers bij deelnemende organisaties; deelnemende organisaties hielden één tot drie structurele vrijwilligers aan NLdoet over, waarvan 74% na zes maanden nog steeds actief is.</p>
 <p>Kennis- en capaciteitsdeling</p>	 <p>Podium bieden</p>	<p>In 2023 hebben we, samen met collega-fondsen en de VNG, inzicht gekregen in de behoeften van organisaties rondom verduurzaming. McKinsey hielp ons deze inzichten om te zetten in kennismodules voor programma-deelnemers. Ook hebben we met Van de Bunt Adviseurs, McKinsey en ScaleUpNation een zelfbeoordelingsscan ontwikkeld die organisaties kunnen gebruiken om hun ontwikkeling</p>	<p>te evalueren. Ons 'kennis op maat'-aanbod verbond 66 initiatieven aan gespecialiseerde kennisleveranciers. Ons nieuwe kennisplatform 'Vragen die ertoe doen' werd een centraal punt voor informatie over en uitwisseling tussen sociale initiatieven over hoe een initiatief toekomstbestendig kan worden, met 655 unieke organisaties in zijn startjaar.</p>
 <p>Mobiliseren netwerk</p>	 <p>Agenderen</p>	<p>We werkten aan een nieuwe strategie die invulling geeft aan dit doel. We hopen deze af te ronden in de loop van 2024. Ondertussen raken we al betrokken bij belangrijke (netwerk)gesprekken over beeld- en beleidsvorming, bijvoorbeeld rondom de decentralisatie van de zorg en de effecten op vrijwillige zorg. Binnen het thema bewonersinitiatieven zijn we als pilot onderdeel van</p>	<p>een grote pluriforme coalitie, waarin we veel leren over coalitievorming. Deze inzichten gebruiken we voor onze nieuwe agenderingsstrategie. Daarnaast ondersteunen we de belangen van sociale ondernemers via Social Enterprise NL en een klein aantal organisaties en coalities die actief zijn in beleidsbeïnvloeding. Binnen ons kennisplatform organiseerden we ook een webinar over lokale lobby.</p>



**HET ORANJE FONDS ONDERSTEUNDE  
IN 2023 SOCIALE INITIATIEVEN OP  
DEZE 5 MANIEREN:**

- Het bieden van passende financiering
- Het faciliteren van kennis- en capaciteitsdeling
- Het bieden van een podium
- Het mobiliseren van netwerk
- Het agenderen van vraagstukken

In het steunen van sociale initiatieven ligt van oudsher ons bestaansrecht. Een bewuste keuze, want sociale initiatieven begrijpen waar lokaal behoefte aan is, kennen de context en pakken vraagstukken doeltreffend aan. Het Oranje Fonds hanteert vijf interventies om deze initiatieven te steunen. Wat dat in 2023 opleverde, zetten we hier op een rij.

Bereik  
**97%**  
van het Koninkrijk

**Zo werkten we in 2023  
aan onze impactdoelen**





### HET BIEDEN VAN PASSENDE FINANCIERING

- Het Oranje Fonds biedt maatwerkfinanciering aan organisaties, van oudsher met name giften voor projectplannen met een periode van één tot maximaal drie of soms vier jaar. We spelen in op de groeiende behoefte aan andere voorwaarden voor financiering bij organisaties die willen groeien en verduurzamen. Dat doen we bijvoorbeeld met prestatie-financiering: organisaties met een bewezen impactmodel ontvangen financiering gebaseerd op vooraf vastgestelde impactdoelen en meetbare indicatoren. Volgend jaar breiden we uit met een nieuw financieringsinstrument via een pilot waarbinnen we exploitatiefinanciering toekennen aan twaalf organisaties.
- In totaal is er binnen onze vier pijlers € 31,7 miljoen ingezet om sociale initiatieven te ondersteunen en versterken. Het grootste deel daarvan (€ 23,3 miljoen) werd bijgedragen in de vorm van passende financiering. De rest (€ 8,4 miljoen) ging naar kennis- en capaciteitsdeling, podium bieden, mobiliseren netwerk en agenderen. Dit is inclusief voorlichtingskosten (€ 1,3 miljoen). Bij de beoordeling van de projectverantwoordingen is € 1,5 miljoen aan niet door de aanvrager gebruikt budget weer ingetrokken.
- Ondanks iets minder toekenningen, was onze totale bijdrage hoger dan voorgaande jaren, mede door inflatie en de keuze voor hogere bijdragen per project. Dit zodat we van grotere toegevoegde waarde kunnen zijn voor de initiatieven.
- We bereikten 97% van het Koninkrijk. In totaal steunden we minimaal één initiatief in 338 van de 342 gemeenten in Nederland en in alle drie de bijzondere gemeenten en de drie landen van het Caribische deel van het Koninkrijk. Er was een hoger aantal toekenningen in de Randstedelijke provincies vergeleken met minder dichtbevolkte gebieden, een trend die ook in voorgaande jaren zichtbaar was.

Resultaat 2023    Doel    Resultaat 2022

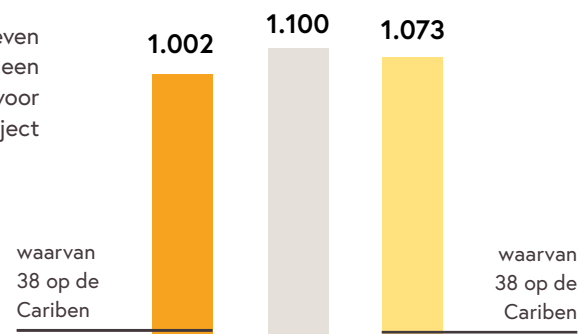
Uitgekeerd in directe toekenningen aan sociale initiatieven:

€ 23.274.526

€ 22.100.000

€ 19.596.339

Sociale initiatieven ondersteund met een financiële bijdrage voor hun project



Totaal aantal ontvangen aanvragen

1.944

Totaal aantal beoordeelde aanvragen

1.804

waarvan 1.002 toekenningen    waarvan 802 afwijzingen

## ONZE INTERVENTIES

Directe toekenningen aan sociale initiatieven

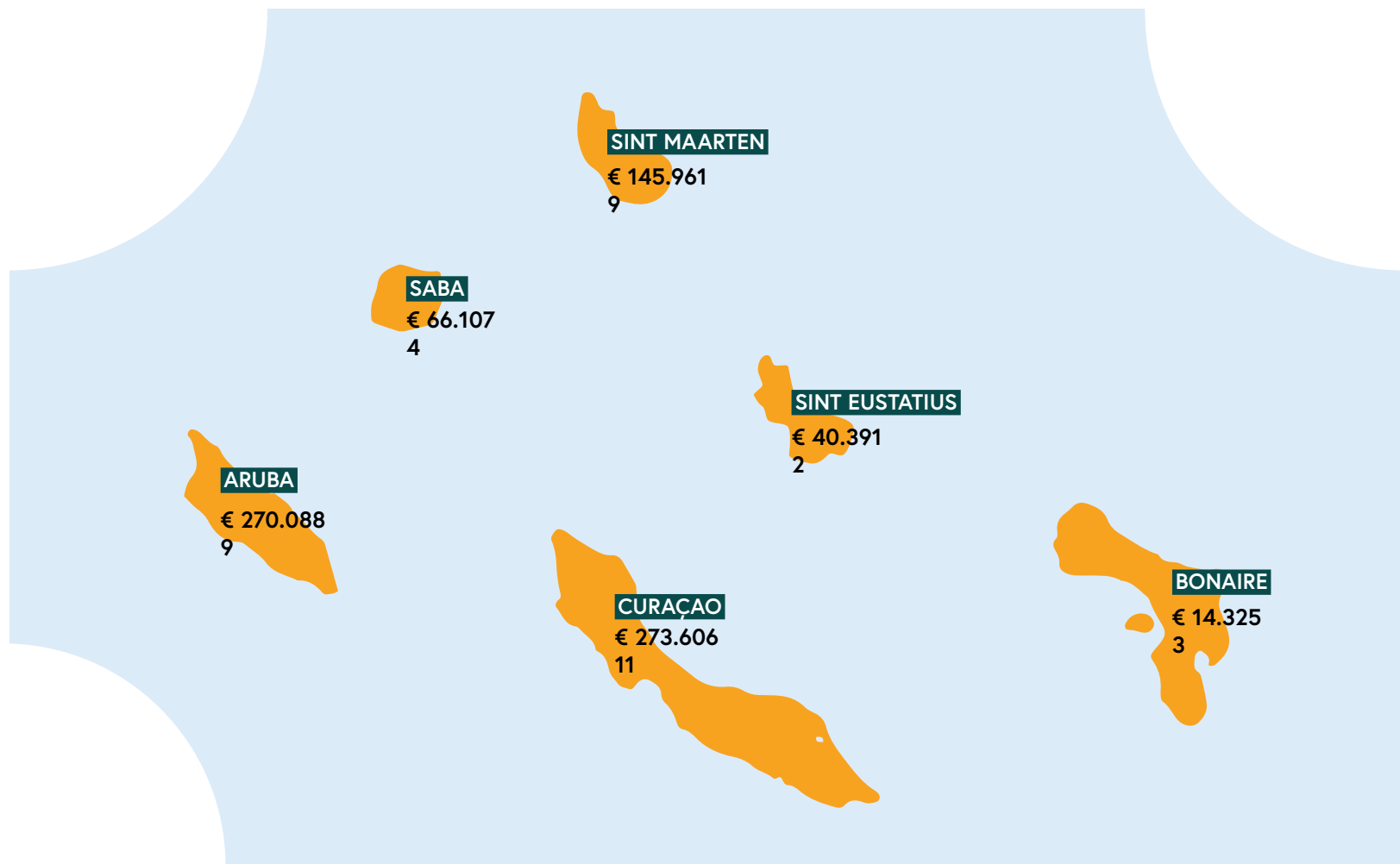
€ 23.274.526

Aantal sociale initiatieven

1.002

- Financieel ondersteunde sociale initiatieven per provincie
- **Doel:** dekking van alle provincies







## ONZE INTERVENTIES

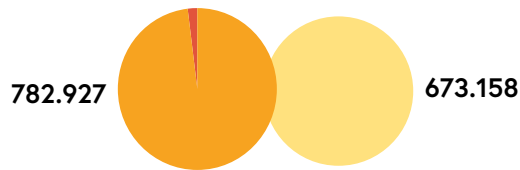
Resultaat 2023 Doel Resultaat 2022

### TOTAAL BEOOGD BEREIK VAN DE DOOR HET ORANJE FONDS ONDERSTEUNDE SOCIALE INITIATIEVEN:

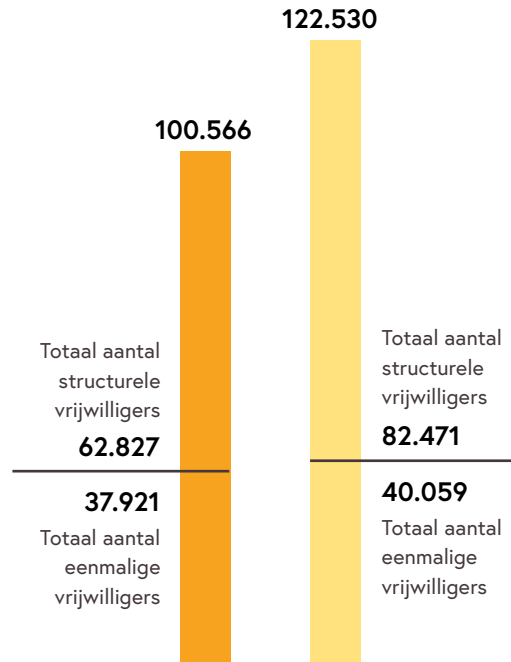
Het Oranje Fonds vraagt initiatiefnemers een indicatie te geven van het aantal mensen dat zij willen bereiken en het aantal vrijwilligers dat zij willen inzetten. Onderstaande getallen zijn de som van de belofte van gesteunde initiatieven.



Aantal beoogde deelnemers in projecten



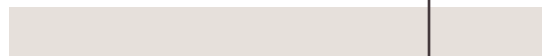
Totaal aantal beoogde vrijwilligers in projecten



# 655

organisaties bereikt via kennisplatform

7 lopende kennis- en capaciteitsdelingsprogramma's | 2 tenders-plus



10 lopende kennis- en capaciteitsdelingsprogramma's | 4 tenders-plus



### HET FACILITEREN VAN KENNIS- EN CAPACITEITSDDELING



- Het Oranje Fonds faciliteert kennisdeling tussen sociale initiatieven, experts, trainers en het fonds zelf, gericht op het versterken van organisaties op basis van hun specifieke behoeften. In totaal hebben 221 unieke organisaties deelgenomen aan één of meer van de veertien intensieve kennisprogramma's.
- Ons Kennisplatform maakt het delen van kennis voor een bredere groep mogelijk en bereikte 655 unieke organisaties, met 1.022 bezoeken en 591 deelnemers aan live webinars. Op het platform deelden 45 organisaties hun ervaringen en kennis via diverse middelen.
- Daarnaast ontvingen 66 organisaties 'Kennis op Maat'; ondersteuning van 10 bureaus of sectorprofessionals, voornamelijk oppro bono- en low bono-basis, voor hun unieke vraagstukken.
- Het centrale thema bij onze kennisdeling is het toekomstbestendig maken van organisaties, met een focus op strategieontwikkeling, organisatiestructuur, lokale samenwerking en financiële gezondheid.

# 221

unieke organisaties namen deel aan kennisprogramma's

Resultaat 2023    Doel    Resultaat 2022

GEMOBILISEERDE ORGANISATIES

Koninkrijk Doet (NLdoet en Cariben Doet), Burendag & Maatjes Gezocht



Waarvan 14.760 unieke organisaties gemobiliseerd\*



Waarvan 13.651 unieke organisaties gemobiliseerd

\*In 2023 is Cariben Doet ook meegenomen in de telling, wat overeenkomt met 548 unieke organisaties



HET MOBILISEREN VAN NETWERK

Het Oranje Fonds mobiliseert burgers om in actie te komen via de programma's NLdoet, Cariben Doet, Burendag en Maatjes Gezocht. Deze mobilisatieprogramma's zijn succesvol, blijkt uit het grote aantal aanmeldingen. Dit toont aan dat de behoefte aan contact, verbinding en betrokkenheid, vooral als vrijwilliger, groter is dan ooit. Meer informatie over deze programma's vind je onder de pijlers Betrokken Samenleving en Zorgen voor Elkaar op pagina 16 en 20.

VRIJWILLIGERS GEMOBILISEERD

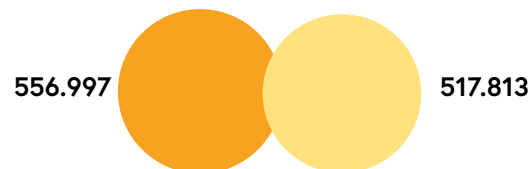
Koninkrijk Doet (NLdoet en Cariben Doet), Burendag & Maatjes Gezocht

Vrijwilligers gemobiliseerd via mobilisatieprogramma's



\*In 2023 is Cariben Doet ook meegenomen in de telling, wat overeenkomt met 11.296 vrijwilligers.

Burendag (deelnemende burens)



HET BIEDEN VAN EEN PODIUM

In 2023 hebben we 125 keer een podium geboden aan sociale initiatieven om ze erkenning en waardering voor hun werk te geven. Dit omvatte 18 initiatieven via de #Jijdoertoe mediacampagne tegen armoede en voor mentale gezondheid, 38 via het erkenningsprogramma Appeltjes van Oranje, 50 in onze eigen media, en 10 initiatieven die een prijs ontvingen op voordracht van het Oranje Fonds. Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima verrassen regelmatig projecten met een werkbezoek. In 2023 bezochten ze acht sociale initiatieven, waaronder een Appeltjes van Oranje-winnaar. Prinses Beatrix bezocht een genomineerde van de Appeltjes van Oranje op Curaçao. Deze bezoeken genereren doorgaans veel aandacht in (lokale) media.

In totaal konden we met ons werk **125x** een podium bieden aan sociale initiatieven



HET AGENDEREN VAN VRAAGSTUKKEN

Het Oranje Fonds zet, in samenwerking met partners, belangrijke thema's voor de sector van sociale initiatieven op de agenda. Dit versterkt de positie van deze initiatieven bij fondsen, overheden en organisaties. Daarbij richten we ons ook op specifieke inhoudelijke onderwerpen, zoals het belang van vrijwillige zorg, waarbij we ervoor zorgen dat de behoeften en inbreng van initiatieven zelf altijd voorop staat.



Organisaties zijn aangeschoven aan dialoogtafels dankzij het Oranje Fonds



Oranje Fonds-medewerkers hebben deelgenomen aan agenderende bijeenkomsten van derden

# Betrokken Samenleving

Een samenleving waarin iedereen mee kan doen begint in de wijk. Een netwerk in de buurt als je wat nodig hebt en mensen dichtbij op wie je kunt rekenen als er wat is. Toch ontbreekt in sommige wijken zo'n sterk sociaal weefsel. Vanuit onze pijler 'Betrokken Samenleving', zetten we ons in voor het bevorderen van ontmoetingen en gemeenschapsvorming. We mobiliseren ook vrijwilligers, omdat zij de ruggengraat vormen van onze gemeenschap. In deze pijler zijn we actief op de thema's 'Samen voor de Buurt' en 'Betrokken Samenleving'.



## PROGRAMMA: SAMEN

*Thema: Samen voor de Buurt*

**Doel:** Samenwerking fondsen, VNG, gemeenten en initiatieven om lokale sociale initiatieven te versterken.

**Looptijd:** 2022-2024

**Bereik:** 7 proeftuinen (coalities)

**Draagt bij aan impactdoel:** II

**Programmapartners:** Stichting DOEN, VSBfonds, VNG

**Highlight 2023:** Bijeenkomst bij de VNG waarin fondsen, gemeenten en initiatieven samenwerkten aan een format voor een convenant.





### SAMEN VOOR DE BUURT

Binnen het thema Samen voor de Buurt stimuleren we ontmoeting, onderlinge betrokkenheid en gemeenschapsvorming. Door de energiecrisis lag onze focus in 2023 op het verduurzamen van bestaande ontmoetingsplekken. We hebben in totaal 228 ontmoetingsplekken gesteund. Dankzij die ondersteuning werden:

- 29 nieuwe ontmoetingsplekken gestart;
- 80 plekken geholpen met onderhoud en verbouwingen voor betere benutting door de buurt;
- 67 ontmoetingsplekken verduurzaamd via het open loket;
- 52 ontmoetingsplekken ondersteund in het programma WarmteBoost voor verduurzamingsmaatregelen.

Daarnaast hebben we 41 projecten ondersteund, waarbij gedurende een langere periode wordt gebouwd aan duurzaam sociaal contact tussen buurtbewoners en/of het versterken van de gemeenschapsvorming. Hiervan waren 25 projecten gericht op het organiseren van langdurige buurtactiviteiten, zoals samen eten, samen tuinieren of community art-projecten. Daarbovenop hebben we nog eens 26 buurtcampings gefinancierd.



We steunden  
**228**  
ontmoetings-  
plekken

Ook richtten we ons op het stimuleren van gemeenschapsgericht werken. Naast ons eigen programma Sterke Buurtverbinders (zie kader), ondersteunen we samen met het VSBfonds het programma Van Buurten naar Gemeenschappen van het Landelijk Samenwerkingsverband van Actieve Bewoners (LSA). Het doel is om het grote tekort aan community builders op te lossen en in buurten van onderop aan community building te doen.

Via beide programma's wordt in 34 buurten door community builders actief gemeenschapsvorming en betrokkenheid bij elkaar gestimuleerd. ▶



### PROGRAMMA: STERKE BUURTVERBINDERS

*Thema: Samen voor de Buurt*

**Doel:** Community building in buurten aanjagen door initiatieven te steunen die buurtverbinders versterken en gemeenschapsgericht werken borgen.

**Looptijd:** 2023-2025

**Bereik:** 18 deelnemende sociale initiatieven

**Draagt bij aan impactdoel:** II

**Highlight 2023:** Start Tweedaagse in september en Kennisdag 1 december over ABCD.



## BETROKKEN SAMENLEVING

### PROGRAMMA: NLDOET

**Thema:** *Betrokken Samenleving*

**Doel:** Stimuleren van vrijwillige inzet

**Looptijd:** 10&11 maart 2023

**Bereik:** 5.470 unieke organisaties

**Draagt bij aan impactdoel:** I

**Programmapartners:** Samenwerkingsfondsen Verbind je Buurt (Gelderland), Zeeuws Heldenfonds (Zeeland), Luc Janzen (Limburg)

**Highlights 2023:** Stijging van het aantal activiteiten en vrijwilligers na de corona-epidemie: maar liefst 6.781 activiteiten uitgevoerd door heel Nederland.

## BETROKKEN SAMENLEVING

Vrijwilligers zijn onmisbaar bij sociale initiatieven. Daarom stimuleren we binnen het thema Betrokken Samenleving actief vrijwillige inzet voor de samenleving, in Nederland en in de Cariben.

NLdoet is een jaarlijkse vrijwilligersmobilisatie in Nederland, georganiseerd door het Oranje Fonds. Tijdens NLdoet steken duizenden mensen in het hele land de handen uit de mouwen om allerlei vrijwilligerswerkzaamheden te verrichten. In 2023 deden ruim 60 duizend vrijwilligers mee aan NLdoet. Uit onderzoek van Impact House weten we dat deelnemende organisaties één tot drie structurele vrijwilligers aan NLdoet hebben overgehouden en dat 74% van hen nog steeds vrijwilliger is bij deze organisaties.



### PROGRAMMA: WARMTEBOOST

**Thema:** *Samen voor de Buurt*

**Doel:** Ontmoetingsruimtes ondersteunen met advies, kennis en het mogelijk maken van verduurzamingsmaatregelen, zodat energiekosten lager worden en de plekken verduurzamen.

**Looptijd:** 2023-2024

**Bereik:** 52 deelnemers

**Draagt bij aan impactdoel:** II

**Programmapartners:** NPL Buurtfonds, Stichting DOEN, Katalys, LSA, LVKK

**Highlight 2023:** Realisatie van vier werkboeken met een stappenplan om te verduurzamen. Ondersteuning van ontmoetingsruimtes via vier webinars en twee vragenuurtjes.

Daarnaast hebben we binnen ons open loket 16 organisaties ondersteund die vrijwillige inzet stimuleren of via een andere wijze betrokkenheid bij de samenleving vergroten.







### ■ Appeltjes van Oranje

Elk jaar worden de Appeltjes van Oranje uitgereikt door Koningin Máxima, en in lustrumjaren door Koning Willem-Alexander. Deze prijs belicht en eert drie succesvolle sociale initiatieven die elk jaar rond een specifiek thema worden gekozen. In 2023 lag de focus op 'Bruggenbouwers in de buurt', een thema dat de essentie van verbondenheid en het belang van sociale relaties in buurten voor het gemeenschapswelzijn benadrukt.

Bijna 40.000 mensen brachten hun stem uit op 33 Nederlandse en 8 Caribische kanshebbers tijdens de stemtiendaagse in juni. Na een pitchdag op 8 juni werden de 10 genomineerden bekendgemaakt.



## Jaarlijks reikt Koningin Máxima de Appeltjes van Oranje uit

### ■ Drie winnaars

De feestelijke uitreiking door Koningin Máxima vond plaats op 4 oktober 2023 op Paleis Noordeinde, in het bijzijn van Koning Willem-Alexander en Prinses Beatrix. De winnaars van dit jaar waren:

- Vadercentrum Adam in Den Haag
- Stichting Ik Wil in Eindhoven
- Ontmoetingswerkplaats de JoJo in Sassenheim, winnaar van het Grote Appeltje.

Deze initiatieven, waar iedereen welkom is, bieden een platform voor buurtbewoners om talenten te ontwikkelen en fungeren als een tweede thuis. Door activiteiten zoals koken, schilderen of repareren, ontstaan waardevolle ontmoetingen en relaties. Hierdoor worden stevige bruggen gebouwd tussen buurtbewoners die elkaar anders niet gemakkelijk zouden ontmoeten.



### PROGRAMMA: BURENDAG

**Thema:** Samen voor de Buurt

**Doel:** Laagdrempelige ontmoetingen in de buurt faciliteren middels een landelijke campagne, financiële bijdragen aan activiteiten, aantrekkelijke burendagpakketten en kennisdeling. Dit draagt bij aan een sociaal sterke samenleving waarin burens elkaar ontmoeten, elkaar helpen en zich inzetten voor de buurt.  
**Looptijd:** Jaarlijks terugkerend: 23 september 2023

**Bereik:** 8.210 activiteiten en ruim 550.000 verwachte deelnemers

**Draagt bij aan impactdoel:** I

**Programmapartners:** Douwe Egberts, Mijnbuurtje.nl

**Highlight 2023:** Uit onderzoek naar de duurzame effecten van Burendag blijkt dat deelnemende organisaties er gemiddeld 1 tot 3 structurele en 10 incidentele vrijwilligers aan overhouden. Ook vragen buurtbewoners na afloop eerder om hulp en/of bieden zij eerder hulp aan.

# Zorgen voor Elkaar

Mensen die zich eenzaam voelen of psychisch kwetsbaar zijn, kunnen soms moeilijk deelnemen aan de samenleving. Het Oranje Fonds ondersteunt daarom via de pijler 'Zorgen voor Elkaar' vrijwilligersinitiatieven die sociale zorg en ondersteuning bieden op lokaal niveau. Dit helpt iedereen die het nodig heeft, waardoor deelname aan de samenleving gemakkelijker wordt. We richten ons vooral op de thema's 'Samen uit de Eenzaamheid' en 'Zorgen voor Elkaar'.

## ZORGEN VOOR ELKAAR

Binnen het thema 'Zorgen voor Elkaar' steunen wij initiatieven die vrijwillige zorg en ondersteuning bieden aan kwetsbare personen. In 2023 steunden we 166 van deze initiatieven en lag de focus op projecten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid (30%) en mensen die eenzaamheid ervaren (32%).

Belangrijke interventies waren een-op-een begeleiding, gezinsondersteuning, en laagdrempelige inloop bij zelfregie- en herstelinitiatieven voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Groepsgerichte activiteiten zoals netwerkkringen of dansprojecten voor ouderen werden ook veel ondersteund. Verder zagen we een toename van projecten voor



## HOE WERDEN MENSEN ONDERSTEUND?

- **Een-op-een begeleiding:** 45 projecten, inclusief 8 gericht op gezinsondersteuning.
- **Laagdrempelige inloop:** waaronder 32 toekenningen aan zelfregie- en herstelinitiatieven.
- **Groepsgerichte Begeleiding:** 24 projecten, zoals netwerkkringen of dansprojecten voor ouderen.
- **Mantelzorgondersteuning:** 25 projecten, waarvan 8 gericht op de laatste levensfase.





**PROGRAMMA:  
LOKAAL SAMENSPEL**

*Thema: Zorgen voor Elkaar*

**Doel:** Het versterken van de netwerken van organisaties.

**Looptijd:** 2022-2024

**Bereik:** 11 deelnemers

**Highlight 2023:** Netwerken hebben werkzame elementen geïdentificeerd om samenwerking te verbeteren.

mantelzorgondersteuning, met name in de laatste levensfase van de naaste.

We ondersteunden twee 'stagebureaus vrijwillige zorg' in Utrecht en Apeldoorn, die studenten kennis laten maken met zowel formele als vrijwillige zorg. Dit is essentieel, gezien de schaarste in de zorg – en om studenten van dichtbij kennis te laten maken met de waarde van vrijwillige zorg.

Strategisch steunden we de Nederlandse Vereniging van Zelfregie en Herstel (NVZH) voor het verduurzamen van de herstelbeweging. Ons doel is het blijven versterken van organisaties in vrijwillige zorg, met een focus op meerjarige toekenningen. ▶

**PROGRAMMA: HERSTEL  
DICHTBIJ - SAMEN VOOR  
MENTALE GEZONDHEID**

*Thema: Zorgen voor Elkaar*

**Doel:** Het versterken en financieel verduurzamen van zelfregie- en herstelinitiatieven

**Looptijd:** 2021-2024

**Bereik:** 26 deelnemers

Ondersteunt impactdoel: II en III  
**Programmapartners:** MIND, NVZH i.s.m. Instituut Publieke Waarden

**Highlight 2023:**

- Ervaringsdeskundigheid en kwaliteitscriteria verankerd.
- Oprichting branchevereniging NVZH om positie van mensen met een psychische of sociale kwetsbaarheid te verbeteren.

### PROGRAMMA: ONDERNEMEN TEGEN EENZAAMHEID

*Thema: Samen uit de Eenzaamheid*

**Doel:** Versterken van de capaciteit van sociaal ondernemers die eenzaamheid verminderen.

**Looptijd:** 2021-2024

**Bereik:** 17 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Programmapartner:** KPN Mooiste Contact Fonds

#### Highlight 2023:

- 18.690 mensen zijn impactvol bereikt, 50% van hen heeft door de projecten vaker contact met anderen en 37% heeft meer mensen in hun omgeving die ze om hulp kunnen vragen.
- 27 medewerkers van KPN zetten zich vrijwillig in als coach of vrijwilliger, op hun eigen vakgebied.

### SAMEN UIT DE EENZAAMHEID

Het thema 'Samen uit de Eenzaamheid' richt zich op het ondersteunen van projecten die sociale, emotionele en existentiële eenzaamheid aanpakken. Sociale eenzaamheid wordt vaak verminderd door groepsactiviteiten, zoals spelletjesavonden of kookactiviteiten.

Voor het aanpakken van emotionele eenzaamheid, zoals het missen van diepgaand contact, zijn projecten gericht op zowel online als persoonlijk contact belangrijk. Existentiële eenzaamheid wordt aangepakt via een-op-een begeleiding of groepsactiviteiten. Bij andere thema's, zoals buurtaccommodaties, zijn er ook initiatieven die eenzaamheid verminderen, hoewel deze niet altijd specifiek gericht zijn op eenzaamheid.

**In 2023 steunden we 111 initiatieven die eenzaamheid verminderen**

### PROGRAMMA: CSHF-EENZAAMHEID

*Thema: Samen uit de Eenzaamheid*

**Doel:** Het financieren van projecten die eenzaamheid als gevolg van de coronapandemie verminderen.

**Looptijd:** 2021-2024

**Bereik:** 56 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Programmapartner:** Ministerie VWS – Actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

**Highlight 2023:** Na het afronden van de eenjarige projecten zijn 11 projecten met een tweede jaar verlengd, waarbij in het eerste jaar ruim twee keer zoveel mensen zijn bereikt als beoogd (in totaal 22.574).







### MAATJES GEZOCHT

In 2023 waren op het platform 'Maatjes Gezocht' 654 organisaties actief met 2.583 projecten, bedoeld om maatjes te vinden voor diverse activiteiten zoals spelletjes, een goed gesprek, praktische steun of samen iets leuks doen, zoals een wandeling maken.

Het platform zag een groei van 757 nieuwe projecten, een stijging ten opzichte van eerdere jaren. Met 6.241 aanmeldin-

gen om maatje te worden, bereikte het platform het niveau van voor de pandemie. Het aantal mensen dat zich aanmeldde voor onze servicemail, die mensen attendeert op lokale maatjesprojecten, steeg met 50%. Steeds meer mensen zoeken via het platform een maatje voor zichzelf of een naaste. 38% van de aanmeldingen om maatje te worden komt van mensen jonger dan 30 jaar. Het platform is aangepast om beter aan te sluiten bij de behoeften van deze jongere doelgroep.



In 2023 hebben we 111 sociale initiatieven op het thema eenzaamheid ondersteund. Daarvan richt 74% zich op het verminderen van sociale eenzaamheid, 24% op emotionele eenzaamheid en beoogt 14% existentiële eenzaamheid te verminderen. Sommige projecten richten zich op meerdere typen eenzaamheid. Ons doel voor de komende jaren is om meer projecten te ondersteunen die zich richten op het verminderen van emotionele en existentiële eenzaamheid. ■■■

### PROGRAMMA: VERMINDEREN EENZAAMHEID

**Thema:** Samen uit de Eenzaamheid

**Doel:** Het versterken van organisaties en projecten die eenzaamheid verminderen.

**Looptijd:** 2023-2025

**Bereik:** 22 initiatieven

**Ondersteunt impactdoel:** II  
**Programmapartner:**

Ministerie VWS - Actieprogramma Eén tegen Eenzaamheid.

**Highlight 2023:** De start van het 3-jarige programma tijdens de landelijke Week tegen Eenzaamheid. In 2023 zijn er al 22 toekenningen gedaan.





## VERHALEN UIT DE PRAKTIJK

# 'MST – Mensen in Beeld houden' kon door dankzij het Corona Sociaal Herstelfonds

Tijdens de Covid-crisis riep het Oranje Fonds het Corona Sociaal Herstelfonds in het leven. Dit fonds werd een reddingsboei voor vele sociale initiatieven, waaronder 'MST - Mensen in Beeld houden' in Tilburg. Door hun ontmoetingsplek van binnen naar buiten te verplaatsen, waren zij op het hoogtepunt van de pandemie de enige organisatie in Tilburg die in contact bleef met zeer kwetsbare doelgroepen. Hoe deden ze dat? Een terugblik.

### 'MST - MENSEN IN BEELD HOUDEN' IS EEN CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING.

De organisatie in Tilburg wil mensen met elkaar verbinden en ondersteunen. Iedereen die behoefte heeft aan steun en verbinding is welkom. Wekelijks komen meer dan duizend mensen langs in de laagdrempelige huiskamer. De ontmoetingsplek is het kloppende hart van de organisatie. MST organiseert ook taal- en computerlessen. Daarnaast helpen de vrijwilligers mensen hun weg te vinden in de werkwijze en regels van de gemeente.

**T**oen de vertrouwde en warme huiskamer van MST door de crisisregels een verboden terrein werd, handelde het team snel en doeltreffend. Ze transformeerden een simpele tent in de tuin tot een nieuwe ontmoetingsruimte. "Om open te blijven, moesten we eenvoudigweg dingen in gang zetten. En dan later desnoods maar bijsturen", vertelt huiskamercoördinator Bouke van het centrum voor maatschappelijke dienstverlening. Die aanpak past perfect bij MST. "Dat is onze core, bijsturen tot het wél werkt."

De organisatie was blij met de steun van het Corona Sociaal Herstelfonds van het Oranje Fonds. "Alle reguliere instellingen waren dicht, zoals Werk en Inkomen en de Sociale Dienst. Daar kon je alleen online terecht. Bij MST komen mensen van diverse achtergronden en met verschillende uitdagingen zoals armoede en verslaving. Die doelgroepen zijn niet altijd digitaal te bereiken. Wij moesten dus wel open zijn. Mensen dreigden dakloos te worden. Door snel in te spelen op de veranderingen, zoals bijvoorbeeld de tent, konden we

toch iedereen helpen. Daar zijn we erg trots op", vertelt vrijwilliger Flip.

### Uitdagingen

Toch was de verandering van binnen naar buiten niet zonder uitdagingen. Voor sommige bezoekers voelde de tent niet als de gastvrije plek die MST voor ogen had. Strenge regels en beperkingen zorgden ervoor dat de sfeer veranderde en veel bezoekers, met name uit de Somalische gemeenschap, wegbleven. "Ze zeiden dat we ons geen zorgen hoefden te maken, omdat ze gewend zijn om thuis te zijn en samen te overleven", licht Bouke toe.

### Huisbezoeken

MST liet zich niet uit het veld slaan. Bouke en vrijwilliger Osman kwamen met huisbezoeken als oplossing. Osman stelde zijn woning ter beschikking. Iedere keer kwamen enkele Somalische vrienden en kennissen op bezoek. In deze huiselijke setting verdwenen de overheidsregels naar de achtergrond. De aanpak bleek zeer goed aan te sluiten bij het collectiviteitsgevoel van de Somalische Nederlanders. Het betekende een doorbraak voor het werk van MST. Vóór corona was de huiskamer, het inloophuis, altijd het centrum van de wereld geweest voor MST. Nu stapte MST daadwerkelijk in de leefwereld van de doelgroep.

### Blijvende aanpak

Nu de pandemie voorbij is, heeft de directe leefwereld van de doelgroepen blijvend een centrale plek veroverd in het werk van de organisatie. MST is nog steeds actief via huisbezoeken en bezoekt parken waar kwetsbare groepen samenkomen. Op die manier krijgt Bouke goed zicht



'We moeten goed naar elkaar blijven luisteren'

### CORONA SOCIAAL HERSTELFONDS EENZAAMHEID

Eenzaamheidsbestrijding is een sleutelthema voor het Oranje Fonds, vooral na de langdurige sociale impact van de coronacrisis. Via het Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid (CSHF-E) boden we ondersteuning aan projecten gericht op het bestrijden van eenzaamheid. Dit fonds, opgericht in 2021, ontving financiële steun van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (€ 1,3 miljoen) en het Oranje Fonds (€ 400.000). In totaal steunden we 56 sociale initiatieven om eenzaamheid te voorkomen of te verminderen. In 2023 werd het grootste deel van deze projectfinancieringen afgerond, met een verlenging voor elf projecten.

op wat er speelt binnen de verschillende gemeenschappen. Hij spreekt mensen die normaal gesproken niet naar MST zouden komen. Flip concludeert: "We moeten goed naar elkaar blijven luisteren. Blijf elkaar vasthouden en oog voor elkaar hebben, en ja, dat is soms werken. Maar dat moet wel, want er komen ongetwijfeld nog vele andere crisissen aan."





# Gelijke Kansen

In een samenleving waar mensen gelijke kansen hebben, kan iedereen meedoen, ongeacht afkomst, religie, gender(identiteit), seksuele oriëntatie, beperking of financiële situatie. Iederéén doet ertoe. En dát beweegt ons als Oranje Fonds. Binnen de pijler Gelijke Kansen richten we ons op de thema's: 'Samen tegen Armoede' en 'Meer Kansen, Iedereen Gelijk'.

## Samen tegen Armoede

Binnen het thema 'Samen tegen Armoede' ondersteunen we initiatieven die:

- Armoede voorkomen
- Armoede terugdringen
- Armoede verzachten

Vorig jaar ondersteunden we 81 sociale initiatieven binnen dit thema. Het merendeel van deze initiatieven (48%) richt zich op het terugdringen van armoede. Dit zijn vooral initiatieven waarin maatjes mensen ondersteunen bij het verminderen van hun schulden.

Een ander deel van de initiatieven (41%) richtte zich op het verzachten van armoede. Denk bijvoorbeeld aan initiatieven die producten (voedsel, kleding, speelgoed) of diensten (zoals klusjes in huis) bieden aan mensen in armoede. Een relatief klein deel van de initiatieven (11%) richtte zich op het voorkomen van armoede. Dit zijn bijvoorbeeld projecten die mensen met een vluchtachtergrond helpen bij het vinden van een baan of jongeren ondersteunen bij het leren budgetteren.

Naast financiering boden we in 2023 ook een podium aan diverse initiatieven via de landelijke campagne: 'Samen tegen Armoede'. Ook ondersteunen we initiatiefnemers binnen programma's door een netwerk te bieden en/of kennis te delen zodat zij nog beter in staat zijn om doelgroepen te ondersteunen.





**PROGRAMMA: CORONA  
SOCIAAL HERSTEL-  
ARMOEDE**

*Thema: Samen tegen Armoede*

**Doel:** Het ondersteunen van sociale initiatieven die door de coronacrisis te maken hebben gekregen met een toename van armoedeproblematiek of hun aanpak hebben moeten aanpassen.

**Looptijd:** 2021-2024

**Bereik:** 10 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Programmapartner:** Nationale Nederlanden

**Highlight 2023:** Goedbezochte kennisbijeenkomst met gastspreker Dr. Jurenne Hooi.

**PROGRAMMA: SAMEN  
STERKER TEGEN ARMOEDE**

*Thema: Samen tegen Armoede*

**Doel:** Slagkracht en effectiviteit van lokale allianties bevorderen bij het voorkomen en bestrijden van armoede door lokaal een laagdrempelig, sluitend hulpaanbod te realiseren.

**Looptijd:** 2023-2025

**Bereik:** 5 lokale allianties

**Ondersteunt impactdoel:** II en III

**Programmapartners:** Nationale Nederlanden, Hogeschool van Amsterdam, Van de Bunt Adviseurs

**Highlight 2023:** Startbijeenkomst met de organisaties die samen de 5 lokale allianties vormen.

**Meer Kansen, Iedereen Gelijk**  
**Binnen het thema 'Meer Kansen, Iedereen Gelijk' ondersteunen we initiatieven die:**

- Kansengelijkheid van kinderen en/of jongeren bevorderen
- Participatie van verschillende doelgroepen bevorderen
- Empowerment van verschillende doelgroepen bevorderen
- Vooroordelen en discriminatie tegengaan
- Diversiteit en inclusie bevorderen



In 2023 ontvingen 137 sociale initiatieven financiële ondersteuning via het open loket. Het merendeel van deze initiatieven (33%) was gericht op het bevorderen van kansengelijkheid van kinderen en/of jongeren. Daarnaast ondersteunden we initiatieven gericht op participatie van gemarginaliseerde groepen mensen zoals nieuwkomers, mensen uit achterstandswijken of mensen met een beperking (30%). ▶

**PROGRAMMA: KANSEN  
VOOR KINDEREN**

*Thema: Meer Kansen, Iedereen Gelijk*

**Doel:** De kansen voor kinderen in Utrecht vergroten door een impuls te geven aan wijkinitiatieven en kennis en ervaring te verzamelen.

**Looptijd:** 2022-2025

**Bereik:** 15 deelnemers in het eerste jaar, 18 in het tweede jaar  
**Ondersteunt impactdoel:** II en III  
**Programmapartners:**

Fonds Alleato, Movisie en Onderzoeksbureau Gelijkschap  
**Highlight 2023:** Start van het tweede jaar van het programma met een aantal nieuwe deelnemers.

**PROGRAMMA: ZELFBESCHIKKING:  
JEZELF KUNNEN ZIJN**

*Thema: Meer Kansen, Iedereen Gelijk*

**Doel:** Het ondersteunen van sociale initiatieven die zelfbeschikking stimuleren binnen uiteenlopende etnische en religieuze groepen.

**Looptijd:** 2023-2025

**Bereik:** 6 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Programmapartner:** Ministerie van SZW  
**Highlight 2023:** Selectie van de deelnemers.

**PROGRAMMA: DE VERSCHIL-  
MAKERS: JONG-SOCIAAL-  
ORANJE**

*Thema: Meer Kansen, Iedereen Gelijk*

**Doel:** Sociale initiatieven ondersteunen bij het werven en behouden van jonge vrijwilligers en daarnaast jongeren stimuleren om zich in te zetten voor de samenleving of voor anderen.

**Looptijd:** 2021-2024

**Bereik:** 25 programmadeelnemers en 24 sociale initiatieven van jongeren

**Ondersteunt impactdoel:** I, II en III

**Programmapartners:** Ministerie van OCW, NJR, NOV en het MDT programma

**Highlight 2023:** Landelijke bijeenkomst met alle programmadeelnemers en netwerkpartners.



Ook ondersteunden we initiatieven (28%) gericht op de empowerment van gemarginaliseerde groepen mensen, waaronder mensen met een migratieachtergrond, mensen uit de LHBTIQ+ gemeenschap en mensen met een beperking. Tot slot ondersteunden we ook initiatieven die vooroordelen en discriminatie tegengaan (5%) en inclusie en diversiteit bevorderen (4%).

# Kennis, Impact & Innovatie

Hoe kunnen we onze maatschappelijke impact maximaliseren? Deze vraag staat centraal in ons werk. Met een focus op Kennis, Impact en Innovatie, zetten we ons in voor zowel onze eigen groei in impact en kwaliteit, als voor de ontwikkeling van waardevolle maatschappelijke organisaties. We steunen daarnaast het zogenoemde ecosysteem : organisaties die zich inzetten om meerdere sociale initiatieven te versterken. Zo kunnen we met elkaar leren, groeien en verduurzamen.

**V**orig jaar ondersteunde het Oranje Fonds binnen dit thema vier sociale initiatieven die werken aan het versterken van de eigen organisatie. Dat doen ze bijvoorbeeld door het ontwikkelen van gecombineerd leren, impactmanagement of het vormgeven aan organisatievernieuwing gericht op verduurzaming.

## Eco-systeem spelers

In 2023 ondersteunden we zeven organisaties die we 'ecosysteem spelers' noemen. Dit zijn groepen die op verschillende manieren helpen bij de groei van meerdere sociale projecten. Een voorbeeld hiervan is SocialEnterpriseNL, een organisatie die sociale ondernemers helpt om voor hun eigen belangen op te komen. Een ander voorbeeld is OpenEmbassy, die een methode ontwikkelt waarmee organisaties in Ne-

## In 2023 startten we een online kennisplatform

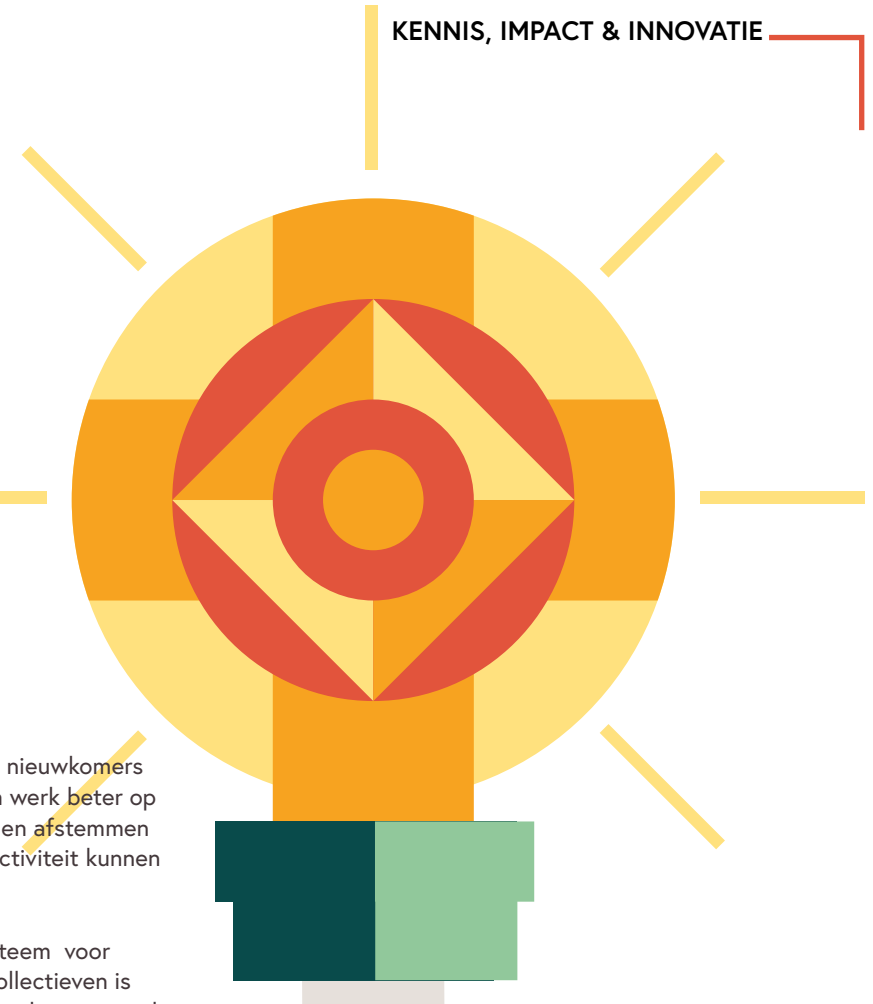
derland die nieuwkomers helpen, hun werk beter op elkaar kunnen afstemmen en hun effectiviteit kunnen verbeteren.

Het ecosysteem voor bewonerscollectieven is momenteel volop in ontwikkeling. We hebben steun verleend aan drie belangrijke spelers in dit gebied:

- De Transitiewerkplaats van het Commons Netwerk: dit is een organisatie die zich richt op het ondersteunen van gemeenschappelijke initiatieven en projecten.
- Het Ondernemerslab met Kennisaanbieders voor Bewonersinitiatieven van het Platform Collectieve Kracht (Erasmus Universiteit): dit lab biedt kennis en

hulpbronnen aan lokale bewonersgroepen en initiatieven.

- De 'We Doen Het Samen'-Coalitie: deze coalitie bestaat uit een samenwerking van verschillende fondsen en belangenorganisaties. Ze werken samen om bewonerscollectieven te ondersteunen en te versterken. ▶





## PROGRAMMA: KLAAR VOOR DE TOEKOMST

*Kennis, Impact & Innovatie*

**Doel:** Verduurzaming van (de sector) van sociale initiatieven.

**Looptijd:** 2024-2026

**Bereik:** 10 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Highlight 2023:** De 10 geselecteerde organisaties hebben in kaart gebracht hoe zij in de komende jaren, met steun van het programma, gaan ontwikkelen. Het programma voor de komende jaren is in co-creatie met hen ontworpen.

## PROGRAMMA: ALTERNATIEVE FINANCIERINGSVORMEN

*Kennis, Impact & Innovatie*

**Doel:** Het ontwikkelen en testen van nieuwe financieringsvormen.

**Looptijd:** 2021-2024

**Bereik:** 6 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Programmapartner:** Fair Capital Partners

**Highlight 2023:** Na het evalueren van een 2-jarige pilot, hebben we besloten om door te gaan met prestatiefinanciering, maar niet met leningen.

Scan de qr-code om naar het kennisplatform te gaan



## PROGRAMMA: GROEI V: PIONIERSPROGRAMMA

*Kennis, Impact & Innovatie*

**Doel:** Groei van innovatieve sociale ondernemingen.

**Looptijd:** 2022-2024

**Bereik:** 22 deelnemers

**Ondersteunt impactdoel:** II

**Programmapartner:** McKinsey

**Highlight 2023:**

- Experimenteren/werken volgens de 'lean startup-methode' en structureel impactmanagement ingebed bij alle deelnemende organisaties.
- Aan het eind van module 2 is een groot gedeelte echt klaar voor (verdere) groei.

## Kennisplatform

In juli 2023 startte het Oranje Fonds het online kennisplatform 'Vragen die ertoe doen'. Dit platform is speciaal ontworpen om sociale initiatieven te helpen hun organisatie te verduurzamen. Initiatieven gaven namelijk aan graag van elkaar te willen leren over cruciale vraagstukken, zoals het genereren van een stabiele inkomststroom en het effectief communiceren met financiers. We ontwikkelden het platform in samenwerking met een groep van 10 van hen. Om aan de vraag te voldoen, bevragen we initiatiefnemers op hun ervaring en

presenteren deze in diverse vormen, zoals webinars, blogs en video's. Deze bronnen zijn gratis toegankelijk op een speciaal gedeelte van de website van het Oranje Fonds. Het platform is populair, met gemiddeld 550 deelnemers die live de webinars bijwonen.

Het platform fungeert ook als een centraal punt voor verdere en diepgaandere kennisontwikkeling. We bieden verwijzingen naar andere kennisfora zoals NOV of Movisie, zowel voor verdieping als om te zorgen voor een aanvullend aanbod. ■

# Caribisch deel van het Koninkrijk

Het Oranje Fonds is ook actief in het Caribisch deel van het Koninkrijk, waar het financiële steun biedt aan projecten en de Cariben Doet campagnes organiseert.

Op de Cariben is armoede nog vaak een obstakel voor kansengelijkheid voor kinderen en jongeren. Gedurende 2023 ontwikkelde het Oranje Fonds samen met Stichting Kinderpostzegels Nederland dan ook een programma, dat zich richt op sociale initiatieven die kwetsbare gezinnen in armoede op de Caribische eilanden ondersteunen, waaronder eenoudergezinnen, tienermoeders en ongedocumenteerde gezinsleden. Dit driejarige programma biedt financiële ondersteuning, kennisuitwisseling en netwerkuitbreiding om zowel organisaties als hun projecten te versterken. Het programma, mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, start in 2024.

## Cariben Doet

Op 10 en 11 maart deden ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk weer honderden sociaalmaatschappelijke organisaties en duizenden vrijwilligers mee aan Cariben Doet. Op alle zes de

eilanden organiseert het Oranje Fonds, samen met lokale samenwerkingspartners, ook deze vrijwilligersactie. Daarmee is het echt 'Koninkrijk Doet'. In 2023 staken maar liefst 11.000 vrijwilligers de handen uit de mouwen bij bijna 600 Cariben Doet activiteiten. ■■■

In het Caribisch deel van het Koninkrijk is het Oranje Fonds actief in de drie bijzondere gemeenten Bonaire, Saba en Sint Eustatius en in de drie landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten. We werken daarbij samen binnen de Samenwerkende Fondsen voor de Cariben (SFC). De SFC bestaat naast het Oranje Fonds uit Stichting Kinderpostzegels Nederland, Kansfonds en Fonds Sluyterman van Loo, waarbij het Oranje Fonds optreedt als coördinator. Daarbij worden we op ieder eiland bijgestaan door een lokaal adviesorgaan of adviseur. Aanvragers kunnen bij hen terecht voor advies en begeleiding van hun aanvraag. In 2023 besteedde de SFC in totaal € 1.419.483 aan projecten op de eilanden.



## GESTEUNDE PROJECTEN

In 2023 ontvingen in totaal 38 projecten een bijdrage van het Oranje Fonds. Het merendeel van de projecten (13) is actief op de thema's Gelijke Kansen, Zorgen voor Elkaar (7) en Betrokken Samenleving (8). Het Oranje Fonds besteedde in totaal € 810.478 aan projecten in het Caribisch deel van het Koninkrijk.



SAMEN STERKER

# Fondsenwerving & Partnerschappen

Met meer dan 10 miljoen euro aan partnerbijdragen en ruim 21 miljoen euro van loterijen was 2023 voor het Oranje Fonds een zeer succesvol jaar. Zeker met het oog op de heersende onzekerheid over de inflatie zijn we blij met dat resultaat. We hebben in 2023 ook nieuwe strategieën geïmplementeerd voor het werven van nalatenschappen, grote giften, en bijdragen van stichtingen en verenigingen. Dit is onderdeel van onze inspanningen om een zo divers mogelijke inkomstenmix te bereiken.

## Partnerships verdiept en uitgebreid

In 2023 hebben we onze bestaande partnerschappen met bedrijven als Douwe Egberts, RegioBank, Nationale Nederlanden en KPN Mooiste Contact Fonds verder uitgebouwd. Met het 'Samen Sterker tegen Armoede'-programma, ontwikkeld in samenwerking met Nationale Nederlanden, gaan we in elk geval de komende drie jaar door.

Dankzij de expertise van kennispartners zoals McKinsey en Deloitte kunnen we de impact van sociale initiatieven nauwkeuriger meten en hen ook beter ondersteunen. Ook ontvingen we in 2023 themagiften van diverse organisaties, waaronder De Hypotheker, Nysingh advocaten & notarissen, Van Bruggen Adviesgroep, Brisker Group, en Nolet Distillery.



**2023 was  
een zeer  
succesvol  
jaar  
ondanks de  
inflatie**

## Slagkracht en succes

### *Samenwerking met de overheid*

Het Oranje Fonds werkt succesvol samen met zowel de Rijksoverheid als verschillende provincies. Met ministeries zoals VWS, OCW, BZK en SZW liepen in Nederland en de Cariben bestaande en nieuwe programma's. Die zijn gericht op thema's als eenzaamheid, kansengelijkheid en zelfbeschikking. Het programma



'De Verschilmakers', dat zich richt op de vrijwillige inzet van jongeren (ministerie van OCW), krijgt een vervolg. Ook werkten we samen met de provincies Gelderland, Limburg, Overijssel en Zeeland en de Vereniging Zeeuwse Gemeenten. Eind 2023 verhoogde de provincie Gelderland haar bijdrage met € 1 miljoen.



### Nationale Postcode Loterij

Al jaren ontvangt het Oranje Fonds jaarlijks € 15 miljoen van de Nationale Postcode Loterij. Daarmee kunnen we structureel investeren in een inclusieve samenleving. De Postcode Loterij heeft als missie fondsen te werven voor goede doelen en geeft minimaal 40% van haar omzet aan professionele non-profit organisaties die werken aan een groene, rechtvaardige en gezonde wereld. Dankzij de loterijdeelnemers kan het Oranje Fonds nog meer impact creëren in de haarvaten van de samenleving voor mensen die het echt nodig hebben.



### Nederlandse Loterij

In 2023 ontving het Oranje Fonds € 6,5 miljoen van de Nederlandse Loterij. Met deze ongeoormerkte bijdrage kan het Oranje Fonds sociale initiatieven financieren, waardoor niemand er alleen voor staat en iedereen ertoe doet.

### Particuliere schenkers en nalatenschappen

In 2023 ontving het Oranje Fonds donaties van zo'n 23.500 vrienden. Dat het totaalbedrag iets lager uitviel dan verwacht, komt vermoedelijk door financiële zorgen die mensen ervaren, niet door afgenomen loyaliteit. Doordat er minder nieuwe vrienden zijn ▶



#### Doel 2023

#### Behaald 2023

Particuliere schenkers & nalatenschappen		
Aantal donateurs	24.960	23.540
Geworven donateurs	2.125	1.021
Abonnees nieuwsbrief	160.000	163.566
Inkomsten uit donaties	€ 1.907.000	€ 991.196
Overheden		
Samenwerkingen	Verlengen aflopende samenwerkingen	Eén samenwerking verlengd (provincie Zeeland) en één samenwerking verruimd (Gelderland)
Inkomsten 2023 uit subsidies	€ 4.020.000	€ 4.065.655
Loterijen		
Inkomsten uit loterijen	€ 21.200.000	€ 21.452.806
Zakelijke partners		
Partnerships	■ Behoud bestaande partners	■ 9 (van 11) partners behouden
	■ 2 nieuwe partners	■ Nieuw: SteigerB
	■ 2 verlengd	■ Verlengd: Nationale Nederlanden
Inkomsten uit zakelijke partnerships	€ 1.800.000	€ 3.020.206
Organisaties zonder winstoogmerk		
Oranje Fondsen op Naam	2 nieuwe Oranje Fondsen op Naam	1 nieuw Oranje Fonds op Naam
Inkomsten uit organisaties zonder winstoogmerk	€ 635.000	€ 1.917.067



## We streven naar een diverse inkomstenmix

### Overzicht partnerschappen:

Betrokken Samenleving	Zorgen voor Elkaar	Gelijke Kansen	Kennis, Impact en Innovatie
<b>Douwe Egberts</b> ■ Burendag	<b>Ministerie van VWS</b> ■ Corona Sociaal Herstelfonds ■ Verminderen eenzaamheid	<b>Ministerie van OCW</b> ■ De Verschilmakers ■ Vervolg op De Verschilmakers	<b>Deloitte</b> ■ Kennis en Innovatie
<b>RegioBank</b> ■ VoordeBuurt Fonds	<b>KPN Mooiste Contact Fonds</b> ■ Ondernemen tegen Eenzaamheid	<b>Ministerie BZK</b> ■ Programmatische aanpak Cariben	<b>McKinsey</b> ■ Groeiprogramma
<b>DHL logistiek</b> ■ NLdoet		<b>Ministerie SZW</b> ■ Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn	
<b>Postcode Loterij Buurtfonds</b> ■ WarmteBoost		<b>Nationale Nederlanden</b> ■ Samen Sterker tegen Armoede	



geworven dan gepland, is het totaal aantal vrienden lager dan in 2022.

Daarnaast ontvingen we nalatenschappen in de vorm van erfstellingen of legaten. Meer dan 250 mensen ontvingen op verzoek onze brochure 'Uw nalatenschap doet ertoe'. Diverse gesprekken vonden plaats met mensen die meer wilden weten, vooral over een eigen Oranje Fonds op Naam.

### Organisaties zonder winstoogmerk

Organisaties die hulp nodig hebben bij het besteden van hun vermogen kunnen kiezen voor een Oranje Fonds op Naam, waarbij een definitieve overdracht ook mogelijk is. Zo openden we in 2023 het nieuwe Fonds Kiemkracht de Kempen, dat sociale initiatieven ondersteunt die de sociale cohesie bevorderen in de Brabantse streek de Kempen.

Met verschillende andere fondsen dragen wij bij aan gezamenlijke programma's, waarbij de financiering via het Oranje Fonds verloopt. Zo ontvingen we bijvoorbeeld in 2023 ruim € 1,2 miljoen van Stichting DOEN voor het programma WarmteBoost en een bijdrage van VSBfonds voor het programma Van Buurten naar Communities.

### Prijzen

In 2023 werd de Onze Buurt prijs uitgereikt vanuit Fonds Ons Limburg, een van onze Oranje Fondsen op Naam. Het Limburgse wijkinitiatief Jongeren voor ouderen kan met de bijbehorende cheque van € 15.000 drie jaar lang telefoon- en computerhulp en leuke activiteiten aanbieden aan ouderen. In totaal werd er € 55.000 onder zeven genomineerden verdeeld. ■



# #jijdoetertoe

Het is belangrijk dat sociale initiatieven, (potentiële) samenwerkingspartners en het Nederlandse publiek weten wat het Oranje Fonds doet. En vooral: wáárom we dat doen. Dit vergroot onze vindbaarheid en maakt effectieve samenwerking mogelijk. Net als in 2021 en 2022 was het concept #jijdoetertoe het afgelopen jaar leidend in al onze communicatieuitingen.

## Helden die ertoe doen

We belichten in onze communicatie het Oranje Fonds door krachtige verhalen te delen over sociale initiatieven en de vrijwilligers. Zo laten we zien dat deze initiatieven onmisbaar zijn voor een sterke samenleving. Centraal in onze communicatie staan de mensen die zich onbaatzuchtig inzetten, omdat het helpen van anderen voor hen vanzelfsprekend is. Het Oranje Fonds vindt dat deze helden het verdienen om gezien te worden, zodat ze weten dat ze ertoe doen.

## Werving vergroot onze impact

Om onze impact te maximaliseren, werkt het Oranje Fonds aan het vergroten van onze bekendheid. Zo kunnen sociale initiatieven ons beter vinden en begrijpen wat we voor hen kunnen betekenen. We besteden extra aandacht aan organisaties die ons nog niet kennen. Daarnaast blijven we ons inzetten voor het werven van vrijwilligers via programma's zoals NLdoet en Maatjes Gezocht. In samenwerking met Douwe Egberts organiseerden we in 2023 voor de achttiende keer Burendag.

## Bekendheid gegroeid

In 2023 hebben we stevig ingezet op het vergroten van de (inhouds)bekendheid van het Oranje Fonds. Onder meer met multimedia-campagnes rondom Burendag, NLdoet, Appeltjes van Oranje en Maatjes Gezocht. Daarnaast hebben we, onder meer met tv-spots, aandacht gevraagd voor de thema's Armoede en Mentale Gezondheid. Door al deze inspanningen is met name de inhoudsbekendheid van het Oranje Fonds in 2023 gestegen (van 13% naar 25%). Dat wil zeggen dat meer mensen weten wat het Oranje Fonds is en waar het voor staat.

## #jouwgiftdoetertoe

Voortbouwend op #jijdoetertoe, introduceerden we #jouwgiftdoetertoe, om te laten zien hoe iedereen kan bijdragen aan positieve verandering. We richten ons niet alleen op particuliere gevers, maar ook op grote donateurs, nalatenschappen en stichtingen. Ook ons Oranje Magazine inspireert donateurs om met een gift het verschil te maken. ■■■



### IEDEREEN DOET ERTOE

In deze moeilijke tijden raken mensen het gevoel erbij te horen soms kwijt. Gelukkig zijn er sociale initiatieven. Want zij zorgen dat mensen tóch mee kunnen doen. Daarom steunt het Oranje Fonds sociale initiatieven die zorgen voor een betrokken samenleving; waarin we zorgen voor elkaar, mensen gelijke kansen hebben en zich verbonden voelen met anderen in de buurt.

# Medewerkers- en organisatieontwikkeling

Bij het Oranje Fonds werken we met 78 medewerkers aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet. Zij zijn de drijvende krachten achter de maatschappelijke impact van het Oranje Fonds. We streven naar een inclusieve organisatie waarin iedereen welkom is en we ons in elkaar verdiepen. Waar je jezelf kunt zijn en iedereen zich veilig, gezien en vrij voelt.

## Organisatieontwikkeling

In de afgelopen drie jaar werkten we bij het Oranje Fonds actief aan organisatieontwikkeling. We deden onderzoek naar de cultuur- en medewerkersbeleving, voerden uitgebreide dialogen met alle medewerkers, en hielden reflectiemomenten met teamleiders en managers. Centraal stond daarbij onze visie op de mens, hoe we ons werk ervaren, de gewenste werkcultuur en de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap.

## Positieve pilot

Dit jaar startten we een pilot voor verbeterde ontwikkelgesprekken, gericht op persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid. Die is positief ontvangen. Daarnaast organiseerden we twee succesvolle themadagen waarin we werkten aan persoonlijke ontwikkelvragen, de formulering van onze kernwaarden, en het oefenen in het uitspreken van jezelf.



**78**  
medewerkers  
in dienst<sup>1</sup>  
65,82 FTE



**VERDELING:**  
21 mannen en  
57 vrouwen



## BHV

Met het trainen van 12 medewerkers kreeg ook onze bedrijfshulpverlening (BHV) een stevige impuls. We voerden ook een risico-inventarisatie & -evaluatie uit. Op basis van het actieplan dat daaruit voortkwam werken we aan verbeteringen om gezondheidsklachten, verzuim en ongevallen te minimaliseren.

## Klachten

Het Oranje Fonds ontving in 2023 één klacht met betrekking tot het reguliere aanvragenproces. Deze klacht is afgehandeld. Op het gebied van fondsenwerving zijn er geen klachten ingediend.

## Integriteitsbeleid

Als Erkend Goed Doel voldoet het Oranje Fonds aan strenge kwaliteitseisen. Om die standaard hoog te houden, wordt onze or-

ganisatie ieder jaar door het CBF getoetst.

In 2023 is daarom hard gewerkt aan:

- 1** Nieuwe Gedragscode Oranje Fonds;
- 2** Nieuwe Meldregeling vermoedelijke misstanden en inbreuken;
- 3** Nieuw overzicht voor de mogelijkheden tot het indienen van meldingen en klachten.

In 2023 zijn alle documenten gebruiksvriendelijk en vindbaar voor alle belanghebbenden, op onze website geplaatst. We zullen in 2024 blijven zorgen dat de

<sup>1</sup> exclusief interim hoofd Fondsenwerving & Partnerschappen / Communicatie & Merk



Ziekteverzuim

7,9%

(landelijk: 5,2%  
Bron: CBS t/m 3e  
kwartaal 2023)

### KERNWAARDEN ORANJE FONDS

Het afgelopen jaar zijn we aan de slag geweest met nieuwe kernwaarden voor het Oranje Fonds. In goede gesprekken met onze stakeholders (MT, OR, Designteam, Teamleiders, Bestuur en alle medewerkers) zijn we gekomen tot vier mooie en sprekende kernwaarden:

**1 Iederéén doet ertoe**  
In onze inclusieve organisatie is iedereen welkom en we verdiepen ons in elkaar. Samen vormen we het Oranje Fonds, waarbij je jezelf kan en mag zijn en iedereen zich geborgen, gezien en vrij voelt.

**3 Met hart, hoofd en handen**  
Vanuit hart werken we bij het Oranje Fonds en vertrouwen we op elkaar. Vanuit hoofd zijn we deskundig en zorgvuldig in onze aanpak. Onze handen steken we graag uit de mouwen. We houden balans tussen hart, hoofd en handen.

**2 We denken in mogelijkheden**  
We zijn vindingrijk en nieuwsgierig. Als iets niet meteen lukt, proberen we het op een andere manier nog een keer. Hierdoor blijven we ontwikkelen en leren.

**4 We maken samen verschil mogelijk**  
We vinden het belangrijk om impact te maken en zijn dáár waar we waarde toe kunnen voegen in de samenleving. Hierin maken we weloverwogen keuzes. Samenwerking en verbinding is hierbij cruciaal.



**6**  
medewerkers  
vertrokken  
5,37 FTE

gedragscode en de meldregeling bekend zijn bij alle medewerkers. Dit doen we door de intentie en inhoud van deze documenten te benadrukken en gesprekken over de verschillende onderdelen te faciliteren, om zo bewustzijn binnen onze organisatie te waarborgen.

### Beloningsbeleid

Salariëring vindt plaats volgens een bij de arbeidsvoorwaardenregeling behorende salaristabel. Afhankelijk van het functieprofiel is iedere werknemer ingedeeld in een bijbehorende schaal. Elk jaar worden de salarissen aangepast op basis van de loonindexatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Bij uitzondering heeft er dit jaar op 1 juli 2023 een tussentijdse salarisindexatie plaatsgevonden. De salarissen stegen toen met 4,73%. Per 1 januari 2024 gaan de salarissen omhoog met 1,45%.

### Jaarinkomen bestuurder

In 2023 heeft het jaarinkomen van de bestuurder betrekking op Sandra Jetten, die per 1 november 2020 is aangesteld als directeur-bestuurder bij het Oranje Fonds.

Het jaarinkomen van de directeur bedroeg in 2023 € 178.304 (1 fte/12 maanden). Hiermee voldoet het Oranje Fonds aan de richtlijnen. De hoogte en de samenstelling van deze bezoldiging worden in de jaarrekening behandeld in de toelichting op de Staat van baten en lasten. De Commissie Mens en Organisatie heeft de declaraties van het directielid getoetst en geen omissies geconstateerd. De niet-uitvoerende bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. ■



# Financieel beleid

Het Oranje Fonds is een hybride fonds. Onze inkomsten komen enerzijds uit fondsenwerving en loterijen en anderzijds uit de beleggingsresultaten van ons vermogen. Met deze inkomsten financieren wij onze doelbestedingen en dekken we onze organisatiekosten.

**H**et Oranje Fonds sluit 2023 af met een resultaat van € 9,7 miljoen (2022: € -/- 29,2 miljoen). Begroot was een resultaat van € 0,2 miljoen.

## Saldo financiële baten en lasten

2023 was een zeer positief jaar qua beleggingen. Het saldo financiële baten en lasten was € 17,9 miljoen positief (2022: € 21,1 miljoen negatief). Er was een positief saldo financiële baten en lasten van € 8,6 miljoen begroot. Dit is qua rendement wel ruim lager dan de in 2023 door het Oranje Fonds gehanteerde benchmark (7,24% vs. 12,80%). Het grootste deel wordt verklaard door de negatieve resultaten van de Alternatieven (realisatie: -/- 0,54 % benchmark: 8,82%).

## Saldo voor financiële baten en lasten

Ook operationeel gezien was in 2023 het resultaat beter dan begroot. Het saldo voor financiële baten en lasten bedroeg € -/- 8,2 miljoen (2022: € -/- 8,0 miljoen), terwijl een saldo van € -/- 8,4 miljoen was begroot. De baten waren hoger dan begroot (€ 1,6

miljoen hoger). De lasten waren eveneens hoger dan begroot (€ 1,4 miljoen hoger).

## Baten 2023

Het Oranje Fonds realiseert baten uit de volgende vijf kanalen:

- Particulieren
- Bedrijven
- Loterijorganisaties
- Subsidies en overheden
- Andere organisaties zonder winststreven

Daarnaast worden baten gerealiseerd als tegenprestatie voor levering van producten en diensten (2023: € 42.000).

De totale baten 2023 zijn € 31,5 miljoen (2022: € 28,4 miljoen).

## De specificatie per kanaal:

### ■ Particulieren

De baten van particulieren bedroegen € 1,0 miljoen (2022: € 1,0 miljoen). Dit is gelijk aan voorgaand jaar en substantieel lager dan begroot (€ 1,9 miljoen). Er waren minder bijdragen aan Oranje Fondsen op Naam

**31,5**  
miljoen  
(totale baten 2023)



## Besteed aan doelstelling

### waarvan

- Directe doelbesteding
- Voorlichtingskosten
- Toegerekende kosten eigen organisatie



(€ 0,5 miljoen minder dan begroot). De baten uit nalatenschappen waren minimaal en daarmee € 0,4 miljoen lager dan begroot. Wervingsactiviteiten op dit gebied leiden vaak pas jaren later tot bijbehorende baten. De reguliere donaties waren ongeveer in lijn met de begroting.

#### ■ Bedrijven

In 2023 is het Oranje Fonds er goed in geslaagd om bedrijven te interesseren in een (financiële) samenwerking met het Oranje Fonds. De baten van bedrijven bedroegen € 3,0 miljoen (2022: € 1,4 miljoen) en zijn daarmee ruim hoger dan de begroting 2023 van € 1,8 miljoen.

#### ■ Loterijorganisaties

Een groot deel van zijn baten ontvangt het Oranje Fonds van loterijorganisaties. De Nationale Postcode Loterij draagt jaarlijks € 15 miljoen bij. Van de Nederlandse Loterij ontvangt het Oranje Fonds een vast percentage van de gerealiseerde opbrengsten. De totale baten 2023 van loterijorganisaties bedragen € 21,5 miljoen (2022: € 22,0 miljoen). Dit is € 0,3 miljoen hoger dan de begroting 2023 (€ 21,2 miljoen).

#### ■ Subsidies en overheden

Het Oranje Fonds heeft bestaande subsidiërelaties weten te bestendigen en uit te breiden. De totale baten 2023 van subsidies en overheden bedragen € 4,1 miljoen (2022: € 2,9 miljoen), begroot was hiervoor € 4,0 miljoen.

Toegekende subsidiegelden gelden pas als baten op het moment dat de tegenprestatie is gerealiseerd.

realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
36.610.775	34.459.358	33.126.262
28.909.951	27.018.343	25.469.637
1.278.635	1.400.000	1.867.447
6.422.189	6.041.015	5.789.178



Van bedrijven  
ontvangen wij in  
totaal  
**3,0**  
miljoen

#### ■ Andere organisaties zonder winststreven

Daarnaast zijn er andere organisaties zonder winststreven die geld schenken aan het Oranje Fonds. In 2023 leverde een donatie van de Nationale Postcode Loterij voor het programma WarmteBoost - die wij ontvingen via een bijdrage van de Stichting DOEN - een substantiële bijdrage aan deze baten. Hiervan mocht het Oranje Fonds € 1,25 miljoen besteden. Dit leidde in 2023 binnen deze categorie tot baten van € 1,9 miljoen (2022: nihil), wat ruim € 1,3 miljoen hoger is dan was begroot.

De diverse partijen waarmee het Oranje Fonds samenwerkt, worden toegelicht in het hoofdstuk Fondsenwerving & Partnerschap - (zie pagina 32).

#### ■ Lasten 2023

De grootste kostenposten bij het Oranje Fonds zijn uiteraard de uitgaven aan directe doelbesteding. Dit jaar werd voor het eerst de inflatie gevoeld in de sociale sector waardoor er door het Oranje Fonds hogere toekenningen zijn gedaan. Hoe en waaraan dit geld is uitgegeven, staat hiernaast onder de foto, en is nader beschreven in het hoofdstuk Bestedingen & Programma's.

Daarnaast zijn er de kosten voor de eigen organisatie. Deze bestaan uit 1) kosten die de organisatie maakt die rechtstreeks bijdragen aan de doelbesteding, 2) wervingskosten en 3) kosten voor beheer en administratie.

In 2023 was daar een bedrag van € 9,5 miljoen (2022: € 9,1 miljoen) voor nodig, begroot was € 9,9 miljoen. ▶



De personeelskosten waren ongeveer in lijn met de begroting (€ 6,9 miljoen). Er is ruim € 0,2 miljoen minder uitgegeven aan directe fondsenwervingskosten (realisatie 2023: € 0,6 miljoen) dan begroot

en € 0,15 miljoen minder aan overige organisatiekosten (realisatie 2023: € 1,8 miljoen) dan begroot. Dit laatste betreft vooral ICT-kosten, Controle & Advies- en Huisvestingskosten.



### Toerekening van de kosten van de eigen organisatie aan activiteiten voor de doelstelling

Een deel van de organisatiekosten draagt direct bij aan de doelstelling van het Oranje Fonds. Voor de bepaling van de omvang van deze kosten hanteert het fonds een toerekeningsmethode, gebaseerd op de RJ 650 en een Aanbeveling van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Directe organisatiekosten worden meteen toegerekend naar de passende kostencategorie. Personeelskosten worden op afdelings- of teamniveau toebedeeld aan de passende categorie. In 2023 heeft het Oranje Fonds deze methode herijkt. Deze is nader toegelicht in de jaarrekening. Aangezien dit enkel is toegepast op de Realisatie 2023 en niet op Begroting 2023 leidt dit tot enige verschillen in de onderlinge vergelijking tussen Begroting en Realisatie.

De kosten van de eigen organisatie die kunnen worden toegerekend aan de doelstelling bedroegen in 2023 € 6,4 miljoen (2022: € 5,8 miljoen). Dat is bijna € 0,4 miljoen hoger dan de begroting.

### Wervingskosten

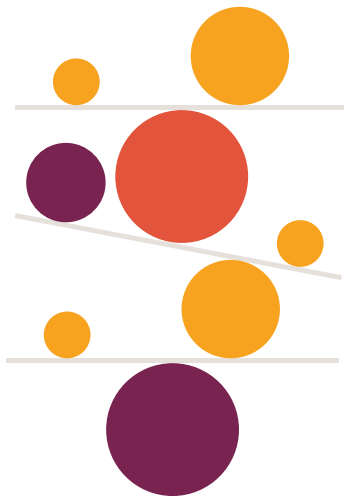
Om inkomsten te verwerven, moeten kosten gemaakt worden. Denk hierbij aan kosten van (ook digitale) communicatiemiddelen, telemarketing en mailings. Deze kosten bedroegen in 2023 in totaal € 1,6 miljoen (2022: € 1,6 miljoen). Begroot was een bedrag van € 1,8 miljoen. Deze kosten worden bewaakt via de ratio Wervingskosten / som der baten. Voor het Oranje Fonds is dit percentage in 2023 5,2 (2022: 5,6).

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
Toegerekende kosten eigen organisatie (Bestedingen aan Doelbesteding)	6.422.189	6.041.015	5.789.178
Wervingskosten	1.621.807	1.838.312	1.586.681
Kosten beheer en organisatie	1.492.417	2.002.244	1.701.712
<b>Totale kosten eigen organisatie</b>	<b>9.536.413</b>	<b>9.881.571</b>	<b>9.077.571</b>



**Kosten van beheer en administratie**

De kosten van beheer en administratie omvatten de kosten van directie en management, administratieve en financiële ondersteunende functies, kosten van huisvesting, kantoor en controle en advies. Deze kosten bedroegen in 2023 € 1,5 miljoen (2022: € 1,7 miljoen). Dit is ruim lager dan de begroting (€ 2,0 miljoen) en in control. De kosten van beheer en administratie bedragen 3,8% van de totale lasten (2022: 4,7%). Het Oranje Fonds stelt een norm voor deze kosten van maximaal 5%. ■



**Saldo van financiële baten en lasten**

Het saldo van baten en lasten van € 17,9 miljoen positief (2022: € 21,1 miljoen negatief) bestaat uit een bruto rendement van € 18,2 miljoen positief en kosten van vermogensbeheer van € 0,3 miljoen.



**Brutorendement**

Het rendement op beleggingen is volatiel en kan per jaar enorm fluctueren. In 2023 was het rendement heel positief, in 2022 juist heel negatief. Daarom is het belangrijk het resultaat in ieder jaar te vergelijken met een benchmark. Het brutorendement is procentueel een rendement van 7,2%. De samengestelde benchmark die het Oranje Fonds hanteert komt uit op 12,8%. Het brutorendement is wel hoger dan het langetermijngemiddelde van 4,7%.

De aandelenportefeuille presteerde een stukje slechter dan de benchmark (15,4% vs 18,4%, 3,0 procentpunt slechter). De algemene wereldindexfondsen presteerden in 2023 goed. De gediversificeerde fondsen, zoals emerging markets, nationale fondsen

\*gewogen

<sup>1</sup> Liquiditeiten maken geen onderdeel uit van de samengestelde benchmark

<sup>2</sup> De samengestelde benchmark bestaat uit 40% Dow Jones Sustainability World Total Return Index, 20% FTSE EuroBIG Index, 24% Eurozone inflatiecijfer excl. tabak en 16% EPRA Eurozone Index.

en impact gerichte fondsen haalden de benchmark voor Aandelen niet.

De obligaties deden het juist beter dan de benchmark (0,9 procentpunt beter). Het belang in asset-backed obligaties (consumentenleningen) verklaart de outperformance. Door de korte duratie waren deze obligaties beter bestand tegen de sterk gestegen rente.

Onze alternatieven - grotendeels bestaande uit vastgoedfondsen, landbouwgronden en impactinvesteringen - leverden dit jaar in totaal een klein negatief (-1,3%) rendement op, terwijl de benchmark uitkwam op +8,8%. Dit komt door de vrij specifieke invulling van dit segment bij het fonds. Daarnaast leverden de vastgoedfondsen, naast positieve directe resultaten, sterk negatieve indirecte resultaten, waardoor dit per saldo een drukkend effect had op het rendement van de alternatieve beleggingen.

Het feit dat een deel van de portefeuille liquide was (3,6% per ultimo 2023) dempte het positieve resultaat ook nog enigszins.

**Brutorendement 2023 per beleggingscategorie**

Per beleggingscategorie was het rendement als volgt:

	Portefeuille	Benchmark <sup>1</sup>
Aandelen	+15,66%	+18,42%
Obligaties	+8,14%	+7,25%
Alternatieven	-0,54%	+8,82%
Totaal	+7,24%	+12,80% <sup>2*</sup>



## Brutorendement over de afgelopen jaren

Het geannualiseerde brutorendement over de periode sinds 2010 bedraagt 4,7%. Afgezet tegen ons lange termijn streefrendement van 3,5 à 4% is dit gerealiseerde rendement dus significant hoger.

Jaar	Rendement portefeuille Oranje Fonds
2010*	2,0%
2011	3,8%
2012	5,7%
2013	1,1%
2014	9,7%
2015	4,3%
2016	5,4%
2017	4,9%
2018	-0,5%
2019	12,8%
2020	5,4%
2021	11,9%
2022	-7,5%
2023	7,2%

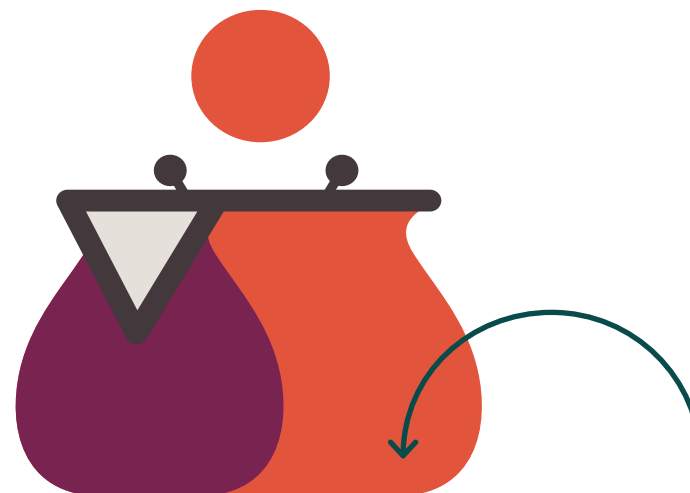
\*vanaf 31-3-2010

## Samenstelling portefeuille

PER 31-12-2023

Sinds 2018 heeft het Oranje Fonds een beleggingsbeleid met bandbreedtes voor de verschillende categorieën. De verdeling in de portefeuille dient aan de bandbreedtes te voldoen. In het onderstaande overzicht wordt de verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën weergegeven per eind 2023:

Categorie	in miljoenen euro's per 31-12-2023	in percentages per 31-12-2023	Strategisch	Minimum	Maximum
Aandelen	106,2	39,8%	40%	25%	50%
Obligaties	54,0	20,2%	20%	10%	30%
Alternatieven	96,8	36,3%	40%	30%	50%
Liquiditeiten	9,7	3,7%	0%	0%	100%
<b>Totaal</b>	<b>266,7</b>	<b>100,0%</b>			



In 2023 heeft een uitgebreide evaluatie van het vermogens- en beleggingsbeleid van het Oranje Fonds plaatsgevonden



## Kosten van vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer van € 0,3 miljoen bestaan voor het overgrote deel uit de kosten voor de dienstverlening van de fiduciair beheerder en de depotbank. Deze zijn gerelateerd aan de hoogte van het belegd vermogen. De kosten zijn gelijk aan 2022 (€ 0,3 miljoen).

## Beleid vermogensbeheer en beleggingen

### Herijking van het beleid

In 2023 heeft een uitgebreide evaluatie van het vermogens- en beleggingsbeleid van het Oranje Fonds plaatsgevonden. Het doel van deze exercitie was om het beleid op basis van voortschrijdend inzicht en met een blik naar de toekomst weer eens grondig te analyseren en te herijken. Dat proces heeft gedurende het verslagjaar geleid tot:

- de vaststelling van een nieuw Beleggingsstatuut
- bijstelling van de strategische asset allocatie per 1-1-2024
- de aanstelling van Anthos Fund & Asset Management als nieuwe fiduciair vermogensbeheerder per 1-1-2024

### Doelstellingen en beleid

Het vermogen van het fonds is een zelfstandige en belangrijke bron van inkomsten en/of opbrengsten. Het heeft een driedelige doelstelling:

- 1 financiering van de kosten van (de voorziene werkzaamheden van) de organisatie t.b.v. de doelstelling op structurele basis;
- 2 financiering van specifieke programma's en projecten op incidentele basis;
- 3 waarborgen van de continuïteit van de organisatie.

In het vermogensbeleid is het Oranje Fonds altijd op zoek naar de juiste balans tussen continuïteit en bestedingen. Daarom wordt het beleggingsbeleid, voor iedere beleidsplanperiode van 3 jaar, gekoppeld aan het financiële beleid en het bestedingsbeleid.

De belangrijkste aspecten van het beleggingsbeleid zijn: een langetermijnhorizon, een daarbij passend rendement-risicoprofiel, een gediversificeerde en maatschappelijk verantwoorde portefeuille en kostenbewustzijn.

### Governance

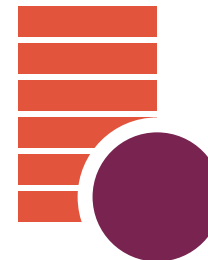
Een randvoorwaarde voor de beheersing van risico's is een adequate administratieve organisatie en een juiste werking van de procedures. Een correcte scheiding van verantwoordelijkheden is van eminent belang. Hierbij wordt het zogenoemde vierogenprincipe gehanteerd. In het kader van de good governance voor een hybride fonds onderscheiden wij de volgende functies voor het adequate toezicht op en uitvoering van het reserve- en vermogensbeleid van de stichting:

- Het bestuur
- De Beleggingscommissie
- Directeur-bestuurder
- Hoofd afdeling Financiën en Bedrijfsvoering
- Coördinator vermogensbeheer
- Externe accountant
- Fiduciair beheerder
- Externe vermogensbeheerders



## Belastingen

Het Oranje Fonds is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent dat over schenkingen geen belasting betaald wordt. Het fonds is als goedbedoelenorganisatie niet



btw-plichtig. Een klein deel van de inkomsten valt onder belaste prestaties. Daarvoor kan geen btw teruggevraagd worden.

Vanuit het vermogensbeheer vraagt het fonds dividendbelasting terug bij de belastingdienst.



# De toekomst in zicht

In een samenleving die aanzienlijke uitdagingen kent, is onze missie extra belangrijk: zorgen dat niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen. De sociale initiatieven die wij steunen zijn van cruciaal belang om bruggen te bouwen en mensen te steunen.

**H**elaas zijn de financieringsbronnen voor deze initiatieven kwetsbaar en neemt de beschikbaarheid van vrijwilligers af. Gecombineerd met de aanhoudende inflatie, zien we dat de druk op deze initiatieven toeneemt terwijl de behoefte aan hun steun groeit. Het Oranje Fonds is, als een van de weinige organisaties in Nederland, uniek gepo-

sitioneerd om deze sector te versterken. In 2024 zullen we deze rol verder uitbouwen, naast ons werk om vrijwilligers te werven en sociale initiatieven te ondersteunen met financiële middelen, kennis, capaciteit en erkenning.

## Verdieping en groei

Het jaar 2024 markeert het einde van



ons huidige meerjarenplan (2022-2024), een periode waarin we belangrijke vooruitgang boekten. We hebben onze bestedingen tegen het licht gehouden en geoptimaliseerd, waardevolle programma's gelanceerd en ons netwerk van partners uitgebreid. Ook hebben we onze impactstrategie verdiept met duidelijke

doelen die verdere richting geven aan ons werk. Het Oranje Fonds heeft zich daarnaast ontwikkeld tot een relevanter, activerend merk, dat veel verschillende stakeholders aanspreekt. Dit heeft geleid tot een groei in fondsenwervende inkomsten. De interne organisatie is getransformeerd en er is ruimte aan het ontstaan om een lerende organisatie te zijn. De focus op innovatie en leren hebben we expliciet terug laten komen in onze nieuwe kernwaarden die afgelopen jaar ontwikkeld zijn. In het komende jaar zal het Oranje Fonds hierop voortbouwend het meerjarenplan 2025-2027 ontwikkelen. Extra aandacht wordt daarbij gegeven aan het versterken van de sector van sociale initiatieven binnen het speelveld van overheid, bedrijfsleven en maatschappij.

## Het Oranje Fonds is relevanter en activerender

## Begroting 2024

### IN EURO'S

Staat van baten en lasten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
<b>Baten</b>			
Baten van particulieren	1.907.000	991.196	1.523.000
Baten van bedrijven	1.800.000	3.020.206	1.082.500
Baten van loterijorganisaties	21.200.000	21.452.806	21.200.000
Baten van subsidies en overheden	4.020.071	4.065.655	5.577.400
Baten van andere organisaties zonder winststreven	635.000	1.917.067	855.000
<b>Som van de geworven baten</b>	<b>29.562.071</b>	<b>31.446.930</b>	<b>30.237.900</b>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	352.762	42.020	42.000
<b>Som van de baten</b>	<b>29.914.833</b>	<b>31.488.950</b>	<b>30.279.900</b>
<b>Lasten</b>			
Besteed aan doelstelling	34.459.358	36.610.775	37.013.336
■ Directe besteding aan doelstelling	27.018.343	28.909.951	28.032.942
■ Voorlichtingskosten	1.400.000	1.278.635	1.550.000
■ Toegerekende kosten eigen organisatie	6.041.015	6.422.189	7.430.394
Wervingskosten	1.838.312	1.621.807	1.794.532
Kosten beheer en administratie	2.002.244	1.492.417	1.559.974
<b>Som van de lasten</b>	<b>38.299.914</b>	<b>39.724.999</b>	<b>40.367.842</b>
Saldo voor financiële baten en lasten	-8.385.081	-8.236.049	-10.087.942
Saldo financiële baten en lasten	8.623.000	17.897.994	10.087.942
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>237.919</b>	<b>9.661.945</b>	<b>0</b>

Voor 2024 verwachten we een stabiele financiële uitgangspositie, met name door stabiele subsidies van ministeries en de baten van de loterijorganisaties. De begrote geworven baten zijn met € 30,2 miljoen bijna € 700.000 hoger dan voor 2023 was begroot. Dit stelt ons in staat om onze doelen ambitieus na te streven. We hopen onze uitgaven aan onze doelstellingen verder te verhogen om nog meer positieve impact te realiseren.

Door deze baten hoopt het fonds in staat te zijn om € 28,0 miljoen (Begroting 2023: € 27,0 miljoen) direct te besteden aan de doelstelling. Daardoor verwachten we onder andere weer ruim 15.000 NLdoet en Burendag-activiteiten te faciliteren en 1.000 sociale initiatieven te steunen met financiering in het hele Koninkrijk, waarbij ruim 200 initiatieven deelnemen aan 11 kennis- en capaciteitsprogramma's. De voorlichtingskosten zijn licht gestegen tot € 1.550.000.

De begroting 2024 is opgesteld conform de in 2023 herijkte kostentoe-rekeningsmethode. Deze methode wordt nader toegelicht op pagina 17 van het financieel jaarverslag. De methode leidt tot hogere Toegerekende kosten eigen organisatie en Wervingskosten en lagere kosten beheer en administratie dan de tot en met 2023 bij de begroting gehanteerde methodiek.

Voor toegerekende kosten eigen organisatie is een stijging van ruim € 1,4 miljoen naar € 7,4 miljoen begroot. Dit komt deels doordat we steeds beter inzichtelijk hebben welke activiteiten bijdragen aan de doelstelling. Daarnaast is er extra capaciteit begroot om extra aandacht te geven aan Impactdoel III: Positionering. De wervingskosten blijven gelijk op € 1,8 miljoen (Begroting 2023: 1,8 miljoen). Voor de kosten beheer en administratie is € 1,6 miljoen begroot (Begroting 2023: € 2,0 miljoen). De financiële baten zijn conform beleid begroot op 4% van het fondsvermogen. De bijbehorende financiële lasten zijn begroot op € 0,4 miljoen. Hierbij is gerekend met een op de lange termijn gericht gemiddeld ambitierendement van 6%. Het deel van het rendement boven de 4% zal als Reserve als bron van inkomsten worden aangehouden. Het doel van het fonds is om deze reserve in stand te houden op een niveau van 65%-100% van het voor inflatie gecorrigeerde beginkapitaal. De stand per 31-12-2023 is 95%. De huidige macro-economische omstandigheden blijven het financieel uitdagend maken voor de sociale initiatieven die gesteund worden. Het Oranje Fonds wil hierin solidair zijn en dus intern kostenbewust zijn.

# Risicomanagement

Met een heldere visie en concrete strategische doelstellingen probeert het Oranje Fonds dagelijks bij te dragen aan een samenleving waarin niemand er alleen voor staat en iedereen mee kan doen. Risicomanagement, het bewust managen van de kansen en de risico's, speelt bij het Oranje Fonds een belangrijke rol om deze (maatschappelijke) doelstelling op een beheerste en integere wijze te realiseren.

In 2023 kreeg het risicomanagement verder invulling, passend bij de maatschappelijke ontwikkelingen, de toenemende professionalisering van de bedrijfsvoering en bij de verdere uitvoering van de transitie naar een impact gedreven organisatie.

## Het Oranje Fonds en risicomanagement

Het Oranje Fonds richt het risicomanagement zo in dat dit passend en proportioneel is bij de aard, omvang en maatschappelijke positie van de organisatie. Het risicomanagement moet bijdragen aan de realisatie van de strategische doelstellingen van het Oranje Fonds en uiteraard voldoen aan wet- en regelgeving. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat de relevante risico's

geïdentificeerd zijn en beheerst worden, in lijn met het gewenste risicoprofiel. In 2023 heeft het Oranje Fonds, met begeleiding van een extern bureau, het risicomanagement versterkt. Dit is gebeurd door een herijking van de risico-inventarisatie, het expliciet maken van de risicohouding van het fonds, en door bewust meer aandacht te besteden aan risicobewustzijn.

Het risicomanagement wordt daarmee in toenemende mate structureel geïntegreerd in de bedrijfsvoering en de besluitvorming. Hierbij worden de uitgangspunten gehanteerd van de RAVC<sup>1</sup>-methodologie. Binnen deze methodologie zijn vier kernprocessen leidend voor de inhoud en het proces van het risicomanagement.







**Kernproces**

**Inhoudelijk bezien**

**Bij het Oranje Fonds**

**1. Risicogovernance**

Het inrichtingsvraagstuk voor risicorendementsdenken.

■ Het realiseren van duidelijkheid in taken, rollen en verantwoordelijkheden (mandateren en delegeren) als het gaat om risicomanagement binnen de organisatie. Waarbij er drie risicomanagementrollen expliciet zijn beschreven: de risico-eigenaren, het risicobeheer (faciliteren en challengen) en de audit-rol.

**2. Risicostrategie**

De methoden waarlangs risicomanagement in de organisatie in opzet, bestaan en werking wordt besproken.

■ Het realiseren van een risicomanagement-raamwerk dat waarde toevoegt aan de strategie, inclusief het benutten van kansen en nieuwe mogelijkheden, en onze dagelijkse werkzaamheden.

■ Het nog beter kunnen beoordelen, beheersen en prioriteren van risico's op basis van ons eigen risicoprofiel.

**3. Risicoprocessen**

De identificatie, beoordeling, beheersing, monitorings- en evaluatiekant van de risico's in rapportages en de planning & controlcyclus.

■ Het realiseren van een doelmatige, structurele en integrale risicomanagementcyclus die relevante stuurinformatie oplevert.

**4. Risicobewustzijn**

De bewustwording (gedrag en cultuur) dat risicomanagement integraal onderdeel is van onze cultuur: van ons denken, handelen en leiderschap.

■ Het realiseren van bewustzijn en het gewenste denken en handelen van onze mensen als het gaat om de kansen en risico's voor het Oranje Fonds. Waarbij wij erop vertrouwen dat onze mensen de goede dingen doen, en die dingen goed doen.

Het geheel van deze vier kernprocessen vormt het denk- en werkkader van het risicomanagement van het Oranje Fonds.

**1 Risicogovernance**

Het governanceprincipe van het Oranje Fonds is dat de organisatie-inrichting moet bijdragen aan de strategie en ambitie. In 2023 is binnen het managementteam de gewenste verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. Ook zijn de invulling van het lidmaatschap en de reglementen van de bestuurscommissies herijkt. Hierbij is de remuneratiecommissie

**Risico-  
management  
is het bewust  
managen van  
kansen en  
risico's**

uitgebreid tot de commissie Mens en Organisatie. Het partnerselectiebeleid is aangescherpt, een privacybeleid is vastgesteld en het beleggingsstatuut is vernieuwd en verduidelijkt.

In 2024 zal de huidige rol voor risicobeheer worden uitgebreid. Deze persoon zal het risicomanagement binnen de organisatie verder faciliteren en de risico-eigenaren uitdagen in hun rol. Aanvullend wordt met het bestuur, toezichthouders en de accountant hun rol binnen het risicomanagement geëvalueerd en worden waar nodig aanvullende afspraken vastgelegd. ▶



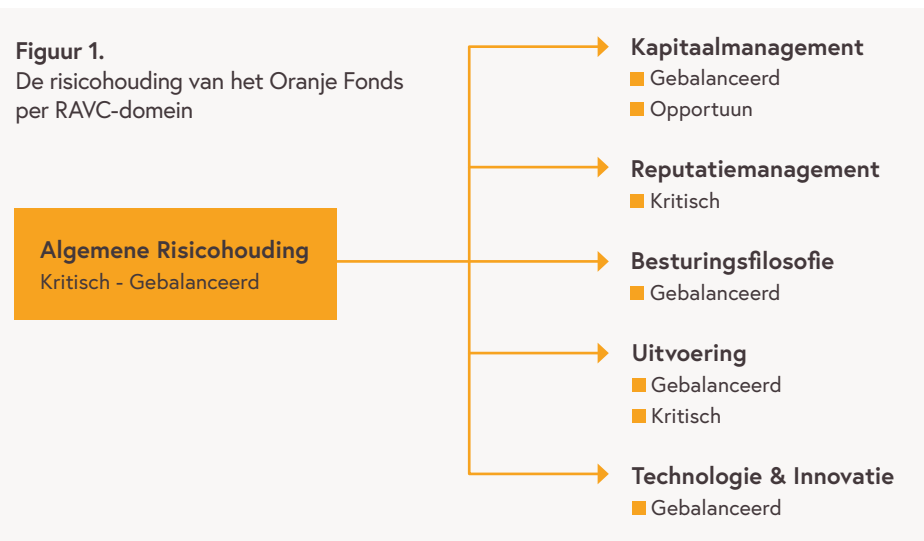
## 2 Risicostrategie

In 2023 heeft het Oranje Fonds de belangrijkste risico's herijkt en opnieuw haar risicohouding<sup>2</sup> bepaald, zie onderstaande figuur. Deze risicohouding zal in 2024 nader worden uitgewerkt naar concrete risicobereidheidsprincipes en

kwantitatieve tolerantiewaarden. Het expliciete risicoprofiel ondersteunt het Oranje Fonds om op een transparante en verantwoorde manier afwegingen te maken in de besluitvorming en als kader voor het monitoren van de bedrijfsvoering.

<sup>2</sup>Risicohouding: risicozoekend tot risicomijdend op basis van een 5-punts schaal: nul-kritisch-gebalanceerd-opportuun-maximaal.

**Figuur 1.**  
De risicohouding van het Oranje Fonds per RAVC-domein



Bij het beoordelen en beheersen van de risico's weegt het Oranje Fonds de geïdentificeerde risico's altijd af op basis van zijn risicohouding. Hierbij wordt gekeken naar de mate waarin deze risico's het behalen van de impactdoelen kunnen belemmeren en naar de mogelijke reputatieschade en financiële consequenties voor het Oranje Fonds.

### Strategische risico's

De risico-inventarisatie is in 2023 herijkt. Hierbij is expliciet gekeken naar omgevings- en maatschappelijke ontwikkelingen (outside-in), de interne ontwikkelingen en ambities van het Oranje Fonds (inside-out) en de missie, visie en strategie van de organisatie. ▶

## Strategische risico's

Thema en risico	Toelichting en impact	Beheersmaatregelen / acties
<b>Impact en maatschappij</b>		
Het risico dat de sector van sociale initiatieven ondanks de inspanningen van het Oranje Fonds (en andere financiers) nog verder onder druk komt te staan waardoor steeds minder mensen kunnen deelnemen aan de samenleving en de onderlinge verbinding verder afneemt.	De groep mensen die steun nodig heeft om mee te kunnen doen in de samenleving is groot en groeiend. De sociale initiatieven die het Oranje Fonds steunt zijn van cruciaal belang om bruggen te bouwen en mensen te steunen. Helaas zijn de financieringsbronnen voor deze initiatieven kwetsbaar en neemt de beschikbaarheid van vrijwilligers af. Gecombineerd met de aanhoudende inflatie, zien we dat de druk op deze initiatieven toeneemt terwijl de behoefte aan hun steun blijft groeien. Het Oranje Fonds heeft als impactdoel om deze waardevolle sector te versterken en te behouden. Het risico is dat de positie en slagkracht van sociale initiatieven zich in negatieve zin sneller ontwikkelt dan het Oranje Fonds in positieve zin kan bijdragen, waardoor we onze missie steeds minder goed kunnen realiseren.  ■ <b>Impactrisico:</b> Hoog	Wij voeren actief beleid waarbij we continu afwegen hoe we de meeste impact kunnen maken en cyclisch evalueren en leren. Onze programma's en activiteiten doen we bewust samen met anderen om het draagvlak te verbreden en te vergroten en kennis te kunnen delen met elkaar. We dragen onze visie op het belang van sociale initiatieven voor de samenleving continu uit als onderdeel van ons impactdoel om de sector van sociale initiatieven te versterken.
<b>Organisatie</b>		
Het risico dat Oranje Fonds onvoldoende representatief en responsief is om impactdoelen te realiseren .	Onze strategie vraagt om een goed begrip van wat er speelt in de samenleving en relaties met een breed netwerk van initiatieven in de 'haarvaten van de samenleving'. Hiervoor is het belangrijk dat de medewerkers in staat zijn die verbindingen te leggen en behouden. Hetzelfde geldt voor de noodzakelijke netwerken en verbinding met bestuurslagen van overheden en bedrijfsleven voor partnerschappen en agendering. Dit vraagt weer om andere competenties. De balans tussen deze twee moet actief bewaakt worden.  ■ <b>Impactrisico:</b> Hoog	Er is grote bewustwording van de impactdoelen en de benodigde competenties. Functies zijn helder beschreven en het werving- en selectiebeleid stuurt hier actief op. Er wordt actief geïnvesteerd in de cultuur, in leiderschap en in opleiding. Er zijn met de hele organisatie nieuwe kernwaarden ontwikkeld die hiervoor het fundament vormen.
<b>Financieel</b>		
Het risico dat door het wegvalen van inkomsten óf stijgende kosten het Oranje Fonds zijn doelstellingen niet meer kan behalen.	Een groot deel van de inkomsten komt voort uit loterijopbrengsten die op lange termijn niet zeker zijn. Bij lagere inkomsten kunnen er minder sociale initiatieven worden gesteund en zal het werk worden uitgehold. Dit effect wordt versterkt doordat door de hoge inflatie en stijgende personeelskosten er een steeds hogere financieringsbehoefte is bij de sociale initiatieven.  ■ <b>Impactrisico:</b> Hoog	Het vergroten van het onderscheidend vermogen van het Oranje Fonds en adequaat relatiebeheer, zodat er meer fondsen kunnen worden geworven voor de sector. Daarnaast verdere inzet op structurele samenwerkingsverbanden (partnerschappen).
<b>Imago, Reputatie &amp; Positionering</b>		
Het risico dat het imago van het Oranje Fonds zodanig wordt geschaad dat er impact is op de continuïteit en geloofwaardigheid van de organisatie.	Maatschappij en media hebben veel aandacht voor integriteit en maatschappelijk gewenst gedrag. Onze reputatie en die van eventuele samenwerkingspartners en financiers, zijn cruciaal voor huidige en toekomstige inkomsten en de continuïteit van het Fonds.  ■ <b>Impactrisico:</b> Hoog	Wij hebben verschillende maatregelen genomen om integer gedrag binnen Oranje Fonds en bewustwording van onze positionering verder te stimuleren. Daarnaast hebben we onze partnerselectiecriteria aangescherpt.



### Operationele risico's

We hebben de operationele risico's ingedeeld conform de wettelijke vereisten zoals vastgelegd in RJ 650. De mate van risicobereidheid dient als leidraad voor het al dan niet treffen van maatregelen ter beheersing van risico's en onzekerheden.

#### a) Mensen (RJ 650: Operationele activiteiten)

De mensen van het Oranje Fonds zijn cruciaal voor het realiseren van onze doelstellingen. Dankzij de sterke positionering van het Oranje Fonds als sociaal fonds met een duidelijke signatuur, slagen we er nog steeds in om geschikte kandidaten aan te stellen voor onze vacatures. Dit succes behalen we ondanks de concurrerende omgeving en de krappe arbeidsmarkt. Daarbij zijn de zogeheten 'work-life balance' en 'werkgeluk' steeds belangrijker factoren voor medewerkers. Tegelijkertijd heeft de organisatie duidelijke ambities en wordt er soms veel gevraagd van iedereen. Het Oranje Fonds geeft daarom bewust aandacht aan het fysieke en mentale welzijn van onze medewerkers en zet zich actief in om een aantrekkelijke werkgever te blijven.

#### b) ICT en Cybersecurity (RJ 650:

##### Operationele activiteiten)

Er is in toenemende mate sprake van cyberdreigingen in de gehele samenleving. Het Oranje Fonds is zich bewust van deze risico's voor zijn eigen organisatie. Daarom richten we ons op het verhogen van het bewustzijn omtrent databeveiliging en het verbeteren van digitale vaardigheden binnen onze organisatie. Er hebben zich in 2023 geen incidenten voorgedaan. De komende jaren zullen de cyberrisico's onverminderd aandacht krijgen en beheerst worden. Dit zal onder andere ge-



## Het risicomanagement moet bijdragen aan de realisatie van de strategische doelstellingen

beuren door het verder uitwerken van de visie en het beleid op dit gebied, het bevorderen van interne kennis en kunde, en het verhogen van de kwaliteit van onze (interne) data.

#### c) Organisatie (RJ 650: Operationele activiteiten)

Passend bij zijn ontwikkeling heeft het Oranje Fonds in de afgelopen jaren meerdere organisatorische wijzigingen doorgevoerd. Daarbij is de organisatie ook gegroeid. In 2023 is er gestuurd op het expliciteren van de taken en verantwoordelijkheden in de nieuwe organisatie en bewust aandacht geschonken aan het gewenste gedrag en cultuur om ervoor zorg te dragen dat beleids- en besluitvormingsprocessen goed blijven verlopen en de ambities en de jaardoelen van de organisatie gerealiseerd kunnen worden. (Dit is ook vastgelegd in nieuwe beleidsdocumenten.)

In 2024 zal deze ontwikkeling zich verder voortzetten.



#### d) Integriteit (RJ 650: Operationele activiteiten)

Maatschappelijk ligt (on)gewenst gedrag al langere tijd onder het vergrootglas. Het Oranje Fonds hecht hier zeer veel waarde aan, juist ook omdat zijn reputatie en imago van groot belang is voor het behalen van zijn doelstellingen. Intern is er dan ook al jaren veel aandacht voor dit onderwerp, ook bij de bestedingen die we doen. Zowel het bestedingenbeleid als het integriteitsbeleid zijn herijkt.

Daarnaast brengt de toenemende samenwerking met partners nieuwe risico's met zich mee voor de reputatie van het Oranje Fonds.



Het management beheert deze risico's door een strikt en gedegen screeningsproces voor potentiële samenwerkingspartners en door in zijn besluitvorming expliciet stil te staan bij de mogelijke reputatie-impact. Er is een duidelijk integriteitsbeleid binnen de organisatie, en medewerkers worden hier bewust van gemaakt, mede dankzij een open aanspreekcultuur.

#### e) Maatschappelijk verantwoord beleggen

*(RJ 650: Financiële risico's)*

Op maatschappelijk en sectoraal niveau wordt er steeds meer aandacht besteed aan maatschappelijk verantwoord beleggen. Ook het Oranje Fonds belegt maatschappelijk ver-

## Bij het Oranje Fonds staat compliance voorop

antwoord, voldoet aan de criteria van Goede Doelen Nederland en heeft een proactieve houding ten aanzien van impact investeringen. In 2023 is er, mede op basis van deze ambitie, gekozen voor een nieuwe fiduciair beheerder.

#### f) Vermogensbeheer

*(RJ 650: Financiële risico's)*

Er is op dit moment een positief langjarig rendement. Door geopolitieke onrust en stijgende rentes zijn de marktrisico's voor het Fonds toegenomen. Via een hernieuwd beleggingsbeleid is het Fonds hierop adequaat voorbereid.

#### g) Rapportages

*(RJ 650: Financiële verslaglegging)*

Duurzaamheid (ESG) is voor het Oranje Fonds een belangrijk onderdeel van de verantwoording en heeft impact op zowel de financieringsvoorwaarden als de gehele samenwerkingsketen. De ontwikkelingen ten aanzien van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) volgt het Oranje Fonds nauwgezet. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan kwalitatieve stuurinformatie, monitoring en rapportages, om transparante en evenwichtige besluitvorming te waarborgen. Hierover vinden ook regelmatig gesprekken plaats met de accountant.

#### h) Compliance *(RJ 650: Wet- en regelgeving)*

Oranje Fonds is een hybride fonds dat in feite in meerdere sectoren acteert met verschillen in wet- en regelgeving, complexe structuren en een hoge mate van regelbaarheid. Bij het Oranje Fonds is er in hoge mate aandacht voor het voldoen aan wet- en regelgeving. Belangrijke regelgeving wordt periodiek op diverse manieren intern onder de aandacht gebracht.

Er zijn in 2023 geen incidenten geweest op bovenstaande thema's.

### 3 Risicoprocessen

Bij het Oranje Fonds maken bewuste en gedegen afwegingen ten aanzien van risico's en kansen integraal onderdeel uit van de bestuurlijke besluitvormingsprocessen. Dit geldt ook steeds meer op operationeel niveau in de dagelijkse praktijk, waarbij het management hier weloverwogen aandacht aan besteedt. Binnen het risicomanagementraamwerk van het Oranje Fonds zijn de diverse risicomanagementprocessen – zoals identificatie, beoordeling, beheersing, monitoring en rapportage van relevante risico's – verankerd in de dagelijkse activiteiten. In 2024 streeft het Oranje Fonds ernaar om nog een stap verder te gaan in het verbeteren van de risicomanagement- en bewuste besluitvormingsprocessen, vooral wat betreft de operationele activiteiten van alle afdelingen en teams.

### 4 Risicobewustzijn

Door regelmatig stil te staan bij de risico's, beheersing, kansen en de effecten van onze keuzes, blijven we als organisatie leren. Onze mensen, kernwaarden en processen zijn hierbij het fundament. Tegelijkertijd is het cruciaal dat onze medewerkers zich bewust blijven van de risico's van hun handelen en de keuzes die zij maken. De leiding van de organisatie, het bestuur en het managementteam, draagt dit dan ook regelmatig uit en stimuleert het gewenste (risico)gedrag en de gewenste cultuur binnen de organisatie. Hierbij worden ook onze dilemma's gedeeld en besproken.

# Verslag van het bestuur

Het bestuur van Stichting Oranje Fonds is het hoogste besluitvormende orgaan van de organisatie. Het stelt de koers vast, bepaalt het algemene beleid en budget, en neemt beslissingen over belangrijke zaken. Daarnaast houdt het bestuur toezicht op de hoofdlijnen van het beheer van de organisatie. De implementatie van de strategie en het beleid is gedelegeerd aan de uitvoerend bestuurder.

## Governance

Het Oranje Fonds werkt volgens het 'one-tier'-bestuursmodel, een structuur waarin zowel niet-uitvoerende als uitvoerende bestuurders samen in één bestuursorgaan zitten. Dit model bevordert een collectieve verantwoordelijkheid, waarbij besluitvorming over belangrijke zaken zoals strategie, beleid, jaarplannen, begroting en jaarstukken gezamenlijk plaatsvindt. Conform de statuten en het bestuursreglement is er een duidelijke scheiding tussen de rollen en taken van intern toezicht en uitvoering.

Uit jaarlijkse bestuursevaluaties blijkt dat dit 'one-tier' model naar tevredenheid functioneert. In 2023 zijn er echter enkele aanpassingen en verfijningen doorgevoerd om het model verder te optimaliseren:

- In lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code maakt de uitvoerend bestuurder niet langer als lid deel uit van de Audit-, Risk- en Compliancecommissie en de Beleggingscommissie.
- De Impactcommissie en de Prijzencommissie zijn samengevoegd tot Impact- en Prijzencommissie.
- De Remuneratiecommissie is omgevormd tot de Commissie Mens en Organisatie. De taken zijn ook uitgebreid en omvatten in het algemeen het gevraagd en ongevraagd adviseren over alle aspecten van de brede werkgeversrol van het Bestuur.

Met het oog op bovenstaande wijzigingen zijn ook alle commissiereglementen gewijzigd en opnieuw vastgesteld.

## Personele wijzigingen

Gedurende het verslagjaar vonden de volgende wijzigingen plaats in bestuur en bestuurlijke commissies:

- Per 1 april is het bestuur uitgebreid met de komst van Karen van Oudenhoven-van der Zee als niet-uitvoerend bestuurder;
- Jamy Goewie is op 20 april aangesteld als lid van de Beleggingscommissie.
- Tamara van Ark is op 20 april aangesteld als lid en op 12 december als voorzitter van de Commissie Mens en Organisatie.

## Vergaderfrequentie

In 2023 kwamen bestuur en bestuurlijke commissies in de volgende frequentie bij elkaar:

- Bestuur: zes keer, aanwezigheidspercentage: 86
- Audit-, Risk- en Compliance Commissie: zes keer, aanwezigheidspercentage: 100
- Beleggingscommissie: zes keer, aanwezigheidspercentage: 95
- Commissie Mens en Organisatie: vier keer, aanwezigheidspercentage: 94
- Impact- en prijzencommissie: vier keer, aanwezigheidspercentage: 90



### Vergaderingen van het bestuur

In 2023 stonden de volgende onderwerpen ter bespreking en/of besluitvorming op de agenda van het bestuur.

#### Jaarlijks terugkerende onderwerpen:

- Strategiebespreking
- Voortschrijdend Meerjarenplan en -begroting
- Jaarverslag en Jaarrekening 2022
- Jaarplan en -begroting 2024
- Appeltjes van Oranje: selectie 2023 en themakeuze 2024

#### Bijzondere onderwerpen:

##### Bestedingen & Programma's:

- Vaststellen Verduurzamingsprogramma
- Impactrapportage 2022
- Samenwerking op de Cariben
- Evaluatie pilot alternatieve financieringsvormen

##### Communicatie & Merk:

- Lancering nieuwe website en nieuw YouTube kanaal

##### Financiën & Bedrijfsvoering:

- Aanstelling nieuwe fiduciaire vermogensbeheerder
- Vaststellen nieuw Beleggingsstatuut
- Vaststellen nieuwe strategische asset allocatie

### Fondsenwerving & Partnerschappen:

- Samenwerking met overheden

##### HR:

- Vaststellen nieuwe kernwaarden

### Overige activiteiten

In 2023 hebben de voorzitter en vicevoorzitter overlegd met de ondernemingsraad om de algemene situatie binnen de organisatie te bespreken. Daarnaast hebben verschillende bestuursleden deelgenomen aan werkbezoeken aan sociale initiatieven, wat bijdraagt aan hun betrokkenheid en inzicht in de praktijk.

### Tegengaan belangenverstremgeling

Om situaties van belangenverstremgeling of tegenstrijdig belang tegen te gaan:

- zijn hierover voorschriften opgenomen in het Bestuursreglement;
- is de Gedragscode Oranje Fonds opgesteld;
- geldt er een meldplicht voor nevenwerkzaamheden;
- worden de cv's van de bestuurders jaarlijks getoetst;
- wordt aan het begin van iedere bestuurs- en commissievergadering gecheckt of bij de te bespreken agendapunten geen sprake is van belangenverstremgeling.

*In het verslagjaar zijn geen situaties van schijnbare of daadwerkelijke belangenverstremming gerapporteerd of vastgesteld.*

### **Bezoldiging niet-uitvoerend bestuurders**

De niet-uitvoerend bestuurders ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. In principe declareren zij ook geen vacatiegeld en onkosten. Op grond van de interne richtlijn 'MT en bestuur' kan er een uitzondering worden gemaakt voor reiskosten van niet-uitvoerend bestuurders die werkzaam zijn voor een andere non-profitorganisatie.

*In het verslagjaar is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.*

### **Functioneren van bestuur**

Op grond van de statuten beoordeelt en evalueert het bestuur jaarlijks het functioneren van het bestuur als collectief, het onderlinge functioneren alsmede het functioneren van de uitvoerend bestuurder. Daarbij wordt een driejaarlijkse cyclus gehanteerd:

- in jaar 1 worden de bestuurders bevestigd door middel van een enquête, waarvan de uitkomsten besproken worden in een bestuursvergadering;
- in jaar 2 wordt het bestuur nogmaals terug op de uitkomsten van de enquête en wordt stilgestaan bij de daaruit voortvloeiende veranderingen;
- in jaar 3 wordt aan een externe adviseur gevraagd om verdiepende gesprekken te voeren met de individuele bestuurders.

2023 was het tweede jaar van bovengenoemde cyclus, waarbij in het bestuur en de bestuurlijke commissies met name aandacht is besteed aan:

- de mate waarin de bestuurlijke reglementen (op een juiste manier) worden nageleefd;
- de stappen die zijn gezet om de samenhang in het bestuur en de mate van interactie en contact buiten de bestuursvergaderingen om te verbeteren;
- de vervolgcycli die zijn genomen om de (culturele) diversiteit van het bestuur te verbeteren.
- een goede vertegenwoordiging van het bestuur in relevante netwerken.

## Samenstelling bestuur en bestuurlijke commissies

PER 31 DECEMBER 2023

Niet-uitvoerend bestuurders	Benoeming	Einde termijn	Audit-, Risk- en Compliance commissie	Beleggingscommissie	Commissie Mens en Organisatie	Impact en prijzencommissie
Mevrouw drs. T. (Tamara) van Ark	12-12-2022	12-12-2026 <sup>1</sup>			■ vz	■
De heer drs. D.A. (Dick) Benschop, voorzitter	01-07-2016	01-07-2024			■	
De heer drs. J. (Jan) van den Berg, MBA	01-07-2021	01-07-2025 <sup>1</sup>	■	■		
Mevrouw prof. dr. H. (Halleh) Ghorashi	01-12-2018	01-12-2026				■
Mevrouw drs. J. (Jamy) Goewie	01-06-2018	01-06-2026		■		■
Mevrouw mr. P.C. (Petra) van Hoeken, plv*	22-05-2017	22-05-2025	■ plv vz	■ plv vz		■
De heer J.P. (Jack) de Kreijl*	01-05-2019	31-01-2025	■ vz	■ vz	■	
Mevrouw prof. dr. K.I. (Karen) van Oudenhoven-van der Zee	01-04-2023	01-04-2027 <sup>1</sup>				
De heer prof. dr. K. (Kim) Putters, plaatsvervangend voorzitter	10-10-2016	10-10-2024			■	■ vz
<b>Uitvoerend bestuurder</b>						
Mevrouw drs. S.A. (Sandra) Jetten, MBA, uitvoerend bestuurder	05-05-2021	05-05-2025 <sup>1</sup>				■

LEGENDA: vz = voorzitter

plv= plaatsvervangend

\*= portefeuille Financiën

<sup>1</sup>Herbenoembaar voor tweede termijn.



## Overzicht (neven)functies bestuurders

PER 31 DECEMBER 2023

### Mevrouw drs. T. van Ark

#### Nevenfuncties

- Dementierapporteur Alzheimer Nederland (bezoldigd)
- Lid van Staatscommissie Demografie (bezoldigd)
- Voorzitter Raad van Toezicht GGZ Centraal (bezoldigd)
- Lid van Raad van Commissarissen Tulip BV (bezoldigd)
- Lid bestuur Verburg Charity Foundation (onbezoldigd)
- Voorzitter Schoonmakend Nederland (bezoldigd)
- Voorzitter Federatie Landbouw en Zorg (bezoldigd)

### De heer drs. D.A. Benschop voorzitter

#### Nevenfuncties

- Non-executive lid van de Board of Directors van Brisbane Airport Corporation PTY Ltd (bezoldigd)
- Voorzitter bestuur Stichting Maliebaan 18 (onbezoldigd)
- Lid van de Mission Possible Partnership Board (onbezoldigd)
- Distinguished Fellow World Economic Forum (onbezoldigd)
- Lid van de Smart Freight Centre Board (onbezoldigd)

### De heer drs. J. van den Berg, MBA

#### Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Commissarissen Achmea (bezoldigd)
- Voorzitter RvC MyTomorrows (bezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht Diabetesfonds (onbezoldigd)
- Adviseur Ministry of Health of Singapore (bezoldigd)
- Principal bij het Joep Lange Instituut (onbezoldigd)
- Voorzitter Raad van Advies Lenard and Lenard (bezoldigd)

### Mevrouw prof.dr. H. Ghorashi

Hoogleraar Diversiteit en Integratie, Afdeling Sociologie, Vrije Universiteit Amsterdam

#### Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Movisie (bezoldigd)
- Lid Adviescommissie Opvang en Integratie, VluchtelingenWerk Nederland (onbezoldigd)
- Kroonlid van de SER (bezoldigd)
- Lid Wetenschappelijke adviesraad Volksgezondheid (bezoldigd)
- Lid Raad van Advies SER Topvrouwen (onbezoldigd)
- Lid van de staatscommissie tegen discriminatie en racisme (bezoldigd)
- Voorzitter Wetenschapscommissie NIAS (bezoldigd)

### Mevrouw drs. J. Goewie

Partner Shaping Impact Group en Executive coach via in-sync coaching

#### Nevenfuncties

- Bestuurder INUKA (bezoldigd)
- Bestuurder Faircasso (bezoldigd)
- Bestuur Ashoka (onbezoldigd)

### Mevrouw mr. P.C. van Hoeken

#### Nevenfuncties

- Commissaris, lid RvC Audit commissie, voorzitter RvC Risk & Compliance commissie van Nordea Bank Group (bezoldigd)
- Voorzitter Adviescommissie Kredietcommissie, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (bezoldigd)
- Lid Toetsingscommissie Donaties van Universiteit Leiden (onbezoldigd)
- Commissaris van de Volksbank, lid RvC Audit commissie, voorzitter RvC Risk & Compliance commissie (bezoldigd)
- Lid Bestuur Stichting for the holding and admin of shares of Shell under the employee shareplans (bezoldigd)

**Mevrouw drs. S.A. Jetten**

Directeur-bestuurder Oranje Fonds

**Nevenfuncties**

- Lid van de Raad van Toezicht van het Adviescollege Curaçao Samenwerkende Fondsen (onbezoldigd)
- Lid bestuur STAK (onbezoldigd)
- Vicevoorzitter bestuur ALN (onbezoldigd)
- Secretaris bestuur Stichting Maliebaan 18 (onbezoldigd)

**De heer J.P. de Kreij****Nevenfuncties**

- Commissaris ASML, voorzitter Audit Committee en lid Remuneratie Committee (bezoldigd)
- Commissaris Boskalis en voorzitter Audit Committee, lid ESG Committee (bezoldigd)
- Voorzitter VEUO (Vereniging van Effecten Uitgevende Ondernemingen) (bezoldigd)
- Vicevoorzitter RvC TomTom en voorzitter Audit Committee (bezoldigd)
- Vicevoorzitter RvC Wolters Kluwer en voorzitter Audit Committee (bezoldigd)
- Bestuurder Stichting Preferente aandelen Philips (bezoldigd)
- Penningmeester bestuur Stichting Maliebaan 18 (onbezoldigd)

**Mevrouw prof. dr. K.I. van Oudenhoven-van der Zee**

Directeur Sociaal en Cultureel Planbureau

**Nevenfuncties**

- Bijzonder hoogleraar Maatschappelijke Veerkracht aan de Vrije Universiteit Amsterdam. De leerstoel is bij de afdeling Organisationswetenschappen van de Faculteit der Sociale Wetenschappen (onbezoldigd)

**De heer prof. dr. K. Putters**

Voorzitter van de Sociaal-Economische Raad (SER)

**Nevenfuncties**

- Universiteitshoogleraar Brede Welvaart, Tilburg University (bezoldigd)
- Lid Bestuur Nationaal Comité 4 en 5 mei (onbezoldigd)
- Lid Maatschappelijke Adviesraad NWO (onbezoldigd)
- Lid Raad van Advies Nationale Jeugdraad (onbezoldigd)
- Lid Adviesraad Instituten van open samenlevingen, Universiteit Utrecht (onbezoldigd)
- Bijzonder Ambtenaar Burgerlijke Stand gemeente Hardinxveld-Giessendam (onbezoldigd)
- lid Raad van Advies Fonds GAK (onbezoldigd)

## Verklaring van het bestuur

### Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2023 van de Stichting Oranje Fonds vastgesteld in de vergadering van 25 april 2024.

### Jaarrekening

De jaarrekening geeft een getrouw beeld van de activa, passiva en de financiële positie op basis van RJ 650 en RJ 640 alsmede overige relevante richtlijnen.

### Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de resultaatverdeling zoals opgenomen in de Staat van baten en lasten vastgesteld.

### Continuïteitsveronderstelling

Het is naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd dat de financiële verslaglegging is opgesteld op going concern-basis.

### Bestuursverslag

Het bestuursverslag geeft een getrouw beeld van de toestand per 31 december 2023 en de gang van zaken gedurende 2023 en in het bestuursverslag zijn de wezenlijke risico's opgenomen waarmee het Oranje Fonds wordt geconfronteerd.

### Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen in het financieel katern behorende bij dit jaarverslag.

### Verantwoordingsverklaring in het kader van het CBF-keurmerk

Onder verwijzing naar de hoofdstukken in dit jaarverslag verklaart het bestuur van het Oranje Fonds hierbij dat op een goede wijze invulling wordt gegeven aan drie belangrijke principes van goed bestuur, te weten:

- Scheiding tussen functies: het bestuur van het Oranje Fonds heeft een toezichhoudende rol en er is voldoende scheiding aangebracht tussen toezicht en uitvoering.
- Optimale besteding van middelen: als in ieder jaar is ook in 2023 gestreefd naar het optimaliseren van de efficiëntie en effectiviteit van de bestedingen.
- Optimale relaties met belanghebbenden: het beleid wordt gecontinueerd om de relatie tussen het Oranje Fonds en alle belanghebbenden te optimaliseren.

*Utrecht, 25 april 2024*

drs. T. van Ark  
drs. D.A. Benschop, voorzitter  
drs. J. van den Berg, MBA  
prof. dr. H. Ghorashi  
drs. J. Goewie

mr. P.C. van Hoeken  
drs S.A. Jetten, MBA, uitvoerend bestuurder  
J.P. de Kreij, portefeuille financiën  
prof. dr. K.I. van Oudenhoven–van der Zee  
prof. dr. K. Putters, plaatsvervangend voorzitter



**JAAARREKENING**

**2023**

**oranje  
fonds**



# Inhoudsopgave jaarrekening

<b>Jaarrekening 2023</b>	<b>62</b>		
Activa	62		
Passiva	62		
<b>Staat van baten en lasten 2023</b>	<b>63</b>		
Baten	63		
Lasten	63		
Bestemming saldo van baten en lasten	64		
<b>Kasstroomoverzicht 2023</b>	<b>66</b>		
Resultaat boekjaar	66		
Kasstroom uit operationele activiteiten	66		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	66		
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	66		
Netto kasstroom	66		
Mutatie liquide middelen	66		
<b>Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening</b>	<b>67</b>		
Algemeen	67		
Gebruik van schattingen	68		
Grondslagen voor bepaling van het vermogen	68		
Immateriële vaste activa	71		
Materiële vaste activa	71		
Vorderingen, overlopende activa, effecten, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden	71		
Reserves en Fondsen	72		
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	73		
<b>Toelichting op de balans</b>	<b>77</b>		
1. Immateriële vaste activa	77		
2. Materiële vaste activa	78		
3. Financiële vaste activa	79		
4. Vorderingen en overlopende activa	83		
5. Effecten	84		
6. Liquide middelen	87		
7. Reserves	87		
8. Fondsen	89		
9. Langlopende schulden	96		
10. Kortlopende schulden	96		
<b>Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen</b>	<b>98</b>		
Niet in de balans opgenomen rechten	98		
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	102		
<b>Toelichting op de Staat van Baten en Lasten</b>	<b>104</b>		
11. Baten van particulieren	104		
12. Baten van bedrijven	105		
13. Baten van loterijorganisaties	106		
14. Baten van subsidies van overheden	107		
15. Baten van andere organisaties zonder winststreven	108		
16. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/ of diensten	109		
17. Bestedingen aan doelstelling	110		
18. Toerekening lastenverdeling organisatie	113		
19. Kosten van de eigen organisatie	114		
20. Saldo financiële baten en lasten	117		
21. Gebeurtenissen na balansdatum	119		
<b>Controleverklaring</b>	<b>120</b>		



# Jaarrekening 2023

## BALANS PER 31 DECEMBER 2023

in euro's

		2023	2022
<b>Activa</b>			
<b>Vaste activa</b>			
Immateriële vaste activa	ref. 1	252.217	334.048
Materiële vaste activa	ref. 2	320.575	383.219
Financiële vaste activa	ref. 3	22.982.205	24.748.294
		<b>23.554.997</b>	<b>25.465.561</b>
<b>Vlottende activa</b>			
Vorderingen en overlopende activa	ref. 4	4.782.217	3.030.884
Effecten	ref. 5	246.724.009	237.299.832
Liquide middelen	ref. 6	2.678.278	1.250.218
		<b>254.184.504</b>	<b>241.580.934</b>
<b>Totaal activa</b>		<b>277.739.501</b>	<b>267.046.495</b>

		2023	2022
<b>Passiva</b>			
<b>Reserves en fondsen</b>			
Reserves			
■ Bestemmingsreserves	ref. 7.1 en 7.2	162.982.975	155.884.739
		<b>162.982.975</b>	<b>155.884.739</b>
Fondsen	ref. 8		
■ Oranje Fondsen op Naam	ref. 8.1	91.061.986	88.112.356
■ Samenwerkingsfondsen	ref. 8.2	211.487	591.918
■ Provinciefondsen	ref. 8.3	0	15.889
■ Themafondsen	ref. 8.4	60.352	49.952
		<b>91.333.825</b>	<b>88.770.115</b>
<b>Totaal Reserves en Fondsen</b>		<b>254.316.800</b>	<b>244.654.854</b>
<b>Langlopende schulden</b>	ref. 9	3.878.199	3.538.245
<b>Kortlopende schulden</b>	ref. 10	19.544.502	18.853.396
<b>Totaal passiva</b>		<b>277.739.501</b>	<b>267.046.495</b>

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 61 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

## Staat van baten en lasten 2023

in euro's

		realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
<b>Baten</b>				
Baten van particulieren	ref. 11	991.196	1.907.000	1.037.140
Baten van bedrijven	ref. 12	3.020.206	1.800.000	1.421.679
Baten van loterijorganisaties	ref. 13	21.452.806	21.200.000	22.034.538
Baten van subsidies van overheden	ref. 14	4.065.655	4.020.071	2.891.967
Baten van andere organisaties zonder winststreven	ref. 15	1.917.067	635.000	28.830
<b>Som van de geworven baten</b>		<b>31.446.930</b>	<b>29.562.071</b>	<b>27.414.154</b>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	ref. 16	42.020	352.762	358.524
Overige baten	ref. 16.1	0	0	608.595
<b>Totaal baten</b>		<b>31.488.950</b>	<b>29.914.833</b>	<b>28.381.273</b>

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 61 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

		realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
<b>Lasten</b>				
<b>Besteed aan doelstelling</b>	ref. 17 en 18	36.610.775	34.459.358	33.126.262
■ Directe besteding aan doelstelling	ref. 17	28.909.951	27.018.343	25.469.637
■ Voorlichtingskosten	ref. 17	1.278.635	1.400.000	1.867.447
■ Toegerekende kosten eigen organisatie	ref. 18	6.422.189	6.041.015	5.789.178
<b>Wervingskosten</b>	ref. 18	1.621.807	1.838.312	1.586.681
■ Eigen fondsenwerving		1.609.644	1.810.312	1.579.401
■ Werving baten acties derden		12.163	28.000	7.280
<b>Kosten beheer en administratie</b>	ref. 18	1.492.417	2.002.244	1.701.712
<b>Som van de lasten</b>		<b>39.724.999</b>	<b>38.299.914</b>	<b>36.414.655</b>
<b>Saldo voor financiële baten en lasten</b>		<b>-8.236.049</b>	<b>-8.385.081</b>	<b>-8.033.382</b>
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>	ref. 20	17.897.994	8.623.000	-21.126.682
<b>Saldo van baten en lasten</b>		<b>9.661.945</b>	<b>237.919</b>	<b>-29.160.064</b>

## STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
<b>Bestemming saldo van baten en lasten</b>			
<b>Toevoeging(en)/onttrekkingen aan:</b>			
Bestemmingsreserves: ref. 7			
<b>Reserve als bron van inkomsten</b>			
Toevoeging(en) (negatief) resultaat aan de bestemmingsreserve	9.661.945	237.921	-29.160.064
Toevoeging(en) / onttrekkingen aan de bestemmingsreserve	-2.763.019	2.138.039	4.544.735
<b>Mutatie reserve als bron van inkomsten</b> ref. 7.1	<b>6.898.926</b>	<b>2.375.960</b>	<b>-24.615.329</b>
<b>Bestemmingsreserve doelbesteding</b>			
Toevoeging(en) aan bestemmingsreserve doelbesteding	149.032	0	1.034.687
<b>Mutatie bestemmingsreserve doelbesteding</b> ref. 7.2	<b>149.032</b>	<b>0</b>	<b>1.034.687</b>
<b>Fondsen: ref. 8</b>			
<b>Oranje Fondsen op Naam</b>			
Toevoeging(en) (negatief) aan Oranje Fondsen op Naam	7.190.185	2.191.000	-2.373.844
Onttrekkingen aan Oranje Fondsen op Naam	-4.221.982	-3.976.088	-2.978.847
<b>Mutatie Oranje Fondsen op Naam</b> ref. 8.1	<b>2.968.203</b>	<b>-1.785.088</b>	<b>-5.352.691</b>
<b>Samenwerkingsfondsen</b>			
Toevoeging(en) aan Samenwerkingsfondsen	1.250.002	766.667	1.254.164
Onttrekkingen aan Samenwerkingsfondsen	-1.630.429	-1.119.618	-1.490.454
<b>Mutatie Samenwerkingsfondsen</b> ref. 8.2	<b>-380.427</b>	<b>-352.951</b>	<b>-236.290</b>
<b>Provinciefondsen</b>			
Onttrekkingen aan Provinciefondsen	15.811	0	-1.490
<b>Mutatie Provinciefondsen</b> ref. 8.3	<b>15.811</b>	<b>0</b>	<b>-1.490</b>
<b>Themafondsen</b>			
Toevoeging(en) aan Themafondsen	71.650	0	71.050
Onttrekkingen aan Themafondsen	-61.250	0	-60.000
<b>Mutatie Themafondsen</b> ref. 8.4	<b>10.400</b>	<b>0</b>	<b>11.050</b>
	<b>9.661.945</b>	<b>237.921</b>	<b>-29.160.064</b>

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 61 maken integraal deel uit van deze jaarrekening



### Besteding van baten aan doelstelling

De ratio 'besteding van baten aan de doelstelling' geeft aan welk percentage van alle baten aan de doelstelling is besteed. Als dit percentage meer dan 100 is, wordt naast de reguliere baten ook een deel van de financiële baten vanuit het vermogensbeheer aan de doelstelling besteed.

### Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten

De ratio 'besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten' geeft aan welk deel van de totale lasten betrekking heeft op de besteding aan de doelstelling.

### Wervingskosten / som der baten

De ratio 'wervingskosten / som der baten' geeft de verhouding weer tussen de kosten die gemaakt zijn om fondsen te werven en het totaal aan geworven baten.

### Kosten van beheer en administratie

De ratio 'Kosten van beheer en administratie' geeft aan welk deel van de totale lasten wordt besteed aan beheer en administratie.

### Netto rendement beleggingen

De ratio 'netto rendement beleggingen' geeft het behaalde rendement op de beleggingen aan in verhouding tot het gemiddeld belegd vermogen. Dit na aftrek van de kosten voor het beleggen.

Ratio's	realisatie 2023	begroting 2023	realisatie 2022
■ Besteding van baten aan doelstelling	116,3%	115,2%	116,7%
■ Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten	92,2%	90,0%	91,0%
■ Wervingskosten / som der baten	5,2%	6,1%	5,6%
■ Kosten van beheer en administratie	3,8%	5,2%	4,7%
■ Netto rendement beleggingen	7,2%	3,5%	-7,5%

### Herijking Kostentoerekening 2023

In 2023 heeft een herijking van de manier van kosten toerekenen plaatsgevonden. Deze herijking is prospectief toegepast in de jaarrekening 2023 en hiermee enkel toegepast op de Realisatie 2023, en niet op de reeds

eerder vastgestelde Begroting 2023 en de Realisatie 2022. De huidige manier van kostentoerekening staat beschreven in de Grondslagen op pagina 17 van dit financieel jaarverslag.

Als de kostentoerekening op vorige manier zou zijn toegepast, dan zou dit geleid hebben tot de volgende ratio's bij de Realisatie 2023:	realisatie 2023
■ Besteding van baten aan doelstelling	115,8%
■ Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten	91,8%
■ Wervingskosten / som der baten	4,6%
■ Kosten van beheer en administratie	4,6%

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 61 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

# Kasstroomoverzicht 2023

in euro's

		2023	2022
<b>Resultaat boekjaar</b>		9.661.945	-29.160.064
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>			
<b>Aanpassing voor:</b>			
■ afschrijvingen/afwaarderingen	ref. 1.1 en 2.1	196.925	173.842
■ mutatie vorderingen en overlopende activa	ref. 4	-1.802.549	899.080
■ mutatie kortlopende schulden	ref. 10	691.107	1.637.752
■ mutatie langlopende schulden	ref. 9	339.954	417.653
■ mutatie voorzieningen		0	-38.570
■ baten uit beleggingen	ref. 20	-18.235.988	20.802.914
		<b>-9.148.606</b>	<b>-5.267.393</b>
Betaalde interest	ref. 20	0	-33.414
Ontvangen interest		1.026.421	878.089
Ontvangen dividend	ref. 20	2.317.168	2.007.054
Gerealiseerde koersresultaten	ref. 20	141.234	-377.790
		<b>-5.663.783</b>	<b>-2.793.454</b>
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>			
<b>Investerings in immateriële en materiële vaste activa</b>			
Investerings in immateriële vaste activa	ref. 1.1	0	-96.165
Investerings in andere vaste bedrijfsmiddelen	ref. 2.1	-52.450	-176.294
		<b>-52.450</b>	<b>-272.459</b>
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>			
Toename beleggingen	ref. 3 en 5	7.144.293	2.454.134
		<b>7.144.293</b>	<b>2.454.134</b>
<b>Netto kasstroom</b>		1.428.060	-611.779
Stand liquide middelen 1 januari	ref. 6	1.250.218	1.861.997
Stand liquide middelen 31 december	ref. 6	2.678.278	1.250.218
<b>Mutatie liquide middelen</b>		<b>1.428.060</b>	<b>-611.779</b>

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 61 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

## Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

### Algemeen

Stichting Oranje Fonds, ('de stichting'), gevestigd aan de Maliebaan 18 in Utrecht, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 411515640000.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn voor Jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende Instellingen en Richtlijn voor Jaarverslaggeving 640 voor Organisaties zonder winststreven, alsmede overige relevante Richtlijnen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

De Stichting Maliebaan 18 is de eigenaar van het kantoorpand aan de Maliebaan te Utrecht. Op basis van het gewenste inzicht en de materialiteit stelt Stichting Oranje Fonds enkel een enkelvoudige jaarrekening op.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden

vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.



### Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen: de onderhoudsvoorziening, waardering van direct vastgoed en gronden en de waardering van materiële en financiële vaste activa.

### Grondslagen voor bepaling van het vermogen Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, waardeert het Oranje Fonds zijn activa en passiva tegen de historische kostprijs (verkrijgings- of vervaardigingsprijs).

### Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in financiële vaste activa, effecten, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

#### ■ *Financiële vaste activa:*

De financiële vaste activa betreffen missie-gerelateerde verstrekte leningen en participaties (zonder invloed van betekenis). Verstrekte leningen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Beleggingen in participaties worden na eerste opname tegen kostprijs of lagere marktwaarde gewaardeerd en, indien van toepassing, vermeerderd met stockdividend.

#### ■ *Effecten:*

De beleggingsportefeuille van het Oranje Fonds bestaat uit landbouwgrond, beursgenoteerde obligatiefondsen en aandelenfondsen, niet-beursgenoteerde aandelen en (tijdelijk) voor belegging beschikbare liquiditeiten.

De effecten, zijnde beursgenoteerde obligatiefondsen en aandelenfondsen en niet-beursgenoteerde aandelen, worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met directe verwerking van waardewijzigingen in de staat van baten en lasten. Aan- en verkopen van de effecten worden verantwoord op transactiedatum.

Obligaties zijn opgenomen in de beursgenoteerde obligatiefondsen en zijn gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurskoers op 31 december. Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

De beleggingen in aandelen die een beursnotering hebben, zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten. De niet-beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen een berekende netto-contante waarde of een waarde berekend middels een andere geschikte methode.

De reële waarde van vastgoed opgenomen in beleggingsfondsen wordt door de beheerder van het beleggingsfonds vastgesteld op basis van de waardering van het onderliggende vastgoed. De beleggingsfondsen stellen een onafhankelijke externe partij aan voor de waardering van het vastgoed in portefeuille. Het vastgoed in de onderliggende beleggingsfondsen wordt door deze partij minimaal jaarlijks getaxeed. De waardering van landbouwgronden welke direct worden gehouden geschiedt tegen de reële waarde op basis van door externe partijen uitgevoerde taxaties. Het Oranje Fonds taxeert individuele grondposities eens per drie jaar en monitort de ontwikkeling van de grondprijzen in de tussenliggende jaren. Indien op basis van informatie van het Oranje Fonds de reële waarde materieel afwijkt van de reële waarde van vergelijkbare stukken grond dan zal het Oranje Fonds beoordelen of een aanpassing van de reële waarde noodzakelijk, is al dan niet middels aanvullende taxaties.

#### ■ *Vorderingen:*

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

#### ■ *Liquide middelen:*

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

#### ■ *Overige financiële instrumenten:*

De overige financiële instrumenten, zijnde kortlopende vorderingen en kortlopende schulden, worden na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs of geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

#### ■ *Bepaling reële waarde:*

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar zijn gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

#### ■ *Bijzondere waardeverminderingen financiële activa:*

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzon-

dere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk

niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van de gemaakte verliezen.

De uitkomsten worden bijgesteld als de stichtingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan de historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de actuele marktrente. Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, worden direct ten laste van de staat van baten en lasten verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.



### ■ *Saldering van financiële instrumenten:*

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

### Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten.

De afschrijvingen hierop worden berekend als een percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden bij de immateriële vaste activa gehanteerd:

Geactiveerde softwarekosten	20
-----------------------------	----

### Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Overige bedrijfsmiddelen in gebruik voor de bedrijfsuitoefening en de niet aan de bedrijfsvoering dienstbare activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen hierop worden berekend als een percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

De volgende afschrijvingspercentages worden bij de vaste activa gehanteerd:

Overige bedrijfsmiddelen	10-33,3
--------------------------	---------

### Vorderingen, overlopende activa, effecten, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden

De grondslagen voor financiële vaste activa en vorderingen, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden zijn opgenomen onder Financiële instrumenten.

### Reserves

#### *Bestemmingsreserves*

##### Reserve als bron van inkomsten

Jaarlijks wordt het saldo van de resultatenrekening via de resultaatverdeling toegevoegd (batig saldo) dan wel onttrokken (nadelig saldo) aan deze reserve. De doelen van deze reserve zijn:

- a. financiering van de kosten van (de voorziene werkzaamheden van) de organisatie t.b.v. de doelstelling op structurele basis;
- b. financiering van specifieke programma's en projecten op incidentele basis;
- c. waarborgen van de continuïteit van de organisatie.

#### *Bestemmingsreserve doelbesteding*

Jaarlijks zal vanuit de resultaatbestemming een bedrag aan de bestemmingsreserve doelbesteding worden toegevoegd of onttrokken. De mutatie van de reserve wordt berekend door te kijken naar het verschil tussen de gerealiseerde en begrote ongeoormerkte inkomsten, organisatiekosten en ongeoormerkte kosten doelbesteding. Het doel van de bestemmingsreserve doelbesteding is om het effect van de fluctuaties van de ongeoormerkte inkomsten, organisatiekosten en ongeoormerkte kosten doelbesteding per jaar op te vangen.

#### *Fondsen*

Onder Bestemmingsfondsen worden de door derden met een specifieke bestemming toegezegde gelden in de vorm van een Oranje Fonds op Naam, een Provinciefonds of een Samenwerkingsfonds verantwoord. Aan deze fondsen voegt het Oranje Fonds, afhankelijk van de per fonds gemaakte afspraken, jaarlijks bij de resultaatbestemming, een rentevergoeding toe.

### Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en

- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de stichting nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van een voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

#### *Voorziening groot onderhoud*

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van de panden is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, dienen de (meer)kosten te worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

### Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds PFZW verschuldigde pensioenpremies.

Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door PFZW of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

### Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

### Operationele lease

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

### Huuropbrengsten

Huuropbrengsten uit de niet aan de bedrijfsvoering dienstbare activa worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

### Verplichtingen inzake toegezegde bijdragen

(Meerjarige) verplichtingen tot het doen van giften worden in het boekjaar verwerkt waarin een besluit daartoe is genomen en dit kenbaar is gemaakt aan de begunstigde.

Indien aan de toekenning voorwaarden zijn verbonden, wordt de verplichting opgenomen wanneer de aanvragers door de voldoening aan de voorwaarden een beroep kunnen doen op de toekenning. Betalingen van toekenningen aan aanvragers worden via deze balanspost afgewikkeld.

### Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht is een overzicht waaruit de in- en uitgaande kasstromen in het boekjaar blijken. Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen en hoe die geldmiddelen zijn benut in hetzelfde boekjaar.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

### Grondslagen voor bepaling van het resultaat

#### Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Deze toerekening volgt een bestendige gedragslijn. Dit houdt in dat bij de lasten rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

#### Bestemmingsgiften

De giften worden verantwoord als bate bij ontvangst van de gift. De besteding van geormerkte giften met een specifieke bestemming wordt afzonderlijk vermeld. Indien deze



baten niet volledig in het boekjaar zijn besteed, wordt het nog niet bestede deel via de resultaatbestemming in een bestemmingsfonds verantwoord. Toekomstige bestedingen komen ten laste van de toekomstige jaren en worden bij de resultaatbestemming in mindering gebracht op de betreffende bestemmingsfondsen.

### **Nalatenschappen en legaten**

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording is ontvangen.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden als baten uit nalatenschappen verantwoord in het boekjaar waarin ze ontvangen worden voor zover deze niet reeds eerder zijn verantwoord en er geen voorwaardelijke verplichtingen bestaan. De Richtlijn voor Jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende Instellingen bepaalt dat giften belast met vruchtgebruik worden geactiveerd. Giften belast met vruchtgebruik welke niet voldoen aan de activeringscriteria worden alleen in de toelichting vermeld. Verantwoording hiervan in de staat van baten en lasten vindt pas plaats in de staat bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het blote eigendom.

### **Subsidies en bijdragen**

Subsidies en bijdragen die worden verkregen onder voorwaarden worden tot de voldoening aan die voorwaarden in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten en bij c.q. in de mate van voldoening aan die voorwaarden als bate verantwoord.

Doelsubsidies en doelbijdragen waaraan geen voorwaarden zijn verbonden, worden verantwoord in het jaar waarin deze worden toegezegd. Voor eventuele nog niet in het verslagjaar bestede delen van deze doelsubsidies en doelbijdragen wordt een bestemmingsfonds gevormd. Toekomstige bestedingen komen ten laste van de toekomstige jaren en worden bij de resultaatbestemming in mindering gebracht op de betreffende bestemmingsfondsen.

### **Baten voor het verlenen van diensten**

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst- en verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de beoordelingen van de tot de op dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening.

### **Baten om niet**

Baten in de vorm van goederen of diensten worden gevalueerd tegen de reële waarde, mits deze betrouwbaar kan worden vastgesteld, en als zodanig verwerkt in de staat van baten en lasten. Op basis van het type geleverd wordt bepaald waar de baten worden gerubriceerd. Dit is veelal Baten van bedrijven.

### **Bestedingen**

Toegekende bijdragen aan projecten worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is meegedeeld. Onvoorwaardelijke meerjarige toekenningen worden volledig in het jaar van toezegging als last en als verplichting opgenomen.

### Resultaat beleggingen

Alle financiële baten en lasten inzake de beleggingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord (zie ook grondslagen 'Effecten').

### Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de staat van baten en lasten wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de staat van baten en lasten verwerkte bedragen van het agio en de al in de staat van baten en lasten verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

### Kostentoerekening

De Richtlijn voor Jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende Instellingen bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd moeten worden naar verschillende kostencategorieën. Alle medewerkers van het Oranje Fonds worden toegerekend aan deze categorieën. Het Oranje Fonds past daarnaast de Aanbeveling (herziene versie september 2017) toe die Goede Doelen Nederland heeft opgesteld voor de toepassing van RJ 650 inzake kosten voor Beheer en Administratie. Op basis van de formatie en het organogram worden de totale kosten van de eigen organisatie toegerekend aan de categorieën Doelbesteding, Wervingskosten en Kosten Beheer en Administratie. In 2023 heeft op basis hiervan een nadere verfijning van de waarderinggrondslagen plaatsgevonden leidend tot een herijking van de kostentoerekening. Deze herijking is prospectief toegepast in de jaarrekening 2023 en hiermee enkel toegepast op de Realisatie 2023, en niet op de reeds eerder vastgestelde Begroting 2023 en de Realisatie 2022.

### Toegerekende kosten Doelbesteding

Kosten van de afdelingen Bestedingen & Programma's en Communicatie & Merk worden in basis 100% toegerekend aan Toegerekende kosten doelbesteding

#### samenstelling:

- programma advies
- pers en communicatie
- programmabegeleiding

Totaal fte 42,4

### Wervingskosten

Kosten van de afdeling Fondsenwerving & Partnerschappen worden in basis 100% toegerekend aan Wervingskosten

#### samenstelling:

- Fondsenwerving

Totaal fte 7,3

### Kosten Beheer en Administratie

De Directie en de teams Financiën en Bestuurszaken van afdeling Financiën & Bedrijfsvoering worden in basis 100% toegerekend aan Kosten Beheer en Administratie

#### samenstelling:

- directie
- financiën
- bestuurszaken

Totaal fte 6,8

Daarnaast zijn er ondersteunende teams die een bijdrage leveren aan alle werkzaamheden en waarvan de FTE's naar rato toegerekend worden aan de 3 bovenstaande categorieën:

- HR 1,0 fte
- Facilitaire zaken 2,6 fte
- ICT 4,6 fte

Van deze basis wordt alleen afgeweken voor een select aantal kostensoorten waarvoor specifiek onderbouwd is dat een andere verdeling over naar categorieën aantoonbaar, significant beter passend is.

### Ratio's

Zowel de Richtlijn voor Jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende Instellingen als het CBF-keurmerk schrijft het hanteren van een aantal ratio's voor, die hieronder nader worden toegelicht. Deze ratio's zijn een belangrijk financieel sturingsinstrument en worden maandelijks in de managementrapportage weergegeven.

#### *Besteding van baten aan de doelstelling*

Deze norm geeft weer welk percentage van de totale baten aan de doelstelling is besteed.

#### *Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten*

Dit kengetal geeft aan welk deel van de totale lasten betrekking heeft op de besteding aan de doelstelling.

#### *Wervingskosten / som der baten*

Deze norm geeft de verhouding weer tussen de kosten die gemaakt zijn om fondsen te werven en het totaal aan geworven baten.

#### *Kosten van beheer en organisatie*

Dit geeft aan welk deel van de totale lasten wordt besteed aan beheer en administratie. Het is dat deel van de organisatiekosten dat niet direct kan worden toegerekend aan besteding aan de doelstelling of aan de fondsenwerving. Het Oranje Fonds stelt het streefpercentage op maximaal 5.

#### *Netto rendement beleggingen*

Dit kengetal geeft het behaalde rendement op de beleggingen aan in verhouding tot het gemiddeld belegd vermogen. Dit na aftrek van de kosten voor het beleggen. Op de lange termijn streeft het Oranje Fonds naar een gemiddeld rendement van 3,5 - 4%.

### Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal

zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

### Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transacties en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

### Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.



## Toelichting op de balans

in euro's

### 1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit geactiveerde softwarekosten om fondsen te werven.

	2023	2022
<b>1.1. Geactiveerde software</b>		
Aanschafwaarde per 1 januari	409.156	312.991
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-75.108	0
<b>Boekwaarde per 1 januari</b>	<b>334.048</b>	<b>312.991</b>
Mutaties in de boekwaarde:		
Investeringen	0	96.165
Afschrijvingen	-81.831	-75.108
<b>Saldo mutaties in de boekwaarde</b>	<b>-81.831</b>	<b>21.057</b>
Aanschafwaarde per 31 december	409.156	409.156
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-156.939	-75.108
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>252.217</b>	<b>334.048</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

### 2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering van het Oranje Fonds.

	2023	2022
Aanschafwaarde per 1 januari	1.165.118	1.104.366
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-781.899	-798.706
<b>Boekwaarde per 1 januari</b>	<b>383.219</b>	<b>305.660</b>
Mutaties in de boekwaarde:		
Investerings	55.731	176.752
Tegenboeking aanschafwaarde desinvesteringen	-73.075	-116.000
Tegenboeking cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	69.794	115.542
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	-115.094	-98.735
<b>Saldo mutaties in de boekwaarde</b>	<b>-62.644</b>	<b>77.559</b>
Aanschafwaarde per 31 december	1.147.774	1.165.118
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-827.199	-781.899
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>320.575</b>	<b>383.219</b>

### 3. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit verstrekte langlopende leningen aan en aandelenparticipaties in organisaties op het gebied van behoud en exploitatie van historisch en industrieel vastgoed, alsmede pachters. Deze activa zijn bestemd om duurzaam te worden aangehouden. Er wordt rente respectievelijk dividend vergoed. Dit wordt verantwoord in de staat van baten en lasten.

	2023 leningen	2023 participaties	2022 leningen	2022 participaties
<b>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:</b>				
Stand per 1 januari :				
■ aanschafprijs	19.368.617	5.379.677	19.567.208	5.379.677
■ cumulatieve waardeveranderingen				
<b>Boekwaarde</b>	<b>19.368.617</b>	<b>5.379.677</b>	<b>19.567.208</b>	<b>5.379.677</b>
Mutaties in de boekwaarde:				
■ stockdividend		54.938		
■ nieuwe verstrekkingen	5.103		44.002	
■ kortlopend deel langlopende vorderingen vorig boekjaar	32.418		31.624	
■ aflossingen	-225.314		-241.799	
■ kortlopend deel langlopende vorderingen	-1.633.234		-32.418	
<b>Saldo</b>	<b>-1.821.027</b>	<b>54.938</b>	<b>-198.591</b>	<b>0</b>
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>17.547.590</b>	<b>5.434.615</b>	<b>19.368.617</b>	<b>5.379.677</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

	leningen			participaties		
	hoofdsom	einde looptijd	Rente %	€	aantal	Belang %
<b>De specificatie van de leningen en participaties is als volgt:</b>						
Stadsherstel Amsterdam N.V.	6.000.000	onbepaalde tijd	3,00 - 4,50	2.569.500	5.710	4,2%
Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.	5.000.000	2030	3,50	1.910.472	41.532	10,0%
Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.	901.195	2033	2,75*	208.500	2.085	1,5%
NV Bergkwartier Maatschappij tot Stadsherstel Deventer				250.000	250.000	2,5%
Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel N.V.				200.000	435	2,2%
BOEi B.V.	1.000.000	2030	3,90	296.143	710	7,5%
Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	600.000	2024	3,35			
Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	1.000.000	2024	2,00 - 3,35			
Lening Stichting Maliebaan 18	4.679.629	onbepaalde tijd **	0,00			
Kortlopend deel langlopende vorderingen	-1.633.234					
	<b>17.547.590</b>			<b>5.434.615</b>		

De participaties betreffen illiquide beleggingen waarin geen handel plaatsvindt. Het verschil tussen de boekwaarde en de reële waarde is van geringe betekenis.

\*= + Euribor, maximaal 3,25

\*\*= Er zijn stringente voorwaarden voor deze lening vastgelegd in de lenovereenkomst.



**Lening Stadsherstel Amsterdam N.V.**

De lening Stadsherstel Amsterdam N.V. bedroeg oorspronkelijk € 16.000.000. Van dit bedrag is € 10.000.000 in 2020 afgelost.

	2023	2022
<b>Het verloop van de lening Stadsherstel Amsterdam N.V. is als volgt:</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	6.000.000	6.000.000
Aflossing	0	0
Kortlopend deel lening Stadsherstel Amsterdam N.V.	0	0
<b>Langlopend deel lening Stadsherstel Amsterdam N.V.</b>	<b>6.000.000</b>	<b>6.000.000</b>

**Lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.**

De lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V. is aangegaan op 21-12-2020 voor een bedrag van € 5.000.000

	2023	2022
<b>Het verloop van de lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V. is als volgt:</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	5.000.000	5.000.000
Investing	0	0
Kortlopend deel lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.	0	0
<b>Langlopend deel lening Stadsherstel Den Haag en Omgeving N.V.</b>	<b>5.000.000</b>	<b>5.000.000</b>

**Lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.**

De lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V. bedroeg oorspronkelijk € 1.050.000. Er wordt jaarlijks op deze lening afgelost.

	2023	2022
<b>Het verloop van de lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V. is als volgt:</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	933.613	965.235
Aflossing	32.418	31.622
Kortlopend deel lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.	33.234	32.418
<b>Langlopend deel lening Stadsherstel Historisch Rotterdam N.V.</b>	<b>867.961</b>	<b>901.195</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

### Lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht

De lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht bedroeg oorspronkelijk € 4.500.000. Van dit bedrag is inmiddels € 2.900.000 afgelost.

Het restant wordt naar verwachting binnen een jaar afgelost.

	2023	2022
<b>Het verloop van de lening Hendrick de Keyser Utrecht is als volgt:</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	1.600.000	1.600.000
Aflossing	0	0
Kortlopend deel lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht	1.600.000	0
<b>Langlopend deel lening Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht</b>	<b>0</b>	<b>1.600.000</b>

### Lening BOEi B.V.

De lening BOEi B.V. bedraagt per 31 december 2020 € 1.000.000.

	2023	2022
<b>Het verloop van de lening BOEi B.V. is als volgt:</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	1.000.000	1.000.000
Kortlopend deel lening BOEi B.V.	0	0
<b>Langlopend deel lening BOEi B.V.</b>	<b>1.000.000</b>	<b>1.000.000</b>

### Lening Stichting Maliebaan 18

De lening Stichting Maliebaan 18 bedroeg oorspronkelijk € 5.300.000. Van dit bedrag is inmiddels € 620.317 afgelost.

	2023	2022
<b>Het verloop van de lening Stichting Maliebaan 18 is als volgt:</b>		
Balanswaarde begin boekjaar	4.867.422	5.033.596
Opname (investering in het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	5.103	44.002
Opname (onttrekking aan de voorziening voor het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	0	0
Aflossing (afschrijving op het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	179.653	183.176
Aflossing (dotatie aan de voorziening voor het pand Maliebaan 18 te Utrecht)	13.243	27.000
<b>Langlopend deel lening Stichting Maliebaan 18</b>	<b>4.679.629</b>	<b>4.867.422</b>

## 4. Vorderingen en overlopende activa

## Vorderingen en overlopende activa

	2023	2022
Debiteuren	523.801	326.798
Afrekeningen kansspelorganisaties	2.085.846	2.209.557
Nog te ontvangen afrekening Social Impact Bonds	98.374	153.181
Nog te ontvangen subsidies	39.259	0
Opgelopen overige rente	43.133	39.756
Terug te vorderen bijdragen projecten	84.669	0
Nog te ontvangen dividendbelasting	0	10.534
Kortlopend deel langlopende vorderingen	1.633.234	32.418
Vooruitbetaalde kosten	250.819	239.801
Overige vorderingen	23.082	18.839
	<b>4.782.217</b>	<b>3.030.884</b>

Alle overige vorderingen hebben naar verwachting een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde. In 2023 is een groot deel van de vordering op de Social Impact Bonds ontvangen. Naar verwachting volgt het restant van de vordering in 2024. Het kortlopende deel van de langlopende vorderingen is gestegen doordat bij de lening aan Vereniging Hendrick de Keyser Utrecht € 1.600.000 kortlopend is geworden.

### 5. Effecten

De beleggingsportefeuille bestaat uit de asset classes Aandelen (veelal via beleggingsfondsen), Obligaties (middels obligatiefondsen), Alternatieve beleggingen en Liquiditeiten.

Het profiel is als volgt:	huidige verdeling	max. defensief	strategisch	max. offensief
Aandelen	39,8%	25%	40%	50%
Obligaties (opgenomen in fondsen)	20,2%	10%	20%	30%
Alternatieve beleggingen	36,3%	30%	40%	50%
Liquiditeiten	3,7%	0%	0%	100%

In 2023 is een bruto rendement behaald van 7,24% (2022: -7,39%). De samengestelde benchmark laat een rendement zien van 12,80%. De aandelenportefeuille presteerde een stukje slechter dan de benchmark (15,4% vs 18,4%, 3,0 procentpunt slechter). De algemene wereldindexfondsen presteerden in 2023 goed. De gediversificeerde fondsen, zoals emerging markets, nationale fondsen en impact gerichte fondsen haalden de benchmark voor Aandelen niet. De obligaties deden het juist beter dan de benchmark (0,9 procentpunt beter). Het belang in asset-backed obligaties (consumentenleningen) verklaart de outperformance. Door de korte duratie waren deze obligaties beter bestand tegen de sterk gestegen rente. Onze alternatieven - grotendeels bestaande uit vastgoedfondsen, landbouwgronden, en impact investeringen - leverden dit jaar in totaal een klein negatief (-1,3%) rendement op, terwijl de benchmark uitkwam op +8,8%. Dit komt door de vrij specifieke invulling van dit segment. Daarnaast leverden de vastgoedfondsen naast positieve directe resultaten sterk negatieve indirecte resultaten waardoor dit per saldo een drukkend effect had op het rendement van de alternatieve beleggingen.



### Het overige deel van de portefeuille wordt hieronder gespecificeerd:

Bijna alle leningen en participaties die gerapporteerd zijn onder Financiële Vaste Activa maken deel uit van de Asset class Alternatieve beleggingen (alleen de lening aan Stichting Maliebaan 18 maakt geen onderdeel uit van de beleggingsportefeuille).

	2023	2022
	€	€
<b>Het effectenbezit en de landbouwgronden bestaan uit:</b>		
Aandelen	114.326.159	92.345.575
Obligaties (opgenomen in fondsen)	53.971.262	49.908.064
Alternatieve Beleggingen Regulier	57.084.250	61.263.151
Alternatieve Beleggingen Landbouwgronden	19.791.543	19.110.854
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>245.173.214</b>	<b>222.627.644</b>
Beleggingsrekeningen	1.550.795	14.672.188
<b>Totale waarde per 31 december</b>	<b>246.724.009</b>	<b>237.299.832</b>

De grondposities van het Oranje Fonds zijn niet gelegen in stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden. Derhalve is er geen negatieve impact op de waardering van de gronden.

	2023	2022
	€	€
<b>Het verloop is als volgt:</b>		
Boekwaarde per 1 januari	222.627.644	239.274.204
Aankopen	8.022.730	20.395.722
Verkopen	-279.542	-13.336.544
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>230.370.832</b>	<b>246.333.382</b>
Koersresultaten ultimo	14.802.382	-23.705.738
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>245.173.214</b>	<b>222.627.644</b>
<b>Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop</b>	<b>0</b>	<b>-378.357</b>

Het bedrag van de gerealiseerde koersresultaten bij verkoop is opgenomen in het bedrag van koersresultaten ultimo.

## TOELICHTING OP DE BALANS

### Levelindeling beleggingsportefeuille

Zoals vermeld in de Grondslagen van waardering zijn de effecten van het fonds allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Het Oranje Fonds maakt voor het bepalen van de reële waarde van zijn effecten gebruik van zijn serviceorganisatie IBS Asset Management B.V. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingniveaus:

#### ■ LEVEL 1: Genoteerde marktprijzen

De marktwaarde van financiële instrumenten die worden verhandeld op een actieve markt wordt gebaseerd op de koers op de rapportagedatum (marktnotering). De waardering van beleggingen vindt plaats tegen de meest recente openings- of slotkoers. Omdat bij deze instrumenten sprake is van een actieve markt vormen de koersen een goede afspiegeling

van actuele en veel voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen.

#### ■ LEVEL 2: Gebaseerd op objectief waarneembare (markt) gegevens

De marktwaarde van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt wordt vastgesteld met behulp van een afgeleide marktnotering of een waarderingmodel met (voornamelijk) objectieve gegevens (marktdata of afgeleide marktdata). IBS Asset Management B.V. selecteert op basis van haar inschattingen een aantal methoden en maakt aannames die gebaseerd zijn op de marktomstandigheden (observeerbare data) per balansdatum.

#### ■ LEVEL 3: Gebaseerd op niet objectief waarneembare (markt)gegevens

De financiële instrumenten in deze categorie zijn individueel beoordeeld. De waardering is gebaseerd op de beste inschatting van het management, rekening houdend met de laatst bekende prijzen, prijzen voor vergelijkbare instrumenten en, voor een meer dan niet-significant deel, informatie die niet in de markt waarneembaar is. Of de waardering is gebaseerd op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers.

### PER 31 DECEMBER 2023

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille (exclusief liquide middelen) als volgt worden samengevat:

	Level 1 €	Level 2 €	Level 3 €	Totaal €
Aandelen	113.267.630	1.058.534		114.326.164
Obligaties (opgenomen in fondsen)	53.971.267			53.971.267
Alternatieve Beleggingen Regulier		5.850.665	51.233.575	57.084.240
Alternatieve Beleggingen Landbouwgronden			19.791.543	19.791.543
<b>Totaal</b>	<b>167.238.897</b>	<b>6.909.199</b>	<b>71.025.118</b>	<b>245.173.214</b>

## 6. Liquide middelen

	2023	2022
Kasmiddelen	174	355
Banktegoeden	2.678.104	1.249.863
	<b>2.678.278</b>	<b>1.250.218</b>

De onder de liquide middelen opgenomen banktegoeden zijn direct opvraagbaar.

## 7. Reserves

	2023	2022
<b>Bestemmingsreserves</b>		
<b>De samenstelling van de bestemmingsreserve is als volgt:</b>		
7.1 Reserve als bron van inkomsten	161.748.978	154.850.052
7.2 Bestemmingsreserve doelbesteding	1.233.997	1.034.687
	<b>162.982.975</b>	<b>155.884.739</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

### 7.1 Reserve als bron van inkomsten

Het vrije eigen vermogen van het Oranje Fonds wordt weergegeven als de bestemmingsreserve 'reserve als bron van inkomsten'. Het bestuur heeft het doel en de hoogte van de reserve bepaald. Hiermee wordt verduidelijkt dat het vrije vermogen van het Oranje Fonds een belangrijke en zelfstandige bron van inkomsten is.

	2023	2022
<b>De mutatie over het boekjaar is als volgt te specificeren:</b>		
Stand per 1 januari :	154.850.052	179.465.381
<b>Mutatie als gevolg van:</b>		
■ resultaatverdeling boekjaar	6.958.926	-24.555.329
■ bijdrage aan Oranje Fonds op Naam Joan Ferrier Emancipatie Fonds	-60.000	-60.000
<b>Stand per 31 december</b>	<b>161.748.978</b>	<b>154.850.052</b>

### 7.2 Bestemmingsreserve doelbesteding

De bestemmingsreserve doelbesteding is bedoeld om het effect van de fluctuaties van de inkomsten fondsenwerving, organisatiekosten en de kosten doelbesteding per jaar op te vangen. De mutatie van de reserve wordt berekend door te kijken naar het verschil tussen de gerealiseerde en begrote inkomsten, organisatiekosten en de kosten doelbesteding.

	2023	2022
<b>De mutatie over het boekjaar is als volgt te specificeren:</b>		
Stand per 1 januari :	1.034.687	0
<b>Mutatie als gevolg van:</b>		
■ vermogensmutatie boekjaar	50.278	0
■ resultaatverdeling boekjaar	149.032	1.034.687
<b>Stand per 31 december</b>	<b>1.233.997</b>	<b>1.034.687</b>



## 8. Fondsen

### 8.1 Oranje Fondsen op Naam

Oranje Fondsen op Naam (OFON) betreffen fondsen waaraan door derden een bestemmingsdoel is bepaald. De vermogens van deze fondsen zijn uitsluitend beschikbaar voor besteding aan de daarvoor bepaalde doelstelling. In de meeste gevallen wordt over het saldo in het Oranje Fonds op Naam rente vergoed. Bij Fonds Van Sillevoldt wordt netto rendement vergoed.

	2023	2022
<b>Het verloop van de Oranje Fondsen op Naam is als volgt:</b>		
Stand per 1 januari :	88.112.356	93.465.047
Ontvangen schenkingen	2.333.750	1.190.600
Rendement / rentevergoeding	4.796.435	-3.624.444
Bestedingen	-4.221.981	-2.978.847
	<b>91.020.560</b>	<b>88.052.356</b>
Overige toevoegingen:		
Vrijval OFON's ten gunste van de bestemmingsreserve	-18.574	0
Bijdrage aan Oranje Fonds op Naam Joan Ferrier Emancipatiefonds	60.000	60.000
<b>Stand per 31 december</b>	<b>91.061.986</b>	<b>88.112.356</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

Specificatie van de Oranje Fondsen op Naam:	vermogen 1 januari 2023	schenken	rendement / rentevergoeding*	bestedingen**	vermogensmutaties en resultaatsbestemming	vermogen 31 december 2023
Oranje Fonds op Naam:						
Adoptiefonds Cloeck	235.168	0	4.563	-7.000	0	232.731
Fonds Mollison	4.279.365	0	83.721	-93.335	0	4.269.751
Jeugdfonds	843.516	0	15.510	-68.000	0	791.026
Fonds Kreatum/OpSlag	207.448	0	4.603	-54.000	0	158.051
Andries Haanstra Fonds	1.438.847	0	27.907	-43.500	0	1.423.254
Tom Sebastiaan Gans Fonds	92.111	0	1.842	0	0	93.953
Fonds Stichting Zorg en Zekerheid	0	-2.250	0	2.250	0	0
Reinoud Gorissen Fonds	142.357	0	2.767	-3.984	0	141.140
Fonds De Drie Linden	2.415.808	0	45.016	-165.000	0	2.295.824
Helffer Kootkar Prijs	1.263.339	0	25.267	0	0	1.288.606
FINAS Fonds	1.382.943	0	24.659	-150.000	0	1.257.602
Stichting Labouchere-Van Weede Fonds	204.969	0	7.062	-6.464	0	205.567
Muller Cohen Fonds	66.464	6.000	2.009	-5.512	0	68.961
Fonds Van Sillevoldt (voorheen: Neyenburgh Fonds)	55.747.986	0	3.927.554	-1.500.000	0	58.175.540
Barnard Hillenius Fonds	275.317	0	4.956	-27.499	0	252.774
Van Harskamp Verspoor Fonds	534.554	0	9.151	-77.000	0	466.705
Romoli Polak voor Nederland Fonds	1.524.035	0	30.085	-19.800	0	1.534.320
Fonds De Achterste Molen	135.531	0	2.631	-4.000	0	134.162
Robert en Josephine ter Linden Fonds	132.075	0	2.482	-8.000	0	126.557
Fonds Ons Limburg	7.016.146	0	411.687	-424.438	0	7.003.395
Fonds Zorg en Welzijn	552	0	0	15.559	-16.111	0
Trijna Feenstra Fonds	99.156	0	5.898	-10.492	0	94.562
Louis Speth Fonds	5.631.907	0	110.108	-126.500	0	5.615.515
Fonds van de sociale integratie van hoogbegaafde jongeren	279.015	0	5.140	-22.000	0	262.155
Fonds Soldaat van Oranje	1.875	0	0	0	-1.875	0
Fonds Stichting Van der Toorn	0	25.000	0	-25.000	0	0
Fonds Bayer voor Sociale Betrokkenheid	526	0	0	0	-526	0
Van der Lee-van Groeningen Fonds	20.481	10.000	614	-10.000	0	21.095
Joan Ferrier Emancipatiefonds	62	0	0	-60.000	59.938	0
Xandra Fonds	10.000	10.000	0	-11.000	0	9.000
Fonds Klinkerpad	516.821	0	17.789	-30.317	0	504.293

Specificatie van de Oranje Fondsen op Naam:	vermogen 1 januari 2023	schenken	rendement / rentevergoeding*	bestedingen**	vermogensmutaties en resultaatsbestemming	vermogen 31 december 2023
Oranje Fonds op Naam:						
Fonds Sociaal Cultureel Belang Ede	43.727	0	5	-43.587	0	145
Alleato Fonds voor de Provincie Utrecht	1.283.422	0	0	-453.914	0	829.508
Els van den Nagel Fonds	779	0	23	0	0	802
Calibris Fonds	28.480	0	0	-28.480	0	0
Stichting Timmers Van Nieuwenhuijzen Fonds	1.463.574	0	7.641	-9.999	0	1.461.216
Fonds Van Haersma/Jkvr. Warin	204.287	0	7.090	-6.013	0	205.364
Nysingh Fonds	1.056	20.000	132	-14.478	0	6.710
Ernst Nijkerk Fonds	30.010	20.000	1.044	-8.250	0	42.804
Mevrouw J.B. Danes-Pras Fonds	34.966	0	0	-10.000	0	24.966
Beusmans-Jeurissen Fonds	23.681	20.000	474	-20.000	0	24.155
NN Mooie Kansen Fonds	500.000	800.000	0	-667.478	0	632.522
NN Mooie Kansen Fonds - Impactvolle Initiatieven	0	1.000.000	0	0	0	1.000.000
Fonds Kiemkracht de Kempen	0	375.000	7.005	-24.750	0	357.255
Fonds Caribische Jeugd	0	50.000	0	0	0	50.000
	<b>88.112.356</b>	<b>2.333.750</b>	<b>4.796.435</b>	<b>-4.221.981</b>	<b>41.426</b>	<b>91.061.986</b>

In 2023 zijn er drie nieuwe fondsen gevormd:

- 1) Fonds Kiemkracht de Kempen,
- 2) NN Mooie Kansen Fonds - Impactvolle Initiatieven en
- 3) Fonds Caribische Jeugd. De vermogensmutatie betreft de toegezegde bijdrage uit de eigen reserve van het Oranje Fonds aan het Joan Ferrier Emancipatiefonds en een vrijval van de fondsen ten gunste van de bestemmingsreserve.

\*= Bij de meeste Oranje Fondsen op Naam is een vaste rentevergoeding van 2% afgesproken. Voor het Fonds van Sillevoldt is afgesproken dat de rentevergoeding gelijk is aan de (netto) beleggingsopbrengst van het Oranje Fonds.

\*\*= (inclusief administratiekosten)

## TOELICHTING OP DE BALANS

### 8.2 Samenwerkingsfondsen

Met de provincies Overijssel, Limburg, Zeeland en Gelderland zijn de afgelopen jaren overeenkomsten gesloten om gezamenlijk een substantiële en duurzame bijdrage te leveren aan sociaal-maatschappelijke initiatieven in deze provincies. In deze overeenkomsten is bepaald dat vanuit de provincies een financiële bijdrage wordt gedaan aan speciaal daarvoor in te stellen samenwerkingsfondsen, waaruit ondersteuning aan sociaal-maatschappelijke organisaties in de desbetreffende provincies wordt gefinancierd:

- Overijssels Noaberschapsfonds (2014)
- Samenwerkingsfonds Limburg (2014-2017), Fonds Zorgen voor Elkaar Provincie Limburg (2017-2020) opgevolgd door Fonds Luc Janzen Provincie Limburg

■ Samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds en Zeeuws Heldenfonds 2021-2022 zijn opgevolgd door Zeeuws Heldenfonds 2021-2023, in dit laatste fonds is in 2023 € 100.000 gestort door de Provincie Zeeland en de Vereniging Zeeuwse Gemeenten.

■ Samenwerkingsfonds Verbind je buurt! Dit fonds is in 2023 opgericht en heeft een looptijd van 2 jaar. Ieder jaar wordt door de Provincie Gelderland € 1.000.000 gestort.

Voor alle bovenstaande samenwerkingsfondsen geldt dat het Oranje Fonds de toekenningen die worden gedaan vanuit het fonds matcht met een tenminste even grote eigen toekenning.

Het samenwerkingsfonds met de RegioBank (het VoordeBuurt Fonds) is in 2021 verlengd voor een periode van 3 jaar.

#### Het verloop van de Samenwerkingsfondsen is als volgt:

	2023	2022
Stand per 1 januari :	591.918	828.208
Ontvangen schenkingen	1.250.000	1.250.000
Rentevergoeding	2	4.164
Bestedingen	-1.630.429	-1.490.454
Vermogensmutaties	-4	
<b>Stand per 31 december</b>	<b>211.487</b>	<b>591.918</b>



Specificatie van de Samenwerkingsfondsen:	vermogen	dotaties	rente	bestedingen	Vermogens-	vermogen
	1 januari 2023	2023	vergoeding	2023	mutaties	31 december 2023
			2023		2023	
Overijssels Noaberschapsfonds	149.090	0	2	-148.947	0	145
Fonds Luc Janzen Provincie Limburg	95.449	0	0	-95.449	0	0
Samenwerkingsfonds Limburg	-83	0	0	0	83	0
Fonds Zorgen voor Elkaar Provincie Limburg	87	0	0	0	-87	0
VoordeBuurt Fonds	151.804	150.000	0	-149.537	0	152.267
Samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds	457	0	0	0	-457	0
Zeeuws Heldenfonds 2021-2022	26.115	0	0	-25.874	-241	0
Voetbal Verbindt Dag 2021	168.999	0	0	-168.999	0	0
SWF Gelderland - Verbind je Buurt 2023-2024	0	1.000.000	0	-1.000.000	0	0
Zeeuws Heldenfonds 2023-2024	0	100.000	0	-41.623	698	59.075
	<b>591.918</b>	<b>1.250.000</b>	<b>2</b>	<b>-1.630.429</b>	<b>-4</b>	<b>211.487</b>

### 8.3 Provinciefondsen

In 2019 is de laatste collecte van het Oranje Fonds geweest. Sociale organisaties uit het brede werkveld van het Oranje Fonds waren partners in deze fondsenwervingsactie. Zij ontvingen een bedrag ter hoogte van de helft van de door hen gerealiseerde collecte-opbrengst ter besteding aan een of meerdere sociale projecten bij hun eigen organisatie of in hun eigen werkveld. De opbrengsten van de collecte werden gestort in speciale door het Oranje Fonds ingestelde

provinciefondsen en besteed aan sociale initiatieven in de desbetreffende provincies. Voor enkele projecten die zijn gefinancierd vanuit de provinciefondsen is na de projectafrekening een deel van de eerdere toekenningen ingetrokken, waardoor een restsaldo was ontstaan. Omdat het Oranje Fonds ten aanzien hiervan geen specifieke verplichtingen had, is eind 2023 het restsaldo toegevoegd aan de bestemmingsreserve doelbesteding.

	2023	2022
<b>Het verloop van de provinciefondsen is als volgt:</b>		
Stand per 1 januari :	15.889	17.379
Bestedingen	15.811	-1.490
Vermogensmutatie	-31.700	0
<b>Stand per 31 december</b>	<b>0</b>	<b>15.889</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

Specificatie van de Provinciefondsen	vermogen 1 januari 2023	dotaties 2023	bestedingen 2023	Vermogens- mutatie 2023	vermogen 31 december 2023
Provinciefonds Groningen	523	0	214	-737	0
Provinciefonds Friesland	2	0	1.250	-1.252	0
Provinciefonds Drenthe	81	0	0	-81	0
Provinciefonds Overijssel	3.240	0	6.757	-9.997	0
Provinciefonds Gelderland	2.758	0	0	-2.758	0
Provinciefonds Utrecht	300	0	6.115	-6.415	0
Provinciefonds Flevoland	68	0	0	-68	0
Provinciefonds Noord-Holland	1.808	0	225	-2.033	0
Provinciefonds Zuid-Holland	691	0	1.250	-1.941	0
Provinciefonds Noord-Brabant	774	0	0	-774	0
Provinciefonds Limburg	1.325	0	0	-1.325	0
Provinciefonds Zeeland	4.319	0	0	-4.319	0
	<b>15.889</b>	<b>0</b>	<b>15.811</b>	<b>-31.700</b>	<b>0</b>

### 8.4 Themafondsen

Het is voor giftgevers ook mogelijk om geld te geven ter besteding aan een specifiek thema. Deze giften en bijbehorende toekenningen worden geadmistreerd in themafondsen.

	2023	2022
<b>Het verloop van de themafondsen is als volgt:</b>		
Stand per 1 januari :	49.952	38.902
Ontvangen schenkingen	71.650	71.050
Bestedingen	-60.000	-60.000
Kostenvergoeding	-1.250	0
<b>Stand per 31 december</b>	<b>60.352</b>	<b>49.952</b>

Specificatie van de Themafondsen	vermogen 1 januari 2023	dotaties 2023	kosten- vergoeding 2022	bestedingen 2023	vermogen 31 december 2023
Meedoen ondanks Armoede	12.500	25.000	0	-25.000	12.500
Meer Kansen, Iedereen Gelijk	26.402	10.000	0	-10.000	26.402
Zorgen voor Elkaar	11.050	36.650	-1.250	-25.000	21.450
	<b>49.952</b>	<b>71.650</b>	<b>-1.250</b>	<b>-60.000</b>	<b>60.352</b>

## TOELICHTING OP DE BALANS

### 9. Langlopende schulden

Aan aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten

	2023	2022
<b>Langlopende schulden</b>		
<b>Het verloop van de langlopende schulden is als volgt:</b>		
Stand van de voorziening per 1 januari	3.538.245	3.120.592
Mutatie	339.954	417.653
<b>Stand per 31 december</b>	<b>3.878.199</b>	<b>3.538.245</b>

### 10. Kortlopende schulden

	2023	2022
<b>Kortlopende schulden</b>		
<b>Schulden aan leveranciers en handelskredieten</b>		
Crediteuren	668.718	300.867
	668.718	300.867
<b>Belastingen en sociale verzekeringen</b>		
Loonheffing	170.996	157.528
Omzetbelasting	14.483	11.020
	185.479	168.548
<b>Nog te betalen personeelsgerelateerde kosten</b>		
Nog te betalen vakantiedagen	242.310	176.585
Nog te betalen vakantietoeslag	246.078	211.872
Nog te betalen pensioenpremies	83.477	146.297
	571.865	534.754
<b>Overige schulden en overlopende passiva</b>		
Aan aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten	16.190.105	16.657.901
Te betalen bijdragen projecten	38.000	69.269
Vooruitontvangen subsidie	1.472.859	724.355
Diverse schulden en vooruitontvangen bedragen	417.476	397.702
	18.118.440	17.849.227
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<b>19.544.502</b>	<b>18.853.396</b>

De langlopende schulden betreffen de aan de aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten welke niet eerder dan 1 januari 2025 zullen worden afgewikkeld.

De crediteurenpositie is extra hoog doordat een grote factuur voor een communicatie-campagne ter waarde van ongeveer € 360.000 per jaareinde nog niet was betaald.

Mede door de stijging van het aantal medewerkers is de schuld van de nog te betalen vakantiedagen en vakantietoeslag gestegen met in totaal € 66.000.

In 2023 is er meer subsidie ontvangen dan dat er uitgaven ten laste van de subsidie zijn gedaan. Dit betreft voor € 300.000 een nieuwe subsidie waarvoor nog geen werkzaamheden hebben plaatsgevonden. In totaal is de schuld van vooruitontvangen subsidie met iets minder € 750.000 gestegen.

Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.



## Financiële instrumenten

### Algemeen

Het Oranje Fonds maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het Oranje Fonds blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

### Kredietrisico

De stichting loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder de financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat de stichting loopt blijkt uit de balans per 31 december 2023. Het kredietrisico wordt door de stichting beperkt geacht gezien de spreiding en de doorgaans lange relatie met de tegenpartijen. In het geval dat kredietverliezen worden voorzien dan worden deze verwerkt conform de daarvoor geldende grondslagen.

### Rente- en kasstroomrisico

De stichting loopt renterisico over de rentedragende posities. Nagenoeg alle rentedragende posities kennen een vaste rente en daarmee is het renterisico beperkt. Voor een toelichting ten aanzien van de rentedragende posities verwijst de stichting naar de toelichting op de financiële vaste activa.

De stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Van de liquide middelen staat alles ter vrije beschikking van de stichting. De stichting kent een relatief hoge kaspositie (liquide middelen en liquiditeiten) welke de stichting zo goed mogelijk probeert te laten renderen.

### Valutarisico

Het valutarisico is zeer beperkt omdat slechts enkele buitenlandse activiteiten (niet euro) worden ondernomen, deze activiteiten hebben betrekking op projecten op het Caribisch deel van het Koninkrijk. De valutarisico's die de stichting hierbij loopt worden niet afgedekt middels afgeleide instrumenten.

### Prijrisico

Als gevolg van beleggingen in beurs- en niet-beursgenoteerde aandelen loopt de stichting prijrisico. Indien de aandelenkoers van beursgenoteerde beleggingen met 5% zou dalen, is de impact op het resultaat en op het eigen vermogen afgerond € 8.415.000.

### Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

## Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

In euro's

### Niet in de balans opgenomen rechten

#### Materiële vaste activa

Het Oranje Fonds heeft in 2016 een toekenning gedaan (€ 121.350, AFL 250.000) inzake de huisvesting van het adviescollege (Cede Aruba). Bij verkoop van dit pand op Aruba, zal het Oranje Fonds 33,3% ontvangen van de opbrengst.

#### Fondsen

##### ■ Fonds Stichting Van der Toorn

Met de Stichting Van der Toorn zijn meerdere overeenkomsten gesloten met betrekking tot het instellen van een Oranje Fonds op Naam, waarin een deel van het vermogen van de Stichting Van der Toorn door middel van jaarlijkse schenkingen zal worden ingebracht. De schenking bedraagt jaarlijks tot 2025 € 25.000.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	25.000	-

##### ■ Beusmans-Jeurissen Fonds

Met het echtpaar Beusmans-Jeurissen is een overeenkomst gesloten met betrekking tot het instellen van een Oranje Fonds op Naam, waar door middel van jaarlijkse schenkingen het vermogen wordt ingebracht. De schenking bedraagt tot 2024 € 20.000 per jaar.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	20.000	-	-

##### ■ Muller Cohen Fonds

In 2020 is een aanvullende overeenkomst afgesloten voor een periode van 5 jaar. Met ingang van 2021 zal jaarlijks een bedrag van € 6.000 gestort worden in dit fonds.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	6.000	-	-

##### ■ Van der Lee-van Groeningen Fonds

In 2021 is een aanvullende overeenkomst afgesloten voor een periode van 5 jaar. Jaarlijks zal er een bedrag van € 10.000 gestort worden in dit fonds.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	10.000	-	-

## NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

### ■ Xandra Fonds

In 2022 is een aanvullende overeenkomst afgesloten voor een periode van 5 jaar. Dit contract gaat in 2022 in. Jaarlijks zal er een bedrag van € 10.000 gestort worden in dit fonds.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	10.000	20.000	-

### ■ Samenwerking Zeeuws Heldenfonds

Met de Provincie Zeeland en de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten is in 2023 een vervolgovereenkomst gesloten voor een periode van 2 jaar, eindigend op 31-12-2024.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	-	-

### ■ Nationale-Nederlanden Nieuwe Kansen Fonds

In 2022 is een overeenkomst afgesloten met Nationale Nederlanden voor een periode van 3 jaar. In 2022 is reeds € 500.000 gestort in dit fonds. De ontvangen schenkingen worden ingezet voor het Programma Samen Sterker tegen Armoede.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	200.000	-	-

### ■ Verbind je Buurt! fonds

Met de Provincie Gelderland is eind 2022 een vervolgovereenkomst gesloten met als doel de sociale verbondenheid in de dorpen, wijken en buurten van Gelderland te versterken door sociale initiatieven die mensen met elkaar en/of de samenleving verbinden te steunen en waarbij vrijwillige inzet een belangrijke rol speelt. Eind 2023 is een aanvullende overeenkomst gesloten waarbij de provincie Gelderland een extra donatie doet onder dezelfde voorwaarden. Het contract is ingegaan op 1 januari 2023 en heeft een looptijd van 2 jaar. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd het totaal aan toekenningen uit dit fonds te matchen met minimaal eenzelfde bedrag.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	1.000.000	-	-

### ■ Nationale-Nederlanden Nieuwe Kansen Fonds - Impactvolle initiatieven

In 2023 is een overeenkomst afgesloten met Nationale Nederlanden voor een periode van 3 jaar. In 2023 is reeds € 1.000.000 gestort in dit fonds. De ontvangen schenkingen worden ingezet voor het Programma Samen Sterker tegen Armoede - Impactvolle initiatieven.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	1.000.000	1.000.000	-

## NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

### ■ Themafonds Meedoen ondanks Armoede (Armoedefonds)

In 2020 is een overeenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaar ingaande 1 januari 2021. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 25.000 gestort in dit fonds.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	12.500	-	-

### ■ Themafonds Zorgen voor Elkaar

In 2021 is een overeenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaar. Dit contract gaat in 2022 in. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 25.000 gestort in dit fonds.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	25.000	-

### ■ Groeiprogramma V: Pioniersprogramma

In 2022 is een overeenkomst afgesloten voor 4 jaar voor een schenking voor het programma: Groeiprogramma V: Pioniersprogramma. De jaarlijkse schenking bedraagt € 25.000.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	25.000	25.000	-

### ■ Subsidie Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 1.000.000 voor een periode van 21-5-2021 tot 1-5-2023. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 400.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen. Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	21.640	-	-

### ■ Subsidie Vermindering Eenzaamheid

In 2023 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor het programma Vermindering Eenzaamheid. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 4.600.000 voor een periode van 1-4-2023 tot en met 1-11-2027. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	1.700.000	1.700.000	-



■ **Subsidie Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn**

In 2023 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor het programma Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 450.000 voor een periode van 01-2-2023 tot en met 31-10-2027. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 30.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	167.904	110.600	-

■ **Subsidie Programmatische Aanpak Cariben**

In 2023 heeft het Oranje Fonds, middels de Samenwerkende Fondsen Cariben, subsidie ontvangen voor het programma Programmatische Aanpak Cariben. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 500.000 voor een periode van 1-10-2023 tot en met 31-12-2025. In de subsidievoorwaarde is geen eigen bijdrage van het Oranje Fonds opgenomen. Wel dient het Oranje Fonds na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	100.000	100.000	-

■ **Subsidie Vervolg op de Verschilmakers**

In 2023 heeft het Oranje Fonds subsidietoekenning ontvangen voor het programma Vervolg op de Verschilmakers. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 5.000.000 voor een periode van 1-1-2024 tot en met 31-12-2028. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 600.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikking heeft het Oranje Fonds recht op de volgende voorschotten:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Te ontvangen schenkingen	935.013	4.064.987	-

## NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

### Niet in de balans opgenomen verplichtingen

#### Landbouwgrond Lage Zwaluwe

In 2018 is landbouwgrond in de Gemeente Lage Zwaluwe aangekocht. Op deze grond rust de verplichting om, indien de grond binnen 10 jaar geheel of gedeeltelijk wordt verkocht, de grond eerst, tegen vrije agrarische marktwaarde, te koop aan te bieden aan de Staat der Nederlanden.

#### Fondsen

##### Overijssels Noaberschapsfonds

Met de Provincie Overijssel is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als doel gezamenlijk een duurzame bijdrage te leveren aan sociaal-maatschappelijke initiatieven in die provincie. Daartoe heeft de provincie Overijssel in 2014 een bijdrage van € 1.000.000 gestort in een speciaal daarvoor bij het Oranje Fonds ingesteld fonds, het Overijssels Noaberschapsfonds. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd elke toekenning uit dit fonds van maximaal € 5.000 per project te matchen met minimaal eenzelfde bedrag. Het Oranje Fonds heeft ultimo 2023 een toekomstige bestedingsverplichting van € 145.

##### Verbindt je Buurt! fonds

Met de Provincie Gelderland is eind 2022 een vervolgovereenkomst gesloten met als doel de sociale verbondenheid in de dorpen, wijken en buurten van Gelderland te versterken door sociale initiatieven die mensen met elkaar en/of de samenleving verbinden te steunen en waarbij vrijwillige inzet een belangrijke rol speelt. Het contract is op 1 januari 2023 ingegaan en heeft een looptijd van 2 jaar. Het Oranje Fonds heeft zich gecommitteerd elke toekenning uit dit fonds te matchen met minimaal eenzelfde bedrag. Daarmee heeft het Oranje Fonds ultimo 2023 een toekomstige bestedingsverplichting van € 1.000.000.

##### Samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds

Bij de verlenging van het samenwerkingsfonds Zeeland in het Zeeuws Heldenfonds is afgesproken dat het Oranje Fonds elke toekenning uit dit fonds matcht. Ultimo 2023 heeft het

Oranje Fonds nog een verplichting om iets meer dan € 84.000 bij te dragen aan toekenning aan projecten in de Zeeuwse provincie.

##### VoordeBuurt Fonds

Met de RegioBank is afgesproken dat het Oranje Fonds een gelijke bijdrage doet bij een toekenning uit het VoordeBuurt Fonds. Ultimo 2023 heeft het Oranje Fonds nog een verplichting van ruim € 152.000.

#### Meerjarige projecten

Het Oranje Fonds kan in principe gelden toekennen voor meerdere jaren. Het betreft hier voorwaardelijke toezeggingen die afhankelijk zijn van de realisatie en voortgang van het project. De ontvangende organisatie is verplicht jaarlijks een voortgangsrapportage in te dienen. De toetsing hiervan is de basis om te beslissen over de toekenning van vervolgfianciering voor het volgende projectjaar. Op basis van de toekenningen in voorgaande jaren heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor de volgende bedragen:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Voorwaardelijk toegezegde bijdragen aan projecten	7.673.059	3.259.330	-

*Het Oranje Fonds doet geen meerjarige toezeggingen voor langer dan 3 jaar.*

#### Subsidie De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 5.000.000 voor een periode van 1-1-2021 tot en met 31-12-2024.

In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 1.000.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikkingen heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor een restant eigen bijdrage van ruim € 400.000.

### Subsidie Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid

In 2021 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 1.000.000 voor een periode van 21-5-2021 tot 1-5-2023.

In 2022 is een aanvullende subsidieaanvraag van ten hoogste € 300.000 gehonoreerd. De looptijd van de subsidie is verlengd tot en met 31-12-2024.

In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 400.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikkingen heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor een restant eigen bijdrage van ruim € 17.000.

### Subsidie Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn

In 2023 heeft het Oranje Fonds subsidie ontvangen voor het programma Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn. Dit betreft een subsidie van ten hoogste € 450.000 voor een periode van 01-02-2023 tot en met 31-10-2027. In de subsidievoorwaarde is opgenomen dat het Oranje Fonds zich committeert voor een eigen bijdrage van € 30.000 en om na afloop van de subsidieperiode een afrekening in te dienen.

Op basis van de subsidiebeschikkingen heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor een restant eigen bijdrage van € 30.000.

### Leasecontracten

Het Oranje Fonds leest de in gebruik zijnde copiers en printers. Hiervoor is een meerjarig contract afgesloten met de leverancier. Het contract eindigt op 1 februari 2028.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Verplichting als gevolg van leasecontracten	27.377	84.412	-

Het Oranje Fonds leest de laptops die door de medewerkers worden gebruikt. Hiervoor is een meerjarig contract afgesloten met de leverancier. De overeengekomen einddatum van dit contract is 31 maart 2025.

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Verplichting als gevolg van leasecontracten	37.345	9.336	-

### Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreft onder meer de relaties tussen de stichting, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet zakelijke grondslag, met uitzondering van de lening Stichting Maliebaan 18 waarin een rentepercentage van 0 is afgesproken.

## Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

in euro's

### 11. Baten van particulieren

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
<b>11. Baten van particulieren</b>			
Nalatenschappen	24.838	400.000	19.607
	<b>24.838</b>	<b>400.000</b>	<b>19.607</b>
<b>11.2. Donaties en giften</b>			
Donaties en giften	881.008	951.000	951.533
Middle donors	19.350	25.000	0
	<b>900.358</b>	<b>976.000</b>	<b>951.533</b>
<b>11.3. Overige baten particulieren</b>			
<b>Oranje Fondsen op Naam particulieren</b>		531.000	
Muller Cohen Fonds	6.000		6.000
Van der Lee-Van Groeninge Fonds	10.000		10.000
Beusmans-Jeurissen Fonds	20.000		20.000
Ernst Nijkerk Fonds	20.000		20.000
Xandra Fonds	10.000		10.000
	<b>66.000</b>	<b>531.000</b>	<b>66.000</b>
<b>Baten van particulieren</b>	<b>991.196</b>	<b>1.907.000</b>	<b>1.037.140</b>

De baten van particulieren blijven vooral achter bij de begroting vanwege de Nalatenschappen en de Oranje Fondsen op Naam Particulieren. Het is in de praktijk lastig voorspelbaar wanneer fondsenwervingsactiviteiten op dit gebied leiden tot concrete inkomsten.



## 12. Baten van bedrijven

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
<b>12.1 Donaties en giften bedrijven</b>			
<b>Bestemmingsgiften van bedrijven</b>		525.000	
Bijdrage voor Ondernemen tegen Eenzaamheid	500.000		500.000
Bijdrage voor Corona Sociaal Herstelfonds - Armoede	0		50.732
Bijdrage voor Groeiprogramma V: Pioniersprogramma	25.000		25.000
Bijdrage voor Kennis en Expertise	30.000		0
Bijdrage voor NLdoet	40.000		0
Bijdrage voor Kennis en Expertise in tijd	326.700		0
<b>Giften van bedrijven</b>	<b>56.856</b>	<b>15.000</b>	<b>104.897</b>
	<b>978.556</b>	<b>540.000</b>	<b>680.629</b>
<b>12.2 Overige baten bedrijven</b>			
<b>Oranje Fondsen op Naam bedrijven</b>		1.050.000	
Nysingh Fonds	20.000		20.000
NN Mooie Kansen Fonds	800.000		500.000
NN Mooie Kansen Fonds Impactvolle Initiatieven	1.000.000		0
<b>Samenwerkingsfondsen bedrijven</b>			
VoordeBuurt Fonds	150.000	150.000	150.000
Themafondsen	71.650	60.000	71.050
	<b>2.041.650</b>	<b>1.260.000</b>	<b>741.050</b>
<b>Baten van bedrijven</b>	<b>3.020.206</b>	<b>1.800.000</b>	<b>1.421.679</b>

De donaties en giften van bedrijven zijn ruim € 0,4 miljoen hoger dan begroot. Dit komt voor een groot deel door bedrijven die pro bono dienstverlening hebben geleverd. Deze bijdrage hebben we opgenomen tegen de reële waarde. De overige baten zijn vooral hoger dan begroot door de bijdrage van NN Mooie Kansen Fonds - Impactvolle initiatieven, die niet was voorzien in de begroting.

## TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

### 13. Baten van loterijorganisaties

De bijdrage van de Nationale Postcode Loterij is een jaarlijkse bijdrage tot 2032. De baten van Stichting Aanwending Loterijgelden is afhankelijk van de inkomsten van de Algemene Loterij Nederland.

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
<b>13.1. Nationale Postcode loterij</b>			
Aandeel lopend jaar	15.000.000	15.000.000	15.000.000
	<b>15.000.000</b>	<b>15.000.000</b>	<b>15.000.000</b>
<b>13.2 Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland</b>			
Aandeel lopend jaar	6.346.515	6.200.000	6.510.105
Aandeel voorgaand jaar	106.291	0	524.433
	<b>6.452.806</b>	<b>6.200.000</b>	<b>7.034.538</b>
<b>Baten van loterijorganisaties</b>	<b>21.452.806</b>	<b>21.200.000</b>	<b>22.034.538</b>

Per jaareinde 2022 was het niet mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van de afrekening 2022, aangezien het Oranje Fonds afhankelijk is van de jaarrekening van Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland. Dit heeft geresulteerd in een extra bate in 2023 van € 106.291 (2022: € 524.433). De systematiek van afrekenen is consistent over de jaren toegepast.

## 14. Baten van subsidies van overheden

Het gaat hier om subsidies en bijdragen vanuit diverse overheden. De opbrengsten zijn afhankelijk van de afgesloten samenwerkingscontracten en subsidietoekenningen.

### 14.1 Landelijk

Dit betreft bijdragen voor het jaar 2023 die door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zijn gedaan ten behoeve van ondersteuning van sociaal-maatschappelijke initiatieven in de programma's De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje en Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid, Vermindering Eenzaamheid, Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn en Programmatische aanpak Cariben.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
		3.253.404	
Bijdrage inzake de De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje	1.788.446		1.503.871
Bijdrage inzake Corona Sociaal Herstelfonds Eenzaamheid	9.982		288.096
Bijdrage inzake Vermindering Eenzaamheid	956.472		0
Bijdrage inzake Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn	210.755		0
	<b>2.965.655</b>	<b>3.253.404</b>	<b>1.791.967</b>

De subsidies zijn nog niet met de subsidieverstrekkingen afge-rekend. De baten van de subsidies zijn mede afhankelijk van uitgaven met betrekking tot deze subsidies.

## TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

### Provinciaal

Dit betreft bijdragen die door verschillende provincies zijn gedaan ten behoeve van ondersteuning van sociaal maatschappelijke initiatieven in de desbetreffende provincie.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>Samenwerkingsfondsen provincies</b>		766.667	
Bijdrage Provincie Gelderland aan Samenwerkingsfonds Verbind je buurt!	1.000.000		1.000.000
Bijdrage Provincie Limburg aan Samenwerkingsfonds Fonds Luc Janzen Provincie Limburg	0		100.000
Bijdrage Provincie Zeeland aan Samenwerkingsfonds Zeeuws Heldenfonds	100.000		0
	<b>1.100.000</b>	<b>766.667</b>	<b>1.100.000</b>
<b>Baten uit subsidies van overheden</b>	<b>4.065.655</b>	<b>4.020.071</b>	<b>2.891.967</b>

De subsidies zijn nog niet met de subsidieverstrek- kers afgerekend.

### 15. Baten van andere organisaties zonder winststreven

Het gaat hier om bijdragen van andere organisaties zonder winststreven. De opbrengsten zijn afhankelijk van de afgesloten contracten en zijn deels incidenteel.

#### 15.1 Donaties en giften andere organisaties zonder winststreven

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>Bestemmingsgiften van bedrijven</b>	1.268.500		0
Bijdrage voor het programma WarmteBoost	200.000		0
Bijdrage voor het programma Van Buurten naar Communities	817	0	3.068
<b>Donaties</b>	<b>1.469.317</b>	<b>0</b>	<b>3.068</b>

In 2023 zijn er grote donaties ontvangen voor de programma's Warmte-Boost en Van Buurten naar Communities. Ondanks de lagere baten voor Oranje Fondsen op Naam dan be- groot (bijna € 0,2 miljoen lager), zijn hierdoor de totale baten van andere organisaties zonder winst- streven significant hoger dan begroot.

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
<b>15.2 Overige baten andere organisaties zonder winststreven</b>			
<b>Oranje Fondsen op Naam van andere organisaties zonder winststreven</b>		635.000	0
Fonds Stichting Zorg en Zekerheid	-2.250		-1.238
Fonds Stichting Van der Toorn	25.000		25.000
Stichting Timmers Van Nieuwenhuijzen Fonds	0		2.000
Fonds Kiemkracht de Kempen	375.000		0
Fonds Caribische Jeugd	50.000		0
	<b>447.750</b>	<b>635.000</b>	<b>25.762</b>
<b>Baten van andere organisaties zonder winststreven</b>	<b>1.917.067</b>	<b>635.000</b>	<b>28.830</b>

## 16. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en / of diensten

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
Beheerfee Oranje Fondsen Op Naam en Samenwerkingsfondsen	0	314.762	320.149
Detachering personeel	42.020	38.000	38.375
	<b>42.020</b>	<b>352.762</b>	<b>358.524</b>

### 16.1 Overige baten

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
Opbrengst verhuur vastgoed	0	0	29.757
Opbrengst verkoop pand Biltstraat ten gunst van het Alleato Fonds voor de Provincie Utrecht	0		578.838
	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>608.595</b>

In 2022 is het pand aan de Biltstraat, dat is verkregen door de juridische fusie met Stichting Alleato, verkocht. De huuropbrengst betreft de periode tot de verkoop. De verkoopopbrengst van € 578.838 is in 2022 verantwoord onder de overige baten en is toegevoegd aan het Oranje Fonds op Naam Alleato Fonds voor de Provincie Utrecht.

Voor de toekenning en administratieve afwikkeling van projectbijdragen ten laste van de budgetten van de Oranje Fondsen op Naam en de Samenwerkingsfondsen mag het Oranje Fonds een vooraf overeengekomen fee in rekening brengen. De fee is ter dekking van kosten. Vanaf 2023 wordt deze rechtstreeks verwerkt in de resultaatverdeling van de betreffende fondsen.



17. Bestedingen aan doelstelling

17.1 Eigen budget

Algemene Projecten

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
Nederland	8.227.802	5.400.000	7.720.865
Caribisch deel van het Koninkrijk	830.560	1.130.000	800.104
	<b>9.058.362</b>	<b>6.530.000</b>	<b>8.520.969</b>

(Mobilisatie) Programma's

Burendag	1.309.094	1.350.000	1.208.677
NLdoet - Nederland (excl. de bestedingen via het Nationale Postcode Loterij Vrijwilligers Fonds)	2.311.973	2.425.000	2.404.752
Cariben doet	716.559	795.000	720.541
Maatjes Gezocht	538.309	550.000	550.948
Appeltjes van Oranje	523.530	555.000	421.531
Reuring in de Buurt	69.070	1.000.000	363.913
Kansen voor Jongeren	0	0	2.992
Kennis en Expertise	421.077	601.000	148.519
Groeiprogramma V: Pioniersprogramma	191.967	246.000	1.490.066
Klaar voor de Toekomst	646.908	900.000	0
De Verschilmakers: Jong-Sociaal-Oranje	1.935.126	1.927.000	1.599.972
Herstel Dichtbij	1.273.267	1.462.200	1.253.321
Ondernemen tegen Eenzaamheid	895.770	907.437	1.026.104
Meedoen, Samen uit de Armoede	0	0	103.491
Zorgen voor Elkaar	0	5.000	0
Alternatieve financieringsvormen	563.999	780.000	541.690
Vrijwillige Zorg in het Gezin	0	0	8.415
Corona Sociaal Herstelfonds - Coördinatie	0	50.000	46.779
Corona Sociaal Herstelfonds - Eenzaamheid	7.406	28.000	363.000
Corona Sociaal Herstelfonds - Armoede	183.925	180.000	596.458
Lokaal Samenspel	586.295	960.000	319.413
Corona Hulpfonds	15.000	0	18.048
Programma Samen	0	0	150.000
Kennisplatform	155.675	176.000	0
Verminderen Eenzaamheid	956.472	950.000	0
Van Buurten naar Communities	200.000	0	0
Sterke Buurtverbinders	919.059	0	0
WarmteBoost	1.284.767	0	0
Zelfbeschikking: Jezelf Kunnen Zijn	185.035	285.000	0
	<b>15.890.283</b>	<b>16.132.637</b>	<b>13.338.630</b>

Gedurende het boekjaar wordt de opzet en uitvoer van de (mobilisatie)programma's gevolgd in relatie tot de begroting. Niet besteed budget of juist extra benodigd budget wordt overgeheveld naar of onttrokken uit het budget voor Algemene projecten (niet binnen een (mobilisatie)programma vallend), zodat het volledige voor het boekjaar beschikbare budget voor 'besteding aan de doelstelling' aangewend wordt. In 2023 is per saldo meer uitgegeven aan algemene projecten. De extra besteding is mogelijk geweest doordat er extra baten zijn verworven en omdat de intrekkingen in 2023 hoger zijn dan begroot.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>Provinciefondsen</b>			
Provinciefonds Groningen	-214		0
Provinciefonds Friesland	-1.250		0
Provinciefonds Drenthe	0		0
Provinciefonds Overijssel	-6.757		-2.000
Provinciefonds Gelderland	0		-136
Provinciefonds Utrecht	-6.115		0
Provinciefonds Noord-Holland	-225		-1.250
Provinciefonds Zuid-Holland	-1.250		4.876
	<b>-15.811</b>	<b>0</b>	<b>1.490</b>
<b>Intrekkingen verleende bijdragen</b>	<b>-1.523.531</b>	<b>-800.000</b>	<b>-920.753</b>
<b>Totaal bestedingen eigen budget</b>	<b>23.409.303</b>	<b>21.862.637</b>	<b>20.940.336</b>

## TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>17.2. Oranje Fondsen op Naam</b>			
Bestedingen ten laste van de Oranje Fondsen op Naam	3.926.792	3.976.088	2.978.847
<b>Totaal Oranje Fondsen op Naam</b>	<b>3.926.792</b>	<b>3.976.088</b>	<b>2.978.847</b>

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>17.3. Samenwerkingsfondsen</b>			
Bestedingen ten laste van de Samenwerkingsfondsen	1.513.856	1.119.618	1.490.454
<b>Totaal Samenwerkingsfondsen</b>	<b>1.513.856</b>	<b>1.119.618</b>	<b>1.490.454</b>

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>17.4. Themafondsen</b>			
Bestedingen ten laste van themafondsen	60.000	60.000	60.000
<b>Totaal Themafondsen</b>	<b>60.000</b>	<b>60.000</b>	<b>60.000</b>
<b>Totaal bestedingen aan doelstelling</b>	<b>28.909.951</b>	<b>27.018.343</b>	<b>25.469.637</b>

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>17.5. Voorlichtingskosten</b>			
Kosten communicatie thema-aanpak	1.278.635	1.400.000	1.867.447
<b>Totaal voorlichtingskosten</b>	<b>1.278.635</b>	<b>1.400.000</b>	<b>1.867.447</b>

**18. Toerekening kosten eigen organisatie**

(bijlage 3 cf. RJ 650)

<b>Realisatie 2023</b>	<b>Besteding aan de doelstelling</b>	<b>Voorlichtingskosten</b>	<b>Wervingskosten</b>	<b>Beheer en administratie</b>	<b>Totaal 2023</b>	<b>Begroting 2023</b>	<b>Totaal 2022</b>
<b>Bestedingen aan doelstelling</b>							
Projectsubsidies aan derden en eigen programma's	28.909.951				28.909.951	27.018.343	25.469.637
ICT-kosten gerelateerd aan (impact) realisatie doelstelling							0
Kosten communicatie thema aanpak		1.278.635			1.278.635	1.400.000	1.867.447
<b>Totale bestedingen</b>	<b>28.909.951</b>	<b>1.278.635</b>			<b>30.188.586</b>	<b>28.418.343</b>	<b>27.337.084</b>
<b>Kosten eigen organisatie</b>							
Personeelskosten	4.961.798	0	943.084	991.411	6.896.293	6.803.321	6.270.862
Communicatie en Fondsenwerving	420.766	0	416.689	0	837.455	1.114.250	917.363
Huisvestingskosten	340.775	0	59.068	54.524	454.367	533.000	425.420
Kantoorkosten	593.289	0	102.837	170.313	866.439	945.000	1.009.020
Bestuur- en adviescommissie	0	0	0	29.718	29.718	6.000	4.863
Controle- en advieskosten	16.780	0	2.909	232.246	251.935	280.000	275.741
Afschrijvingskosten	88.781	0	97.220	14.205	200.206	200.000	174.302
	<b>6.422.189</b>	<b>0</b>	<b>1.621.807</b>	<b>1.492.417</b>	<b>9.536.413</b>	<b>9.881.571</b>	<b>9.077.571</b>
<b>Totaal</b>	<b>35.332.140</b>	<b>1.278.635</b>	<b>1.621.807</b>	<b>1.492.417</b>	<b>39.724.999</b>	<b>38.299.914</b>	<b>36.414.655</b>

In 2023 heeft een herijking van de manier van kosten toerekenen plaatsgevonden. Deze herijking is prospectief toegepast in de jaarrekening 2023 en hiermee enkel toegepast op de Realisatie 2023, en niet op de reeds eerder vastgestelde Begroting 2023 en de Realisatie 2022. De huidige manier van kostentoerekening staat beschreven in de Grondslagen op pagina 17 van dit financieel jaarverslag.

19. Kosten van de eigen organisatie

19.1. Totale kosten van de eigen organisatie naar kostensoort

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>Personeelskosten</b>			
Bruto beloningen	4.828.200	4.771.662	4.133.962
Jubileumuitkeringen	6.496	0	18.614
Sociale lasten	717.832	736.182	654.533
Pensioenlasten	568.969	602.477	512.628
Thuiswerkvergoeding	10.547	9.000	11.549
Reis- en verblijfkosten	98.075	83.000	77.041
Wervingskosten	140.313	60.000	137.399
Inhuur derden	317.608	300.000	456.462
Deskundigheidsbevordering	107.664	157.000	176.731
Overige personeelskosten	100.588	84.000	91.943
	<b>6.896.293</b>	<b>6.803.321</b>	<b>6.270.862</b>

De bruto beloningen zijn iets hoger dan begroot doordat er meer medewerkers in loondienst waren dan begroot. Ook heeft tijdelijke inhuur plaatsgevonden als invulling van vacatures die nog niet waren vervuld en in verband met ziekte en zwangerschap. Dit was € 18.000 meer dan begroot. De wervingskosten zijn € 80.000 hoger dan begroot in verband met wervingsfees voor het invullen van relatief veel vacatures. Op het gebied van deskundigheidsbevordering is € 50.000 minder uitgegeven.



## TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>Communicatie en Fondsenwerving</b>			
Directe wervingskosten	598.011	826.250	639.253
Communicatiekosten	239.444	288.000	278.110
	<b>837.455</b>	<b>1.114.250</b>	<b>917.363</b>

In 2023 zijn de directe wervingskosten lager dan begroot omdat er significant minder is besteed aan wervingscampagnes. Ook voor corporate communicatie is er budget overgebleven.

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
<b>Overige kosten</b>			
Huisvestingskosten	454.367	533.000	425.420
Kantoorkosten	147.563	155.000	134.982
ICT-kosten	718.876	790.000	874.038
Kosten bestuur en adviescommissie	29.718	6.000	4.863
Controle- en advieskosten	251.935	280.000	275.741
Afschrijvingen	200.206	200.000	174.302
	<b>1.802.665</b>	<b>1.964.000</b>	<b>1.889.346</b>

De overige kosten zijn ruim € 0,15 miljoen lager dan begroot. De huisvestingskosten zijn met name lager doordat de energiekosten lager bleken te zijn dan verwacht. Voor ICT bleek minder inhuur nodig dan begroot. Wel is er in 2023 een traject gestart voor het werven van drie à vier nieuwe bestuursleden. Hierdoor zijn de kosten bestuur en advieskosten gestegen ten opzichte van de begroting.

Ten opzichte van 2022 zijn de huisvestingskosten gestegen in verband met de stijging van de energiekosten. De kantoorkosten stijgen licht door de toename van het aantal medewerkers en algemene prijsstijgingen. Daarnaast dalen de ICT-kosten ten opzichte van 2023 door aanzienlijk minder advieskosten. Ook zijn er in 2023 minder algemene advieskosten gemaakt dan in 2022.

## TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2023 realisatie	2023 begroting	2022 realisatie
Toegerekende kosten eigen organisatie (Bestedingen aan Doelbesteding)	6.422.189	6.041.015	5.789.178
Wervingskosten	1.621.807	1.838.312	1.586.681
Kosten beheer en organisatie	1.492.417	2.002.244	1.701.712
<b>Totale kosten eigen organisatie</b>	<b>9.536.413</b>	<b>9.881.571</b>	<b>9.077.571</b>

### Macro-economische ontwikkelingen

Ondanks diverse internationale ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne en het conflict rond de Gazastrook, bleef de economie stabiel. In 2023 zijn kosten van levensonderhoud verder gestegen, maar lijkt de inflatie nu langzamerhand weer naar een stabiel lager niveau te zakken. De impact van de internationale ontwikkelingen op het operationeel resultaat in 2023 is beperkt gebleven. Door hogere inflatie hebben we relatief hogere bedragen per toekenning gegeven en daardoor in aantal iets minder toekenningen kunnen doen.

De hoge inflatie in 2023 heeft bij het Oranje Fonds geleid tot hogere prijzen voor operationele (inkoop)kosten. Daarnaast is ervoor gekozen de salarissen tussentijds te indexeren op 1-7-2023.

### 19.2. Personeel eigen organisatie

#### Personeelssamenstelling

	aantal medewerkers ultimo		aantal fte's ultimo	
	2023	2022	2023	2022
■ Directie	1	1	1,0	1,0
■ HRM	1	1	1,0	1,0
■ Financiën & Bedrijfsvoering	17	17	13,0	13,1
■ Bestedingen & Programma's	42	34	35,6	28,9
■ Communicatie & Merk	11	10	9,8	9,4
■ Fondsenwerving & Partnerschappen	9	9	7,4	7,3
<b>Totaal</b>	<b>81</b>	<b>72</b>	<b>67,8</b>	<b>60,7</b>
Jaargemiddelde	77	69	64,7	58,2

## 20. Saldo financiële baten en lasten

	2023	2023	2022
	realisatie	begroting	realisatie
<b>Baten uit beleggingen</b>			
Dividenden	2.317.168	0	1.905.369
Rentekosten	0	0	-33.414
Rentebaten	1.116.439	0	881.424
Gerealiseerde koersresultaten	0	0	-228.912
Niet gerealiseerde (koers-)resultaten	14.802.381	9.030.000	-23.327.381
	<b>18.235.988</b>	<b>9.030.000</b>	<b>-20.802.914</b>
<b>Kosten van beleggingen</b>			
Kosten van beleggingen	337.994	407.000	323.768
	<b>337.994</b>	<b>407.000</b>	<b>323.768</b>
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>	<b>17.897.994</b>	<b>8.623.000</b>	<b>-21.126.682</b>

De Baten uit beleggingen zijn toegelicht onder 5. Effecten. De beleggingskosten zijn lager doordat er lagere beheerkosten zijn doorberekend en er minder advieskosten gemaakt zijn.

## TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

### Beloning directie en bestuur

Het bestuur heeft, op advies van de Commissie Mens en Organisatie, het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van de andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning van de directie volgt het Oranje Fonds de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij het Oranje Fonds vond plaats door de Commissie Mens en Organisatie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 525 punten met een maximaal jaarinkomen van € 178.309. Het jaarinkomen van S.A. Jetten bedraagt in 2023 € 178.304. Hiermee blijft het jaarinkomen binnen het gestelde maximum.

De niet-uitvoerende bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. Ook zijn aan hen noch aan de statutair directeur leningen, voorschotten, garanties of dienstauto's verstrekt. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen wij naar het hoofdstuk Medewerkers- en organisatieontwikkeling in het jaarverslag.

<b>Naam</b>	S.A. Jetten
Functie	Directeur
<b>Dienstverband</b>	
Aard	Bepaald
Uren	37,5
Part-time percentage	100
Periode	01-01-2023 t/m 31-12-2023
<b>Bezoldiging</b>	
Jaarinkomen:	
Bruto loon / salaris	165.096
Vakantiegeld	13.208
Vaste eindejaarsuitkering	0
Niet opgenomen vakantie dagen	0
<b>Totaal jaarinkomen</b>	<b>178.304</b>
Belastbare vergoedingen/bijstellingen	
Pensioenlasten (wg-deel)	18.122
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
<b>Totaal 2023</b>	<b>196.426</b>
<b>Totaal 2022</b>	<b>184.401</b>

De totale bezoldiging in 2023 van mevrouw S.A. Jetten inclusief de pensioenlasten van € 18.122 (2022: € 16.155), bedraagt € 196.426 (2022: € 184.401).

De belaste vergoedingen/ bijtellingen en de pensioenlasten stonden in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk Medewerkers- en organisatieontwikkeling van het jaarverslag.

## 21. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

### Overige gegevens

#### Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2023 van de Stichting Oranje Fonds vastgesteld in de vergadering van 25 april 2024.

#### Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de resultaatverdeling zoals opgenomen in de Staat van baten en lasten vastgesteld.



# Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Oranje Fonds

## Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

### Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Oranje Fonds te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Oranje Fonds per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende organisaties".

### De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Oranje Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

## Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

## Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

### Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende organisaties". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk

acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

#### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische

beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

### Communicatie

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de met governance belaste personen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Eindhoven, 25 april 2024  
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA



oranje  
fonds